

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) 2022/2472

2022 m. gruodžio 14 d.

kuriuo skelbiama, kad tam tikrų kategorijų pagalba žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentą (ES) 2015/1588 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo kai kurioms horizontalios valstybės pagalbos rūšims ⁽¹⁾, ypač į jo 1 straipsnio 1 dalies a ir b punktus,

paskelbusi šio reglamento projektą pagal Reglamento (ES) 2015/1588 6 straipsnį ir 8 straipsnio 2 dalį,

pasikonsultavusi su Valstybės pagalbos patariamuoju komitetu,

kadangi:

- (1) Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus atitinkantis valstybės finansavimas yra valstybės pagalba, apie kurią turi būti pranešta Komisijai pagal jos 108 straipsnio 3 dalį. Tačiau pagal Sutarties 109 straipsnį Taryba gali nustatyti pagalbos kategorijas, kurioms šis reikalavimas pranešti netaikomas. Pagal Sutarties 108 straipsnio 4 dalį Komisija gali priimti reglamentus, susijusius su tų kategorijų pagalba. Reglamentu (ES) 2015/1588 Komisija įgaliojama pagal Sutarties 109 straipsnį paskelbti, kad Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti gali būti netaikomas tam tikrų kategorijų pagalbai. Remdamasi tuo reglamentu, Komisija priėmė Reglamentą (ES) Nr. 702/2014 ⁽²⁾, kuriuo skelbiama, kad tam tikrų kategorijų pagalba žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius, ir kuris taikomas iki 2022 m. gruodžio 31 d.;
- (2) Sutarties 42 straipsnyje nustatyta, kad konkurencijos taisyklės žemės ūkio produktų gamybai ir prekybai taikomos tik tokiu mastu, kokį nustato Europos Parlamentas ir Taryba. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 ⁽³⁾ 211 straipsnyje nustatyta, kad valstybės pagalbos taisyklės taikomos pagalbai žemės ūkio produktų gamybai ir prekybai jais laikantis specialių nukrypti leidžiančių nuostatų. Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 211 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad valstybės pagalbos taisyklės netaikomos išmokoms, valstybių narių mokamoms už tame reglamente numatytas priemones, kurias iš dalies arba visiškai finansuoja

⁽¹⁾ OL L 248, 2015 9 24, p. 1.

⁽²⁾ 2014 m. birželio 25 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 702/2014, kuriuo skelbiama, kad tam tikrų rūšių pagalba žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius (OL L 193, 2014 7 1, p. 1).

⁽³⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 671).

Sąjunga, ir to reglamento 213–218 straipsniuose nurodytas priemonės. Be to, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2115 ⁽⁴⁾ 145 straipsnį valstybės pagalbos taisyklės netaikomos išmokoms, kurias valstybės narės moka pagal tą reglamentą, ir į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį patenkančiam papildomam nacionaliniam finansavimui. Kad Komisija patvirtintų, jog išmokos, skiriamos kaip į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį patenkantis papildomas nacionalinis finansavimas, yra mokamos pagal tam tikros valstybės narės BŽŪP strateginį planą, jos turi atitikti Reglamente (ES) 2021/2115 nustatytus kriterijus. Vis dėlto, jei priemonės nepatenka į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį, valstybės pagalbos taisyklės taikomos tiek bendram Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis teikiamam finansavimui, tiek papildomam nacionaliniam finansavimui;

- (3) kadangi ekonominis pagalbos poveikis nepriklauso nuo to, ar pagalbą iš dalies finansuoja Sąjunga, ar ją finansuoja tik valstybė narė, Komisijos valstybės pagalbos kontrolės politika ir parama, teikiama pagal Sąjungos vykdomą bendrą žemės ūkio ir kaimo plėtros politiką, turėtų būti suderintos ir susietos;
- (4) todėl reikėtų suderinti šio reglamento ir Reglamento (ES) 2021/2115 taikymo sritis, kiek tai susiję su priemonėmis, bendrai finansuojamomis EŽŪFKP lėšomis;
- (5) šiuo reglamentu turėtų būti sudaromos sąlygos labiau supaprastinti reikalavimus ir padidinti skaidrumą, padėti veiksmingai vertinti ir tikrinti, kaip valstybės pagalbos taisyklių laikomasi nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis, ir kartu išsaugoti Komisijos ir valstybių narių institucijų kompetenciją;
- (6) Komisija ne kartą taikė Sutarties 107 ir 108 straipsnius žemės ir miškų ūkio sektoriuose laikydamosi sąlygų, nustatytų 2014 m. gairėse ⁽⁵⁾. Taigi šiose srityse ji įgijo daug patirties, susijusios su pagalbos priemonėmis, apie kurias valstybės narės yra įpareigtos pranešti Komisijai. Remdamasi šia patirtimi Komisija galėjo geriau nustatyti sąlygas, kuriomis tam tikrų kategorijų pagalba gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, ir išplėsti bendrosios išimties taikymo sritį, kartu toliau užtikrindama pagalbos skaidrumą ir proporcingumą;
- (7) bendrosios šio reglamento taikymo sąlygos turėtų būti apibrėžtos remiantis bendrais principais, kuriais užtikrinama, kad pagalba turėtų aiškų skatinamąjį poveikį, būtų tinkama ir proporcinga, būtų teikiama visiškai skaidriai ir jai būtų taikomos kontrolės priemonės bei reguliarus vertinimas, kad ji neigiamai nepaveiktų konkurencijos ir prekybos sąlygų;
- (8) Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti neturėtų būti taikomas pagalbai, kuri tenkina visas bendrąsias ir specialiąsias atitinkamų kategorijų pagalbai taikomas šiame reglamente nustatytas sąlygas. Siekiant užtikrinti veiksmingą priežiūrą ir supaprastinti administravimą, bet nesusilpninti Komisijos vykdomos stebėsenos, skelbiant apie pagalbą (pagalbos schemą ir individualią pagalbą), kuriai taikoma išimtis, turėtų būti pateikiama aiški nuoroda į šį reglamentą;
- (9) Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje apibrėžtai valstybės pagalbai, kuriai netaikomas šis reglamentas, toliau taikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti. Šiuo reglamentu neapribojama valstybių narių galimybė pranešti apie pagalbą, kurios tikslai atitinka šio reglamento tikslus;

⁽⁴⁾ 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013 (OL L 435, 2021 12 6, p. 1).

⁽⁵⁾ 2014 m. Europos Sąjungos valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškininkystės sektoriams ir kaimo vietovėse gairės (OL C 204, 2014 7 1, p. 1). Gairės, iš dalies pakeistos pranešimais, paskelbtais OL C 390, 2015 11 24, p. 4, OL C 139, 2018 4 20, p. 3 ir OL C 403, 2018 11 9, p. 10, ir klaidų ištaisymu, paskelbtu OL C 265, 2016 7 21, p. 5.

- (10) atsižvelgiant į didesnę galimą didelių schemų poveikį prekybai ir konkurencijai, iš esmės turėtų būti atliekamas pagalbos schemų, kurių biudžetas bet kuriais konkrečiais metais viršija tam tikrą ribą arba bendrą absoliučia verte grindžiamą ribą, valstybės pagalbos vertinimas. Vertinimu turėtų būti siekiama patikrinti, ar pasitvirtino schemos suderinamumą pagrindžiančios prielaidos ir ar laikomasi suderinamumo sąlygų, taip pat patikrinti pagalbos priemonės veiksmingumą atsižvelgiant į jos bendruosius ir specialiuosius tikslus ir parodyti schemos poveikį konkurencijai ir prekybai. Siekiant užtikrinti vienodas sąlygas, valstybės pagalbos vertinimas turėtų būti vykdomas pagal Komisijos patvirtintą vertinimo planą. Nors paprastai tokie planai turėtų būti parengiami schemos kūrimo metu ir patvirtinami laiku, kad schema įsigaliotų, tai gali būti įmanoma ne visais atvejais;
- (11) todėl nenorint schemų įsigaliojimo atidėti, šis reglamentas tokioms schemoms turėtų būti taikomas ne ilgesnį negu pirminį šešių mėnesių laikotarpį. Tvirtindama vertinimo planą, Komisija gali nuspręsti tą laikotarpį pratęsti;
- (12) todėl vertinimo planą Komisijai reikėtų pranešti per 20 darbo dienų nuo schemos įsigaliojimo. Komisija taip pat gali išimties tvarka nuspręsti, kad vertinimas nereikalingas dėl atvejo ypatumų. Komisija iš valstybės narės turėtų gauti reikiamą informaciją, kad vertinimo planą galėtų įvertinti ir nepagrįstai nedelsdama paprašyti papildomos informacijos – suteikti galimybę valstybei narei pateikti informaciją, kurios trūksta Komisijos sprendimui priimti;
- (13) išskyrus pakeitimus, kurie nedaro poveikio pagalbos schemos suderinamumui pagal šį reglamentą ar neturi reikšmingo poveikio patvirtinto vertinimo plano turiniui, schemų pakeitimai turėtų būti vertinami atsižvelgiant į tokio vertinimo rezultatus ir atitinkamai neįtraukiami į šio reglamento taikymo sritį. Iš esmės neturėtų būti laikoma, kad pakeitimai, kaip antai grynai formalūs pakeitimai, administraciniai pakeitimai arba pakeitimai, kurie atliekami pagal Sąjungos bendro finansavimo priemones, turi reikšmingą poveikį patvirtinto vertinimo plano turiniui;
- (14) šis reglamentas neturėtų būti taikomas pagalbai, teikiamai, jeigu vietoje importuojamų produktų naudojamos vietinės prekės, arba pagalbai su eksportu susijusiai veiklai. Visų pirma jis neturėtų būti taikomas pagalbai, kuria finansuojamas platinimo tinklo kūrimas kitoje valstybėje narėje ar trečiojoje šalyje ir jo veikla. Pagalba, kuria kompensuojamos dalyvavimo prekybos mugėse arba tyrimų ar konsultavimo paslaugų, kurių reikia teikiant naują arba esamą produktą naujai rinkai kitoje valstybėje narėje ar trečiojoje šalyje, išlaidos, neturėtų būti laikoma pagalba su eksportu susijusiai veiklai;
- (15) Komisija turėtų užtikrinti, kad leidžiama pagalba neigiamai nepaveiktų prekybos sąlygų taip, jog tai prieštarautų visuotinės svarbos tikslui. Todėl į šio reglamento taikymo sritį neturėtų būti įtraukta pagalba, teikiama pagalbos gavėjui, kuriam pagal ankstesnę Komisijos sprendimą, kuriuo pagalba skelbiama neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka, išduotas vykdomasis raštas sumoms išieškoti. Tačiau teikiant kompensavimo pagalbą rizikos ir krizių situacijose, pavyzdžiui, pagalbą gaivalinių nelaimių ar augalų kenkėjų padarytai žalai atitaisyti bei gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo arba išnaikinimo išlaidų kompensavimo pagalbą, svarbu imtis skubių veiksmų. Todėl tokiais atvejais nuostatos, pagal kurias pagalba nesuteikiama, neturėtų būti taikomos. Be to, atsižvelgiant į tokių schemų pobūdį, kai neįmanoma nustatyti atskirų pagalbos gavėjų, šios nuostatos taip pat neturėtų būti taikomos skiriant nedidelę pagalbą mažosioms ir vidutinėms įmonėms (toliau – MVI), dalyvaujančioms bendruomenės inicijuotos vietos plėtros (toliau – BIVP) arba Europos inovacijų partnerystės žemės ūkio našumo ir tvarumo (toliau – EIP) veiklos grupių projektuose;
- (16) sunkumų patiriančioms įmonėms teikiama pagalba paprastai neturėtų būti įtraukiama į šio reglamento taikymo sritį, nes ji turėtų būti vertinama pagal Gaires dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti⁽⁶⁾. Tačiau būtina nustatyti tam tikras šios taisyklės išimtis. Pirma, šis reglamentas turėtų būti taikomas sunkumų patiriančioms įmonėms tais atvejais, kai pagalba skiriama MVI, dalyvaujančioms BIVP projektuose arba EIP veiklos grupių projektuose arba gaunančioms iš jų naudos, kai atskirus pagalbos gavėjus, gaunančius pagalbą pagal tokias schemas, nustatyti sunku. Antra, tokioms įmonėms jis turėtų būti taikomas tais atvejais, kai kyla grėsmė visuomenės sveikatos apsaugos užtikrinimui, t. y. teikiant gyvūnų ligų likvidavimo išlaidų kompensavimo pagalbą ir kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo pagalbą. Trečia, pagal Sutarties 107 straipsnio 2 dalies b punktą šis reglamentas taip pat turėtų būti taikomas sunkumų patiriančioms įmonėms

⁽⁶⁾ OL C 249, 2014 7 31, p. 1.

tais atvejais, kai pagalba skiriama gaivalinių nelaimių padarytai žalai atitaisyti. Tas pats turėtų būti taikoma tais atvejais, kai įmonė patiria sunkumų dėl žalos, patirtos dėl įvykių, kurių atitinkama įmonė negali kontroliuoti, t. y. gaivalinei nelaimi prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių, gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų, saugomų gyvūnų, miškų gaisrų, katastrofinių įvykių miškuose ir su klimato kaita susijusių įvykių miškuose;

- (17) jei valstybės pagalba arba su ja susietos sąlygos, įskaitant finansavimo metodą, kai jis yra neatsiejama tos pagalbos dalis, neišvengiamai pažeidžia Sąjungos teisės aktus, pagalba negali būti paskelbta suderinama su vidaus rinka. Todėl šis reglamentas neturėtų būti taikomas pagalbai, kuri neišvengiamai nulemia Sąjungos teisės aktų pažeidimą;
- (18) valstybės pagalbos teisės vykdymo užtikrinimas labai priklauso nuo valstybių narių bendradarbiavimo. Todėl valstybės narės turėtų imtis visų reikiamų priemonių užtikrinti, kad būtų laikomasi šio reglamento, įskaitant individualios pagalbos, suteiktos pagal schemas, kurioms taikoma bendroji išimtis, atitiktį;
- (19) dėl didelės neigiamo poveikio prekybos sąlygoms rizikos, dideles pagalbos sumas, suteiktas arba individualiai, arba sumuojant, Komisija turėtų vertinti gavusi apie jas pranešimą. Todėl atsižvelgiant į atitinkamą pagalbos kategoriją ir tikėtiną poveikį prekybos sąlygoms, reikėtų nustatyti tam tikrų kategorijų investicinės pagalbos, kuriai taikomas šis reglamentas, ribas, išreikštas didžiausia pagalbos suma. Tas ribas viršijančiai pagalbai toliau turėtų būti taikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti. Šiame reglamente nustatytos ribos neturėtų būti apeinamos dirbtinai išskaidant pagalbos schemas arba pagalbos projektus, pavyzdžiui, į kelias pagalbos schemas arba projektus, kurių ypatumai, tikslai arba pagalbos gavėjai yra panašūs. Turėtų būti laikoma, kad kitų kategorijų pagalba, kuri atitinka suderinamumo sąlygas ir neviršija šiame reglamente nustatyto didžiausio pagalbos intensyvumo ar didžiausių pagalbos sumų, nekelia didelės neigiamo poveikio prekybos sąlygoms rizikos;
- (20) siekiant užtikrinti skaidrumą, vienodas sąlygas ir veiksmingą stebėseną, šis reglamentas turėtų būti taikomas tik pagalbai, kurios bendrąją subsidijos ekvivalentą įmanoma tiksliai *ex ante* apskaičiuoti neatliekant rizikos vertinimo (toliau – skaidri pagalba);
- (21) šiuo reglamentu turėtų būti apibrėžtos sąlygos, kuriomis tam tikros konkrečios pagalbos priemonės, kaip antai paskolos, garantijos, mokesstinės priemonės ir visų pirma grąžintini avansai, gali būti laikomos skaidriomis. Pagalba, kurią sudaro garantijos, turėtų būti laikoma skaidria, jeigu bendrasis subsidijos ekvivalentas apskaičiuotas remiantis saugumo garanto („saugaus uosto“) priemokomis, kurios nustatytos atitinkamos rūšies įmonėms. Pagalba taip pat turėtų būti laikoma skaidria, jei prieš įgyvendinant priemonę apie pagalbą, kurią sudaro valstybės garantija, intensyvumo apskaičiavimo metodiką buvo pranešta Komisijai ir ji ją patvirtino laikydamasi Pranešimo dėl garantijų (7). Taikant šį reglamentą pagalba, kurią sudaro rizikos finansų priemonės ir kapitalo injekcijos, neturėtų būti laikoma skaidria;
- (22) apie pagalbą, kuri galėtų patekti į šio reglamento taikymo sritį, tačiau nėra skaidri, visada turėtų būti pranešama Komisijai. Pranešimus apie neskaidrią pagalbą Komisija turėtų vertinti, visų pirma, atsižvelgdama į 2023 m. gairėse (8) ar kitose atitinkamose sistemose, gairėse, komunikatuose ir pranešimuose nustatytus kriterijus;
- (23) siekiant užtikrinti, kad pagalba būtų būtina ir skatintų toliau plėtoti veiklą ar projektus, šis reglamentas neturėtų būti taikomas pagalbai veiklai arba projektams, kuriuos pagalbos gavėjas vykdytų ir tuo atveju, jei pagalba nebūtų suteikta. Pagalba neturėtų būti teikiama atgaline data veiklai arba projektams, kuriuos pagalbos gavėjas jau vykdo. Pagal šį reglamentą Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti neturėtų būti taikomas pagalbai tik tuo atveju, jeigu su remiamu projektu susijusi veikla ar darbai buvo pradėti po to, kai pagalbos gavėjas pateikė rašytinę pagalbos paraišką;

(7) Pranešimas dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo garantijomis suteikiamai valstybės pagalbai (OL C 155, 2008 6 20, p. 10).

(8) Komisijos komunikatas „Valstybės pagalbos žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse gairės“ (OL C 485, 2022 12 21, p. 1).

- (24) teikdama bet kokią *ad hoc* pagalbą, kuriai taikomas šis reglamentas, pagalbos gavėjui, kuris yra didelė įmonė, valstybė narė turėtų įsitikinti, kad ne tik laikomasi MVĮ taikomų su skatinamuoju poveikiu susijusių sąlygų, bet ir kad pagalbos gavėjas vidiniame dokumente išanalizavo remiamo projekto ar veiklos perspektyvumą tuo atveju, jei pagalba bus suteikta, ir tuo atveju, jei pagalba nebus suteikta. Valstybė narė turėtų patikrinti, ar tame vidiniame dokumente patvirtinama, kad iš esmės padidėtų projekto arba veiklos aprėptis, taip pat bendra suma, kurią pagalbos gavėjas išleidžia vykdydamas remiamą projektą arba veiklą, arba kad iš esmės paspartėtų atitinkamo projekto arba veiklos užbaigimas. Be to, skatinamąjį poveikį turėtų būti galima nustatyti remiantis tuo, kad be pagalbos toks investicinis projektas arba veikla nebūtų buvę įvykdyti atitinkamoje kaimo vietovėje;
- (25) automatinėms pagalbos, kurią sudaro mokesčių lengvatos, schemoms toliau turėtų būti taikoma speciali skatinamojo poveikio sąlyga dėl to, kad pagalba taikant tokias schemas yra teikiama automatiškai. Tokia speciali sąlyga reiškia, kad tos pagalbos schemas turėjo būti patvirtintos prieš pradėdant su remiamu projektu ar veikla susijusią veiklą ar darbus. Tačiau ši sąlyga neturėtų būti taikoma paskesnėms fiskalinės pagalbos schemoms, jeigu veiklai jau buvo taikomos ankstesnės fiskalinės pagalbos, kurią sudaro mokesčių lengvatos, schemas. Vertinant paskesnių pagalbos schemų skatinamąjį poveikį labai svarbus momentas, kuriuo mokestinė priemonė buvo pirmą kartą nustatyta pirminėje schemeje;
- (26) tinklui „Natura 2000“⁽⁹⁾ priskiriamų žemės ūkio paskirties teritorijų atžvilgiu siekiama pagerinti žemės ūkio sektoriuje veiklą vykdančių įmonių aplinkosaugos rezultatus ir našumą. Skiriant pagalbą už hektarą turėtų būti laikomasi Sąjungos teisės aktų ir atitinkamų valstybių narių nacionalinės teisės aktų dėl aplinkos apsaugos, agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities tikslų įgyvendinimo, įskaitant rūšių ir buveinių biologinės įvairovės būklės išsaugojimą, taip pat „Natura 2000“ teritorijų visuomeninės vertės didinimą;
- (27) jei žemės konsolidavimo pagalba, pagalba informavimo veiksams, kuriais siekiama teikti informaciją neapibrėžtam pagalbos gavėjų skaičiui žemės ir miškų ūkio sektoriuose, pagalba, skirta žemės ūkio produktų pardavimo skatinimo leidiniams, kuriais siekiama didinti plačiosios visuomenės informuotumą apie tuos produktus, leisti, pagalba gaivalinei nelaimėi prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių ir kitų pavojingų meteorologinių reiškinių padarytai žalai atitaisyti, gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo arba išnaikinimo išlaidų ir tų gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų padarytų nuostolių kompensavimo pagalba, kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo išlaidų kompensavimo pagalba, pagalba saugomų gyvūnų padarytai žalai atitaisyti, išlaidų, patiriamų dėl sunkumų, susijusių su tinklo „Natura 2000“ teritorijomis, kompensavimo pagalba, pagalba moksliniams tyrimams, plėtrai ir inovacijoms, pagalba gaivalinių nelaimių padarytai žalai atitaisyti, pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdoje ir miškuose esantį kultūros ir gamtos paveldą, pagalba miškams padarytai žalai likviduoti, pagalba medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemose dalyvaujantiems ūkininkams, pagalba įmonėms, dalyvaujantioms BIVP ar EIP veiklos grupių projektuose arba gaunančioms iš jų naudos, atitinka šiame reglamente tokių kategorijų pagalbai nustatytas specialias sąlygas, jai neturėtų būti taikomas skatinamojo poveikio reikalavimas arba turėtų būti daroma prielaida, kad jai toks poveikis būdingas;
- (28) siekiant užtikrinti, kad pagalba būtų proporcinga ir neviršytų būtinos sumos, didžiausios pagalbos sumos, kai įmanoma, turėtų būti išreiškiamos pagalbos intensyvumu pagal nustatytas tinkamas finansuoti išlaidas. Kai didžiausio pagalbos intensyvumo nustatyti neįmanoma, nes negalima nustatyti tinkamų finansuoti išlaidų, arba siekiant nedidelėms sumoms numatyti paprastesnes priemones, turėtų būti nustatytos didžiausios pagalbos sumos, išreikštos nominalia suma, kad būtų užtikrintas pagalbos priemonių proporcingumas. Turėtų būti nustatytas toks pagalbos intensyvumas ir didžiausios pagalbos sumos, kad remiamame sektoriuje būtų kuo mažiau iškraipoma konkurencija ir kartu būtų tinkamai siekiama palengvinti pagalbos gavėjų ekonominės veiklos plėtrą žemės ūkio sektoriuje, kaimo vietovėse arba miškų ūkio sektoriuje. Siekiant darnos su Sąjungos finansuojamomis kaimo plėtrai skirtomis intervencinėmis priemonėmis, viršutinės ribos turėtų būti suderintos su nustatytosiomis Reglamente (ES) 2021/2115, jei tai neprieštarauja valstybės pagalbos principams, taikomiems pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą;
- (29) apskaičiuojant pagalbos intensyvumą, turėtų būti įtraukiamos tik tinkamos finansuoti išlaidos. Pagal reglamentą išimtis neturėtų būti taikoma pagalbai, kuri viršija atitinkamą pagalbos intensyvumą dėl įtrauktų netinkamų finansuoti išlaidų. Tinkamos finansuoti išlaidos turėtų būti nustatytos remiantis aiškiais, tiksliais ir naujausiais

⁽⁹⁾ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

patvirtinamaisiais dokumentais. Skaičiavimas turėtų būti pagrįstas sumomis prieš mokesčių ar kitų rinkliavų atskaitymą. Keliomis dalimis išmokama pagalba turėtų būti diskontuojama iki jos vertės pagalbos suteikimo dieną. Tinkamos finansuoti išlaidos taip pat turėtų būti diskontuojamos iki jų vertės pagalbos suteikimo dieną. Palūkanų norma, naudojama diskontuojant ir apskaičiuojant pagalbos sumą tuo atveju, kai pagalba teikiama ne kaip dotacija, turėtų būti atitinkamai diskonto norma ir orientacinė palūkanų norma, taikoma pagalbos suteikimo dieną, kaip nustatyta Komisijos komunikate dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo ⁽¹⁰⁾. Jei pagalba teikiama ne kaip dotacija, pagalbos suma turėtų būti išreikšta bendruoju subsidijos ekvivalentu. Jei pagalba teikiama suteikiant mokesčių lengvatas, pagalbos dalys turėtų būti diskontuojamos remiantis diskonto normomis, taikomomis įvairiu mokesčių lengvatų išgaliojimo metu. Turėtų būti skatinama teikti pagalbą grąžintiniais avansais, nes įgyvendinant tokias rizikos pasidalijimo priemones sudaromos sąlygos stiprinti skatinamąjį pagalbos poveikį. Todėl tikslinga nustatyti, kad tais atvejais, kai pagalba teikiama grąžintiniais avansais, šiame reglamente nustatytas taikytinas pagalbos intensyvumas gali būti padidintas;

- (30) ateityje mokėtinų mokesčių lengvatų atveju taikytina diskonto norma ir tiksli pagalbos dalių suma gali būti iš anksto nežinoma. Tokiu atveju valstybės narės, neviršydamos taikomo pagalbos intensyvumo, turėtų iš anksto nustatyti diskontuotos pagalbos vertės viršutinę ribą. Vėliau, sužinojus pagalbos dalies sumą tam tikrą konkrečią dieną, diskontuoti galima remiantis tuo metu taikoma diskonto norma. Kiekvienos pagalbos dalies diskontuota vertė turėtų būti atskaityta iš bendros didžiausios sumos (toliau – apribota suma);
- (31) siekiant nustatyti, ar laikomasi šiame reglamente nustatytų atskirų pranešimo ribų ir didžiausio pagalbos intensyvumo ar didžiausių pagalbos sumų, reikėtų atsižvelgti į bendrą remiamai veiklai ar projektui skiriamos valstybės pagalbos sumą. Be to, šiame reglamente turėtų būti įvardytos aplinkybės, kuriomis galima sumuoti įvairių kategorijų pagalbą. Pagalba, kuriai pagal šį reglamentą netaikomas reikalavimas pranešti, gali būti sumuojama su bet kokia kita suderinama pagalba, kuriai pagal kitą reglamentą taikoma išimtis arba kuri yra patvirtinta Komisijos, jeigu tos priemonės yra susijusios su skirtingomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurias galima nustatyti. Jeigu skirtingi pagalbos šaltiniai yra susiję su tomis pačiomis iš dalies ar visiškai sutampančiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurias galima nustatyti, sumuoti turėtų būti leidžiama iki didžiausio pagalbos intensyvumo ar pagalbos sumos, pagal šį reglamentą taikomos tokiai pagalbai. Šiame reglamente taip pat turėtų būti nustatytos pagalbos, kurios finansuotinas išlaidas galima nustatyti ir kurios tinkamų finansuoti išlaidų negalima nustatyti, sumavimo ir sumavimo su *de minimis* pagalba specialiosios taisyklės. *De minimis* pagalba dažnai nesuteikiama tam tikroms tinkamoms finansuoti išlaidoms, kurias galima nustatyti, arba su jomis nesiejama. Tokiu atveju turėtų būti galima laisvai sumuoti *de minimis* pagalbą su valstybės pagalba, kuriai pagal šį reglamentą taikoma išimtis. Tačiau jeigu *de minimis* pagalba suteikiama finansuoti toms pačioms tinkamoms išlaidoms, kurias galima nustatyti, kaip ir valstybės pagalba, kuriai pagal šį reglamentą taikoma išimtis, sumuoti turėtų būti leidžiama tik iki šio reglamento III skyriuje nustatyto didžiausio pagalbos intensyvumo;
- (32) Sąjungos finansavimas, kurį centralizuotai valdo Sąjungos institucijos, agentūros, bendrosios įmonės ar kitos įstaigos ir kurio tiesiogiai ar netiesiogiai nekontroliuoja valstybės narės, nėra valstybės pagalba. Kai toks Sąjungos finansavimas yra derinamas su valstybės pagalba, nustatant, ar laikomasi pranešimo ribų ir didžiausio pagalbos intensyvumo arba didžiausių pagalbos sumų, turėtų būti atsižvelgiama tik į pastarąjį elementą, su sąlyga, kad suteikto viešojo finansavimo, susijusio su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, visa suma neviršija palankiausios finansavimo normos, nustatytos taikomose Sąjungos teisės taisyklėse;
- (33) valstybės pagalba, apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje, iš esmės yra draudžiama. Tačiau pagal Sutarties 107 straipsnio 2 ir 3 dalis Komisija tam tikromis sąlygomis atitinkamai leidžia arba gali leisti valstybėms narėms teikti valstybės pagalbą. Todėl svarbu, kad visos šalys galėtų patikrinti, ar pagalba teikiama laikantis taikomų taisyklių. Taigi, siekiant teisingai taikyti Sutartyje nustatytas taisykles, labai svarbu užtikrinti valstybės pagalbos skaidrumą, kuris leidžia užtikrinti geresnę atitiktį, geresnę atskaitomybę, tarpusavio peržiūrą ir galiausiai veiksmingesnes viešąsias išlaidas. Siekiant užtikrinti skaidrumą, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės regioniniu arba nacionaliniu lygmeniu sukurtų išsamias valstybės pagalbos svetaines, kuriose būtų teikiama informacijos apie kiekvieną pagalbos priemonę, kuriai pagal šį reglamentą taikoma išimtis, santrauka. Ta pareiga turėtų būti sąlyga, kuria užtikrinamas individualios pagalbos suderinamumas su vidaus rinka. Laikantis standartinės informacijos skelbimo praktikos pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/1024 ⁽¹¹⁾ turėtų būti naudojama standartinė forma, kurią taikant sudaromos sąlygos vykdyti informacijos paiešką, ją parsisiųsti ir lengvai paskelbti

⁽¹⁰⁾ OL C 14, 2008 1 19, p. 6.

⁽¹¹⁾ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 172, 2019 6 26, p. 56).

internete. Komisijos svetainėje turėtų būti skelbiamos nuorodos į visų valstybių narių valstybės pagalbos svetaines. Pagal Reglamento (ES) 2015/1588 3 straipsnio 2 dalį informacijos apie kiekvieną pagalbos priemonę, kuriai pagal šį reglamentą taikoma išimtis, santrauka turėtų būti skelbiama Komisijos svetainėje;

- (34) reikėtų nustatyti informacijos apie individualios pagalbos skyrimo atvejus skelbimo ribines vertes, kurias viršijus tos informacijos paskelbimas gali būti laikomas proporcingu atsižvelgiant į tos pagalbos svarbą. Remiantis Komisijos patirtimi, 2014–2019 m. laikotarpiu pirminės žemės ūkio gamybos atveju taikant 60 000 EUR informacijos skelbimo ribinę vertę, paskelbta turėjo būti apie maždaug 30 % suteiktos pagalbos. Todėl siekiant padidinti skaidrumo reikalavimų veiksmingumą ir atsižvelgiant į tai, kad 2014–2019 m. laikotarpiu suteikta vidutinė pagalbos investicijoms pirminės gamybos srityje suma siekia apie 17 000 EUR, tikslinga skelbimo ribinę vertę pirminės žemės ūkio gamybos atveju sumažinti iki 10 000 EUR;
- (35) siekiant užtikrinti veiksmingą stebėseną, tikslinga pagal Reglamento (ES) 2015/1588 3 straipsnio 2 dalį nustatyti standartinę formą, kuria valstybės narės pateiktų Komisijai informacijos santrauką tais atvejais, kai remiantis šiuo reglamentu yra įgyvendinama pagalbos schema arba individuali pagalba teikiama ne pagal pagalbos schemą. be to, tikslinga pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004 ⁽¹²⁾ 5 straipsnį ir Reglamento (ES) 2015/1588 3 straipsnio 4 dalį nustatyti pagalbos, kuriai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, metinių ataskaitų, kurias valstybės narės turi pateikti Komisijai, teikimo taisykles, laikantis šiame reglamente nustatytų sąlygų, įskaitant specialiuosius tam tikrų kategorijų pagalbai taikytinus reikalavimus;
- (36) atsižvelgiant į plačias galimybes pasinaudoti būtinomis technologijomis, informacijos santrauka ir metinė ataskaita turėtų būti pateikiamos kompiuteriniu būdu ir perduodamos Komisijai;
- (37) atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2015/1589 17 straipsnyje nustatytą pagalbos išieškojimo senaties terminą, tikslinga pagal Reglamento (ES) 2015/1588 3 straipsnio 3 dalį šiuo reglamentu nustatyti taisykles dėl pagalbos, kuriai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, duomenų, kuriuos valstybės narės turi saugoti;
- (38) siekiant padidinti šiame reglamente išdėstytų suderinamumo sąlygų veiksmingumą, turėtų būti numatyta galimybė Komisijai atšaukti bendrosios išimties taikymą būsimoms pagalbos priemonėms, jeigu nesilaikoma šių reikalavimų. Turėtų būti numatyta galimybė Komisijai apriboti bendrosios išimties atšaukimo taikymą tam tikrų rūšių pagalbai, tam tikriems pagalbos gavėjams arba pagalbos priemonėms, priimtoms tam tikrų institucijų, kai šio reglamento nesilaikymas paveikia tik ribotą priemonių grupę arba tam tikras institucijas. Toks tikslinis atšaukimas turėtų būti proporcinga taisomoji priemonė, tiesiogiai susijusi su nustatytu šio reglamento nesilaikymo atveju. Pagalba, apie kurią nepranešama ir kurią įgyvendinant įvykdomos ne visos sąlygos dėl reikalavimo pranešti netaikymo, yra neteisėta ir ją Komisija nagrinės pagal Reglamente (ES) 2015/1589 nustatytą atitinkamą procedūrą dėl pagalbos, apie kurią nepranešta. Jeigu nesilaikoma II skyriaus reikalavimų, bendrosios išimties taikymo būsimoms pagalbos priemonėms atšaukimas nekeičia fakto, kad ankstesnėms priemonėms, atitinkančioms šį reglamentą, buvo taikoma bendroji išimtis;
- (39) MVĮ atlieka lemiamą vaidmenį kuriant darbo vietas ir, bendresne prasme, padeda užtikrinti socialinį stabilumą ir ekonominę vystymąsi. Tačiau jų plėtrą gali riboti rinkos nepakankamumas, dėl kurio MVĮ kyla joms būdingų sunkumų. Dažnai MVĮ sunku gauti kapitalo ar paskolų, atsižvelgiant į tai, kad kai kuriose finansų rinkose vengiama rizikuoti, ir į ribotas užtikrinimo priemones, kurias šios įmonės sugeba pasiūlyti. Dėl ribotų išteklių joms gali būti sunku gauti informacijos, ypač informacijos apie naujas technologijas ir potencialias rinkas. Siekiant palengvinti MVĮ ekonominės veiklos vystymąsi, MVĮ teikiama tam tikrų kategorijų pagalbai pagal šį reglamentą neturėtų būti taikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti;
- (40) siekiant panaikinti skirtumus, dėl kurių gali būti iškraipyta konkurencija, ir palengvinti MVĮ skirtų įvairių Sąjungos ir nacionalinių iniciatyvų koordinavimą, taip pat siekiant užtikrinti administracinį aiškumą ir teisinį tikrumą, šiame reglamente MVĮ apibrėžtis turėtų būti pagrįsta apibrėžtimis, pateiktomis Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB ⁽¹³⁾;

⁽¹²⁾ 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantis Tarybos reglamentą (ES) 2015/1589, nustatantį išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 140, 2004 4 30, p. 1).

⁽¹³⁾ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžties (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

- (41) siekiant užtikrinti suderinamumą su bendra žemės ūkio politika ir supaprastinti taisykles remiantis Komisijos patirtimi, įgyta taikant 2014 m. gaires, tikslinga Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatyto reikalavimo pranešti netaikyti įvairių kategorijų pagalbai ūkininkams, vykdančioms veiklą žemės ir miškų ūkio sektoriuose, netrukdant taikyti jokių galiojančių esminių taisyklių;
- (42) taip pat tikslinga atsižvelgti į tai, kad žemės ir miškų ūkio sektoriai yra ypač veikiami pavojingų meteorologinių reiškinių, gyvūnų ligų, augalų kenkėjų ir saugomų gyvūnų daromos žalos. Patirtis rodo, kad šie sektoriai labiau nukentčia dėl tokių įvykių ir kad ūkininkai ir miškininkai dėl šių reiškinių patiria nemažą žalą. Todėl pagalbos priemonės, skirtos tokiai žalai atitaisyti, laikomos tinkama priemone, kurią įgyvendinant sudaromos sąlygos atsigausti tokią žalą patyrusioms ūkininkams, kad jos galėtų toliau vykdyti veiklą. Tokiu būdu jomis užtikrinama ekonominės veiklos plėtra žemės ir miškų ūkio sektoriuose ir su jais susijusių ekosistemų aplinkosauginių funkcijų vykdymas;
- (43) žemės ūkio sektoriuje išimtys turėtų būti taikomos pagalbai MVĮ, susijusiai su investicijomis į žemės ūkio produktų gamybą, perdirbimą ir prekybą jais, žemės konsolidavimu, ūkio pastatų perkėlimu, verslo steigimu, jaunųjų ūkininkų ir smulkiųjų ūkių veikla, gamintojų grupėmis, kokybės sistemomis, žinių perdavimu ir informavimo veikla, konsultavimo paslaugomis, skatinimo veikla, pavadavimo ūkyje paslaugų teikimu, taip pat rizikos ir krizių valdymu, susijusiu su pavojingais meteorologiniais reiškiniais, gyvūnų ligomis, augalų kenkėjais, saugomų gyvūnų padaryta žala, taip pat pagalbai draudimo įmokoms mokėti ir finansiniams įnašams į savitarpio pagalbos fondus įnešti, genetinių išteklių išsaugojimo pagalbai, gyvūnų gerovės išipareigojimų įgyvendinimo pagalbai ir bendradarbiavimo skatinimo pagalbai. Išimtys taip pat turėtų būti taikomos visų dydžių ūkininkams skiriant pagalbą aplinkos apsaugai žemės ūkyje, pagalbą investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdoje ir miškuose esantį kultūros ir gamtos paveldą, pagalbą žemės ūkio sektoriui gaivalinių nelaimių padarytai žalai atitaisyti, taip pat pagalbą moksliniams tyrimams, plėtrai ir inovacijoms žemės ir miškų ūkio sektoriuose bei pagalbą miškų ūkio sektoriui;
- (44) išimtys turėtų būti taikomos pagalbai, skiriamai miškų ūkio sektoriuje ir tam tikrai ne žemės ūkio veiklai kaimo vietovėse, kuri bendrai finansuojama kaip kaimo plėtrai skirtos intervencinės priemonės pagal EŽŪFKP, taip pat pagalbai žinių perdavimo ir informavimo veiklai, moksliniams tyrimams, plėtrai ir inovacijoms, be kita ko, pasitelkiant ES kosmoso technologijomis grindžiamus duomenis bei paslaugas ir žemės konsolidavimą;
- (45) dėl rizikos, kad tikslinė investicinė pagalba pirminės žemės ūkio gamybos sektoriuje gali iškraipyti konkurenciją, investicinė pagalba, kuriai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, neturėtų būti skiriama tik už konkretų žemės ūkio produktą. Ši sąlyga neturėtų kliudyti valstybei narei tam tikros pagalbos neskirti už kai kuriuos žemės ūkio produktus, jei nėra įprastų tų produktų prekybos rinkų arba jei vidaus rinkoje tų produktų per daug. Be to, pagalba tam tikrų rūšių investicijoms neturėtų *per se* būti laikoma pagalba, kuriai pagal šį reglamentą galima netaikyti Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatyto reikalavimo pranešti;
- (46) siekiant užtikrinti tinkamą kuo mažesnio konkurencijos iškraipymo ir efektyvaus energijos bei išteklių naudojimo skatinimo pusiausvyrą, šiame reglamente turėtų būti numatyta, kad investicijų į žemės ūkio valdas, susijusias su pirmine žemės ūkio gamyba, atveju pagalba turėtų būti teikiama tik investicijoms, susijusioms su biodegalų arba energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių gamyba ūkyje, ir tik jei tokia gamyba neviršija to ūkio vidutinio metinio sunaudojamo biodegalų arba energijos kiekio. Šis reglamentas pagalbi biodegalams gaminti turėtų būti taikomas tik jeigu ji susijusi su tvarių biodegalų gamyba pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/2001 ⁽¹⁴⁾;
- (47) siekiant paskatinti perėjimą prie pažangesnių biodegalų rūšių, kaip numatyta horizontaliosiose aplinkos apsaugos ir energetikos sričių valstybės pagalbos taisyklėse, pagalba su žemės ūkio produktų perdirbimu susijusioms investicijoms pagal šį reglamentą neturėtų būti skiriama biodegalams iš maistinių augalų gaminti;
- (48) Reglamentu (ES) 2015/1588 Komisijai suteikiama galimybė reglamentais nustatyti, kad tam tikrų kategorijų pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kai Komisija turi pakankamai patirties apibrėžti bendrus suderinamumo kriterijus. Atsižvelgdama į patirtį, įgytą 2014–2021 m. vertinant daugelio valstybės pagalbos priemonių suderinamumą pagal 2014 m. gaires, Komisija dabar gali pasinaudoti savo įgaliojimais netaikyti reikalavimo pranešti apie valstybės pagalbą, apimančią pagrindinių paslaugų teikimo ir infrastruktūros plėtojimo kaimo vietovėse

⁽¹⁴⁾ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

pagalbą, bendrai finansuojamą EŽŪFKP lėšomis, bendradarbiavimo skatinimo pagalbą, pagalbos priemonės saugomų gyvūnų daromos žalos prevencijai užtikrinti ir padarytai žalai atitaisyti, žemės ūkio genetinių išteklių išsaugojimo pagalbą, gyvūnų gerovės išipareigojimų įgyvendinimo pagalbą, išlaidų, patiriamų dėl sunkumų, susijusių su tinklo „Natura 2000“ teritorijomis, kompensavimo pagalbą, agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities išipareigojimų įgyvendinimo pagalbą ir ekologinio ūkininkavimo pagalbą;

- (49) be to, miškininkų ūkio sektoriaus atžvilgiu, remdamasi savo patirtimi taikant 2014 m. gaires, Komisija gali netaikyti reikalavimo pranešti apie priemones, kurios finansuojamos tik iš nacionalinių fondų, nedarant poveikio galiojančių esminių taisyklių taikymui;
- (50) 2014–2020 m. laikotarpiu taikydama 2014 m. gaires Komisija patvirtino 52 pagalbos schemas, susijusias su saugomų gyvūnų padarytos žalos kompensavimu žemės ūkio sektoriuje. Pagalbą teikiančios institucijos turi skubiai imtis veiksmų dėl saugomų gyvūnų padarytos žalos, kad būtų kuo greičiau atgaivintos gamybos priemonės ir ekonominė veikla, kad atitinkamos įmonės galėtų toliau vykdyti verslą ir tokiu būdu būtų užtikrinama ekonominės veiklos plėtra. Komisijos patirtis rodo, kad ši pagalba paprastai labai neiškreipia konkurencijos vidaus rinkoje, atsižvelgiant į jos kompensacinį pobūdį ir aiškius jos suderinamumo su vidaus rinka kriterijus. Todėl tikslinga šiai pagalbai netaikyti pranešimo apie valstybės pagalbą reikalavimų;
- (51) pagalba saugomų gyvūnų padarytai žalai atitaisyti turėtų būti teikiama pirminės žemės ūkio gamybos veiklą vykdančioms MVĮ. Sąlygos, kuriomis taikoma išimtis pagalbai saugomų gyvūnų padarytai žalai atitaisyti, turėtų būti grindžiamos jau nusistovėjusia kitų kompensacinių priemonių, kaip antai pagalbos, skirtos nuostoliams dėl sunaikintų gyvūnų ar augalų, pagrįstiems jų rinkos verte, kompensuoti, veterinarijos paslaugų išlaidoms ar darbo sąnaudoms padengti ir materialinei žalai, padarytai ūkio įrangai, mašinoms, ūkio pastatams ir atsargoms, kompensuoti, praktika;
- (52) 2014–2020 m. laikotarpiu taikydama 2014 m. gaires Komisija patvirtino keturias žemės ūkio genetinių išteklių išsaugojimo pagalbos schemas. Komisijos patirtis rodo, kad ši pagalba paprastai labai neiškreipia konkurencijos vidaus rinkoje ir kartu padeda siekti viešosios politikos tikslo išsaugoti biologinę įvairovę. Todėl tikslinga šiai pagalbai netaikyti pranešimo apie valstybės pagalbą reikalavimų;
- (53) teikiant pagalbą konkrečiai tvaraus ūkininkavimo praktikai, pavyzdžiui, gyvūnų gerovės, agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities bei ekologinio ūkininkavimo išipareigojimams, konkurencijos iškreipimo rizika yra nedidelė. Siekiant geriau patenkinti visuomenės poreikius dėl tvariai pagamintų aukštos kokybės maisto produktų, Komisija turėtų turėti galimybę tokioms pagalbos priemonėms netaikyti pranešimo apie valstybės pagalbą reikalavimų;
- (54) be to, tokiomis priemonėmis, remiantis pagal 2014 m. gaires nagrinėjant bylas sukaupia patirtimi, tikslinga nustatyti didžiausią pagalbos už vienetą sumą. Maždaug 64 % visų priemonių, dėl kurių prisiimti agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities išipareigojimai (kurios sudaro didžiausią dalį priemonių, dėl kurių prisiimti savanoriški išipareigojimai) ir apie kurias pranešta laikotarpiu nuo 2014 m. liepos mėn. iki 2020 m. kovo mėn., viršijo didžiausias sumas už hektarą, todėl buvo atlikta išsami analizė siekiant nustatyti, ar jos yra pagrįstos. Tikėtina, kad ši dabartinė infliacijos ir žaliavų kainų augimo tendencija tęsis. Todėl 2014 m. gairėse nustatytos didžiausios sumos už vienetą laikomos tinkamomis ribomis priemonėms, kurioms taikoma bendroji išimtis, susijusioms su savanoriškais išipareigojimais aplinkai, klimatui ar gyvūnų gerovei;
- (55) 2014–2020 m. laikotarpiu taikydama 2014 m. gaires Komisija patvirtino 21 pagalbos schemą gyvūnų gerovės išipareigojimams vykdyti pagal 2014 m. gaires; Komisijos patirtis rodo, kad ši pagalba paprastai labai neiškreipia konkurencijos vidaus rinkoje, atsižvelgiant į jos kompensacinį pobūdį ir aiškius jos suderinamumo su vidaus rinka kriterijus. Todėl tikslinga šiai pagalbai netaikyti pranešimo apie valstybės pagalbą reikalavimų;
- (56) pagal 2014 m. gaires Komisija pagalbai, skirtai išlaidoms, patiriamoms žemės ūkio sektoriuje dėl sunkumų, susijusių su „Natura 2000“ teritorijomis, kompensuoti, agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities išipareigojimų vykdymo pagalbai ir ekologinio ūkininkavimo pagalbai taikė Sutarties 107 ir 108 straipsnius. 2014–2020 m. laikotarpiu Komisija patvirtino 10 pagalbos schemų, susijusių su tinklui „Natura 2000“ priskiriamomis žemės ūkio paskirties teritorijomis, 65 pagalbos schemas agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities išipareigojimams vykdyti ir 5 pagalbos schemas ekologiniam ūkininkavimui. Komisijos patirtis rodo, kad ši pagalba, visų pirma nesiekianti tam tikrų ribų, paprastai labai neiškreipia konkurencijos ir kartu padeda siekti viešosios politikos tikslo aplinkos apsaugos srityje. Todėl tikslinga, kad pagalbos, skirtos išlaidoms, patiriamoms žemės ūkio sektoriuje dėl sunkumų, susijusių su tinklu „Natura 2000“, kompensuoti, atveju, taip pat agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities išipareigojimų vykdymo pagalbos ir ekologinio ūkininkavimo pagalbos atveju Komisija pasinaudotų įgaliojimais, jai suteiktais Reglamentu (ES) 2015/1588;

- (57) išimtis dėl pagalbos, skirtos išlaidoms, patiriamoms žemės ūkio sektoriuje dėl sunkumų, susijusių su tinklu „Natura 2000“, kompensuoti, agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities išsipareigojimų vykdymo pagalbos ir ekologinio ūkininkavimo pagalbos turėtų būti taikoma tik pirminės žemės ūkio gamybos veiklą vykdančioms įmonėms;
- (58) pagal Europos inovacijų partnerystę žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje (EIP) finansuojami projektai skatina inovacijas ūkininkavimo sektoriuje ir kaimo vietovėse. valstybės pagalba įmonėms, dalyvaujančioms EIP veiklos grupių projektuose, kuriems taikomas Reglamento (ES) 2021/2115 127 straipsnis, nedaro didelio poveikio konkurencijai, visų pirma atsižvelgiant į teigiamą pagalbos vaidmenį sudarant sąlygas dalytis žiniomis, ypač vietos ir žemės ūkiu besiverčiančiose bendruomenėse, taip pat į kolektyvinių pagalbos pobūdį ir palyginti nedidelį jos mastą. Šie projektai yra integruoto pobūdžio. Jie paprastai yra daugiašaliai ir daugiasektoriai, todėl nustatant jų rūšį pagal valstybės pagalbos taisyklėse numatytą klasifikaciją gali kilti tam tikrų sunkumų. Atsižvelgiant į tai, kad atskiri EIP veiklos grupių projektai, atrinkti remiantis daugiamete vietos plėtros strategija, nustatyta ir įgyvendinama viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės pagrindu, yra vietinio pobūdžio, ir tai, kad jais atsižvelgiama į bendruomenės, socialinius, su aplinka ir klimato kaita susijusius interesus, šiuo reglamentu turėtų būti sprendžiami tam tikri sunkumai, su kuriais susiduriama įgyvendinant EIP veiklos grupių projektus, siekiant palengvinti jų atitiktį valstybės pagalbos taisyklėms;
- (59) atsižvelgiant į tai, kad įmonių gaunamos nedidelės pagalbos, joms tiesiogiai ar netiesiogiai gaunant naudos iš EIP veiklos grupių projektų, poveikis prekybai ir konkurencijai yra nedidelis, tais atvejais, kai bendra pagalbos vienam projektui suma neviršija tam tikros viršutinės ribos, turėtų būti nustatytos paprastos taisyklės;
- (60) priimdama daugelį sprendimų, visų pirma pagal 2014 m. gaires, Komisija miškų ūkio sektoriuje veiklą vykdančioms įmonėms taikė Sutarties 107 ir 108 straipsnius. 2014–2020 m. Komisija pagal tas gaires patvirtino daugiau kaip 200 pagalbos schemų, skirtų miškų ūkio sektoriui. Komisijos patirtis rodo, kad miškų ūkio sektoriuje teikiamos pagalbos priemonės labai neiškreipia konkurencijos vidaus rinkoje, atsižvelgiant į aiškius suderinamumo kriterijus. Todėl, atsižvelgiant į šią patirtį ir siekiant supaprastinti reikalavimus bei jų procedūras, turėtų būti įmanoma miškų ūkio sektoriui skirtoms pagalbos priemonėms netaikyti pareigos pranešti, neatsižvelgiant į tai, ar jos bendrai finansuojamos EŽŪFKP lėšomis. Todėl tikslinga, kad Komisija pasinaudotų įgaliojimais, jai suteiktais Reglamentu (ES) 2015/1588, kai pagalba skirta: miškui įveisti ir miško plotui sukurti; agrarinės miškininkystės sistemoms diegti; miškų gaisrų, gaivalinių nelaimių, gaivalinei nelimei prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių, kitų pavojingų meteorologinių reiškinių, augalų kenkėjų ir katastrofinių įvykių prevencijai įgyvendinti ir jų miškams padarytai žalai likviduoti; investicijoms, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė; išlaidoms, susijusioms su sunkumais konkrečioje teritorijoje, kylančiais dėl tam tikrų privalomų reikalavimų, apibrėžtų Tarybos direktyvos 92/43/EEB 3 straipsnyje ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/147/EB⁽¹⁵⁾ 3 straipsnyje, kompensuoti; miškų aplinkosaugos ir klimato srities paslaugoms teikti ir miškams išsaugoti; investicijoms į infrastruktūrą, susijusią su miškų ūkio sektoriaus plėtra, modernizavimu arba pritaikymu; investicijoms į miškų ūkio technologijas ir miškų ūkio produktų perdirbimą, kaupimą bei prekybą jais; miškų ūkio genetiniams ištekliams išsaugoti, miškų ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžia, miškų ūkio paskirties žemei konsoliduoti ir bendradarbiavimui miškų ūkio sektoriuje skatinti;
- (61) siekdama skatinti grupines iniciatyvas miškų ūkio sektoriuje, Komisija taikė Sutarties 107 ir 108 straipsnius pagalbai, skirtai miškų ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžia. 2014–2020 m. Komisija patvirtino penkis tokios pagalbos atvejus. Tokiai pagalbai žemės ūkio sektoriuje reikalavimas pranešti jau nebuvo taikomas pagal Reglamentą (ES) Nr. 702/2014. Todėl tikslinga pagalbai, skirtai miškų ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžia, netaikyti pranešimo apie valstybės pagalbą reikalavimo;
- (62) siekiant skatinti kaimo vietovių ir MVĮ, kurios yra Sąjungos kaimo ekonomikos varomoji jėga, plėtrą ir didinti jų konkurencingumą, būtina įvairinti ekonomiką ir kurti naują ekonominę veiklą, įskaitant žiedinės bioekonomikos veiklą. Reglamente (ES) 2021/2115 numatytos priemonės, skirtos remti ne žemės ūkio verslo plėtrą kaimo vietovėse, kuriomis siekiama skatinti užimtumą, kurti kokybiškas darbo vietas kaimo vietovėse, išlaikyti jau esamas darbo vietas, mažinti sezoninius užimtumo svyravimus, vystyti su žemės ūkiu nesusijusius ne žemės ūkio sektorius ir maisto produktų perdirbimą, kartu skatinant verslo integraciją ir vietos sektorių sąsajas;

⁽¹⁵⁾ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 I 26, p. 7).

- (63) siekiant darnos su Reglamentu (ES) 2021/2115 ir supaprastinti taisykles, pagal kurias patvirtinama, kad pagal BŽŪP strateginius planus bendrai finansuojama dalis ir papildomas nacionalinis finansavimas yra valstybės pagalba, reikalavimų pranešti reikėtų netaikyti įvairių kategorijų pagalbai, kuri teikiama kaimo vietovėse veiklą vykdančioms MVĮ, apimančiai pagalbą pagrindinėms paslaugoms ir infrastruktūrai, verslo pradžia, bendradarbiavimui, pagalbą ūkininkams, pirmą kartą dalyvaujantiems medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemose, ir informacijos apie maisto produktus, kuriems taikoma kokybės sistema, teikimo ir jų pardavimo skatinimo priemonės. Tokios pagalbos priemonės turėtų būti identiškoms pagrindinėms kaimo plėtrai skirtoms intervencinėms priemonėms, o pagalba, kuriai netaikomas reikalavimas pranešti, turėtų būti teikiama tik pagal atitinkamos valstybės narės BŽŪP strateginį planą ir turi jį atitikti;
- (64) priimdama daugelį sprendimų, visų pirma pagal 2014 m. gaires, Komisija pagalbai, skirtai pagrindinėms paslaugoms teikti bei infrastruktūrai kaimo vietovėse plėtoti, ir pagalbai bendradarbiavimui kaimo vietovėse taikė Sutarties 107 ir 108 straipsnius. 2014–2020 m. Komisija patvirtino 27 pagalbos schemas, susijusias su pagrindinėmis paslaugomis bei infrastruktūra kaimo vietovėse, ir 28 pagalbos schemas, susijusias su bendradarbiavimu kaimo vietovėse. Komisijos patirtis rodo, kad, atsižvelgiant į aiškius suderinamumo kriterijus ir į tai, kad ja prisidedama prie ekonomikos įvairinimo ir naujos ekonominės veiklos kūrimo, kaimo vietovėms skirtos pagalbos priemonės labai neįskreipia konkurencijos vidaus rinkoje. Todėl tikslinga pagalbai, skirtai pagrindinėms paslaugoms teikti bei infrastruktūrai kaimo vietovėse plėtoti, ir pagalbai bendradarbiavimui kaimo vietovėse netaikyti pranešimo apie valstybės pagalbą reikalavimo;
- (65) tačiau reikalavimas pranešti neturėtų būti taikomas pagalbai, skirtai pagrindinėms paslaugoms teikti bei infrastruktūrai kaimo vietovėse plėtoti, ir pagalbai bendradarbiavimui kaimo vietovėse tik tuo atveju, jei ji teikiama pagal BŽŪP strateginį planą, kurį Komisija patvirtino pagal Reglamentą (ES) 2021/2115;
- (66) valstybės pagalba MVĮ, dalyvaujančioms bendruomenės inicijuotos vietos plėtros (BIVP) projektuose, kurie nurodyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060⁽¹⁶⁾ 31 straipsnyje ir pagal Reglamentą (ES) 2021/2115 priskiriami pagal iniciatyvą LEADER įgyvendinamiems projektams, nedaro didelio poveikio konkurencijai, visų pirma atsižvelgiant į teigiamą pagalbos vaidmenį sudarant sąlygas dalytis žiniomis, ypač vietos ir žemės ūkiu besiverčiančiose bendruomenėse, taip pat į dažnai kolektyvinį pagalbos pobūdį ir palyginti nedidelį jos mastą. Šie projektai yra integruoti, daugiashaliai ir daugiasektoriai, todėl gali kilti tam tikrų sunkumų nustatant jų rūšį pagal valstybės pagalbos teisėje numatytą klasifikaciją. Atsižvelgiant į tai, kad pavieniai BIVP projektai, atrinkti remiantis daugiamete vietos plėtros strategija, nustatyta ir įgyvendinama viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės pagrindu, yra vietinio pobūdžio, ir tai, kad jais atsižvelgiama į bendruomenės, socialinius, su aplinka ir klimato kaita susijusius interesus, šiuo reglamentu turėtų būti sprendžiami tam tikri sunkumai, su kuriais susiduriama įgyvendinant BIVP projektus, siekiant palengvinti jų atitiktį valstybės pagalbos taisyklėms; Savivaldybės dėl savo pobūdžio nepatenka į MVĮ apibrėžties taikymo sritį (akcijos priklauso valstybei). Tačiau savivaldybės dažnai atlieka labai svarbų vaidmenį rengiant ir įgyvendinant BIVP projektus. Todėl, kai BIVP projektas vykdomas siekiant vieno iš Reglamento (ES) 2015/1588 1 straipsnyje nustatytų tikslų, turėtų būti galima taikyti bendrąją išimtį ir su tokiu projektu susijusiai pagalbai savivaldybėms;
- (67) atsižvelgiant į tai, kad MVĮ gaunamos nedidelės pagalbos, joms tiesiogiai ar netiesiogiai gaunant naudos iš BIVP projektų, poveikis prekybai ir konkurencijai yra nedidelis, tais atvejais, kai bendra pagalbos viename projektui suma neviršija tam tikros viršutinės ribos, turėtų būti nustatytos paprastos taisyklės. Tai taip pat turėtų būti taikoma savivaldybėms, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai gauna naudos iš BIVP projektų ir kurios siekia vieno iš Reglamento (ES) 2015/1588 1 straipsnyje nustatytų tikslų;
- (68) tam tikrų kategorijų pagalba, kaip antai pagalba moksliniams tyrimams, žinių perdavimui ir informavimo veiklai, be kita ko, pasitelkiant ES kosmoso technologijomis grindžiamus duomenis bei paslaugas, konsultavimo paslaugų teikimo pagalba, pavadavimo ūkyje pagalba, pagalba pardavimo skatinimo veiklai, pagalba, kurios lėšomis kompensuojama gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų prevencija ir likvidavimas ar išnaikinimas, netiesiogiai teikiama galutiniams pagalbos gavėjams natūra kaip subsidijuojamos paslaugos. Tokiais atvejais pagalba, kuriai netaikomas reikalavimas pranešti, turėtų būti mokama atitinkamos paslaugos teikėjui ar veiklos vykdytojui;
- (69) pagal Reglamento (ES) 2015/1588 4 straipsnio 1 dalį valstybės pagalbos politiką būtina periodiškai persvarstyti. Todėl šio reglamento taikymo laikotarpis turėtų būti ribotas. Taigi tikslinga nustatyti pereinamojo laikotarpio nuostatas, įskaitant taisykles dėl pagalbos schemoms, kurioms taikoma išimtis, skirtos suderinimo laikotarpio baigiantis šio reglamento galiojimo laikotarpiui. Tokiomis taisyklėmis valstybėms narėms turėtų būti suteikiama laiko prisitaikyti prie naujos tvarkos,

⁽¹⁶⁾ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienuų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

TURINYS

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS	12
II SKYRIUS. PROCEDŪRINIAI REIKALAVIMAI	24
III SKYRIUS. PAGALBOS KATEGORIJS	25
1 skirsnis. Pagalba MVĮ, vykdančioms pirminės žemės ūkio gamybos, žemės ūkio produktų perdirbimo ir prekybos žemės ūkio produktais veiklą	25
2 skirsnis. Pagalba aplinkos apsaugai žemės ūkyje	46
3 skirsnis. Pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti kultūros ir gamtos paveldą	49
4 skirsnis. Pagalba žemės ūkio sektoriui gaivalinių nelaimių padarytai žalai atitaisyti	49
5 skirsnis. Pagalba moksliniams tyrimams, plėtrai ir inovacijoms	50
6 skirsnis. Pagalba miškų ūkio sektoriui	52
7 skirsnis. Pagalba kaimo vietovių MVĮ	64
IV SKYRIUS. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	70

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

I straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas šių kategorijų pagalbai:
 - a) pagalbai labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ):
 - i) vykdančioms veiklą žemės ūkio sektoriuje, visų pirma pirminę žemės ūkio produktų gamybą, perdirbimą ir prekybą, išskyrus 14, 15, 16, 18, 23 ir 25–31 straipsnius, kurie taikomi tik pirminės žemės ūkio gamybos veiklą vykdančioms MVĮ;
 - ii) vykdančioms ne žemės ūkio veiklą kaimo vietovėse, nepatenkančią į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį, jei tokiai pagalbai taikomas Reglamentas (ES) 2021/2115 ir jei ji bendrai finansuojama Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis arba teikiama kaip papildomas tokių bendrai finansuojamų priemonių nacionalinis finansavimas. Nukrypstant nuo šios nuostatos, šis reglamentas taikomas pagalbai savivaldybėms, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai gauna naudos iš BIVP projektų, pagal šio reglamento 60 ir 61 straipsnius;
 - b) pagalbai aplinkos apsaugai žemės ūkyje, nurodytai 33, 34 ir 35 straipsniuose, kuri taikoma tik įmonėms, vykdančioms veiklą pirminės žemės ūkio gamybos srityje;
 - c) pagalbai investicijoms, skirtoms žemės ūkio valdoje ir miškuose esančiam kultūros ir gamtos paveldui išsaugoti;
 - d) pagalbai žemės ūkio sektoriui gaivalinių nelaimių padarytai žalai atitaisyti;
 - e) pagalbai moksliniams tyrimams, plėtrai ir inovacijoms žemės ir miškų ūkio sektoriuose;

f) pagalbai miškų ūkio sektoriui.

2. Kai valstybės narės mano, kad būtų tikslinga, jos gali nuspręsti teikti 1 dalies a, e ir f punktuose nurodytą pagalbą laikydamosi Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014 ⁽¹⁷⁾.

3. Šis reglamentas netaikomas:

- a) pagalbos schemoms, nurodytoms 14, 17, 41–44 ir 46 straipsniuose, taip pat 49 ir 50 straipsniuose, jei jos atitinka 12 straipsnyje nustatytas sąlygas, praėjus šešiams mėnesiams nuo jų įsigaliojimo. Tačiau, įvertinusi jai valstybės narės pateiktą atitinkamą vertinimo planą, Komisija gali nuspręsti, kad šis reglamentas ir toliau taikomas pagalbos schemai ilgesnį kaip šešių mėnesių laikotarpį. Pateikdamos vertinimo planus, valstybės narės taip pat pateikia visą informaciją, kurios reikia, kad Komisija galėtų įvertinti vertinimo planus ir priimti sprendimą;
- b) bet kokiems a punkte nurodytų schemų pakeitimams, išskyrus pakeitimus, kurie neturi poveikio pagalbos schemos suderinamumui pagal šį reglamentą arba neturi reikšmingo poveikio patvirtinto vertinimo plano turiniui;
- c) pagalbai su eksportu susijusiai veiklai trečiojoje šalyje arba valstybėse narėse, t. y. pagalbai, tiesiogiai susijusiai su eksportuojamais kiekiais, platinimo tinklo kūrimu bei veikla arba su kitomis einamosiomis išlaidomis, susijusiomis su eksporto veikla;
- d) pagalbai, teikiamai, jeigu vietoje importuojamų prekių naudojamos vietinės prekės.

4. Šis reglamentas netaikomas:

- a) pagalbos schemoms, kuriose nėra aiškiai numatyta, kad individuali pagalba nemokama įmonei, kuriai išduotas vykdomasis raštas sumoms išieškoti pagal ankstesnį Komisijos sprendimą, kuriuo tos pačios valstybės narės suteikta pagalba skelbiama neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka, išskyrus:
 - i) pagalbos schemas, skirtas gaivalinių nelaimių padarytai žalai atitaisyti pagal 37 straipsnį;
 - ii) pagalbos schemas, skirtas bendruomenės inicijuotos vietos plėtros (BIVP) projektams arba Europos inovacijų partnerystės žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje (EIP) veiklos grupių projektams, pagal 40 ir 61 straipsnius;
- b) *ad hoc* pagalbai a punkte nurodytai įmonei.

5. Šis reglamentas netaikomas pagalbai sunkumų patiriančioms įmonėms, išskyrus pagalbą, teiktą:

- a) informavimo veiklai žemės ir miškų ūkio sektoriuose pagal 21 ir 47 straipsnius;
- b) pardavimo skatinimo leidiniams, kuriais siekiama didinti plačiosios visuomenės informuotumą apie žemės ūkio produktus, leisti pagal 24 straipsnio 2 dalies b punktą;
- c) gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo arba išnaikinimo išlaidoms kompensuoti pagal 26 straipsnio 8 ir 9 dalis;
- d) kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo išlaidoms kompensuoti pagal 27 straipsnio 2 dalies c, d ir e punktus;
- e) su „Natura 2000“ teritorijomis susijusiems sunkumams kompensuoti pagal 33 straipsnį;
- f) gaivalinių nelaimių padarytai žalai atitaisyti pagal 37 straipsnį;
- g) įmonėms, dalyvaujančioms BIVP ir EIP veiklos grupių projektuose arba gaunančioms iš jų naudos, pagal 40 ir 61 straipsnius;
- h) toliau nurodytais atvejais, jei dėl nurodyto reiškinio įmonė patyrė tokių nuostolių ar žalos, dėl kurių tapo sunkumų patiriančia įmone:
 - i) dėl gaivalinei nelaimei prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinio patirtai žalai atitaisyti pagal 25 straipsnį;
 - ii) gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų padarytai žalai atitaisyti pagal 26 straipsnio 9 ir 10 dalis;
 - iii) saugomų gyvūnų padarytai žalai atitaisyti pagal 29 straipsnį;

⁽¹⁷⁾ 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 187, 2014 6 26, p. 1).

iv) miškams padarytai žalai likviduoti pagal 43 straipsnio 2 dalies d punktą.

6. Šis reglamentas netaikomas pagalbai, kuri savaime, dėl su ja susietų sąlygų arba dėl jos finansavimo metodo nulemia neišvengiamą ES teisės pažeidimą, visų pirma:

- a) pagalbai, kuri teikiama su sąlyga, kad pagalbos gavėjas yra įpareigotas naudoti nacionalinėje teritorijoje pagamintas prekes arba nacionalines paslaugas;
- b) pagalbai, kuria ribojamos pagalbos gavėjų galimybės naudoti mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų rezultatus kitose valstybėse narėse.

7. Šis reglamentas netaikomas pagalbai, susijusiai su PPO sutarties dėl žemės ūkio ⁽¹⁸⁾ 1 priede nurodytais žemės ūkio produktais, kai ji yra eksporto subsidija, kaip apibrėžta tame susitarime. Jis taip pat netaikomas pagalbai tokių produktų atžvilgiu, kai ji yra eksporto finansavimo parama, kurią teikia Vyriausybė ar bet kuri viešoji įstaiga taikydama 2015 m. gruodžio 19 d. PPO ministrų sprendimą dėl konkurencijos eksporto srityje ⁽¹⁹⁾, jei ji neatitinka atitinkamų to sprendimo 15 punkto reikalavimų dėl ilgiausio grąžinimo termino ir finansavimo savo lėšomis.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) *ad hoc* pagalba – ne pagal pagalbos schemą suteikta pagalba;
- 2) gaivalinei nelaimei prilyginamas pavojingas meteorologinis reiškinys – nepalankios oro sąlygos, pavyzdžiui, šalna, audra, kruša, lijundra, smarkus arba ilgai trunkantis lietus arba didelė sausra, dėl kurių žemės ūkio sektoriuje prarandama daugiau kaip 30 % vidutinės produkcijos, apskaičiuotos pagal pastarąjį trejų ar ketverių metų laikotarpį arba trejų metų vidurkį (išskyrus didžiausią ir mažiausią užregistruotą vertę) per praėjusį penkerių ar aštuonerių metų laikotarpį, o miškų ūkio sektoriuje – daugiau kaip 20 % miškininkystės potencialo;
- 3) konsultacijos – išsamios konsultacijos pagal tą pačią sutartį;
- 4) žemės ūkio veikla – veikla, apibrėžta valstybės narės BŽŪP strateginiame plane pagal Reglamento (ES) 2021/2115 4 straipsnio 2 dalį;
- 5) žemės ūkio paskirties žemė – žemė, apibrėžta valstybės narės BŽŪP strateginiame plane pagal Reglamento (ES) 2021/2115 4 straipsnio 3 dalį;
- 6) žemės ūkio valda – vienetas, kurį sudaro pirminei žemės ūkio gamybai naudojama žemė, patalpos ir įrenginiai;
- 7) žemės ūkio produktai – Sutarties I priede išvardyti produktai, išskyrus Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1379/2013 ⁽²⁰⁾ I priede išvardytus žvejybos ir akvakultūros produktus;
- 8) žemės ūkio sektorius – visos įmonės, kurios vykdo pirminės žemės ūkio gamybos, žemės ūkio produktų perdirbimo ir prekybos žemės ūkio produktais veiklą;
- 9) agrarinės miškininkystės sistema – žemėnaudos sistema, pagal kurią toje pačioje žemėje auginami medžiai ir vystomas žemės ūkis;
- 10) pagalba – bet kokia priemonė, atitinkanti visus Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus;
- 11) pagal BŽŪP strateginį planą teikiama pagalba – parama, teikiama pagal Reglamentą (ES) 2021/2115 kaip EŽŪFKP lėšomis bendrai finansuojama pagalba arba kaip papildomas nacionalinis tokios bendrai finansuojamos pagalbos finansavimas;
- 12) pagalbos intensyvumas – bendra pagalbos suma prieš mokesčių ar kitų rinkliavų atskaitymą, išreikšta tinkamų finansuoti išlaidų procentine dalimi;

⁽¹⁸⁾ OL L 336, 1994 12 23, p. 22.

⁽¹⁹⁾ WT/MIN(15)/45 – WT/L/980.

⁽²⁰⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1379/2013 dėl bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1184/2006 ir (EB) Nr. 1224/2009 ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 104/2000 (OL L 354, 2013 12 28, p. 1).

- 13) pagalbos schema – aktas, pagal kurį, netaikant kitų įgyvendinimo priemonių, bendrai ir abstrakčiai jame nurodytoms įmonėms gali būti skiriama individuali pagalba, ar aktas, pagal kurį vienai arba kelioms įmonėms neribotą laikotarpį gali būti teikiama su konkrečiu projektu nesusijusi neriboto dydžio pagalba;
- 14) ištiestosios rankos principas (įprastos rinkos sąlygos) – principas, pagal kurį sutarties šalių sandorio sąlygos neskiria nuo sąlygų, kuriomis sandorį būtų sudariusios nepriklausomos įmonės, ir nėra jokių slapto susitarimo elementų. Bet kuris sandoris, sudarytas taikant atvirą, skaidrią ir besąlyginę procedūrą, laikomas atitinkančiu ištiestosios rankos principą;
- 15) biologinio saugumo priemonės – valdymo ir fizinės priemonės, skirtos sumažinti:
 - a) ligų patekimo į gyvūnų populiaciją, vystymosi joje ir plitimo iš jos riziką;
 - b) ligų patekimo į ūkį, zoną, laikymo vietą, transporto priemones, kitus įrenginius, patalpas arba vietas, vystymosi juose ir plitimo iš jų riziką;
- 16) kilmės knyga – Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1012 ⁽²¹⁾ 2 straipsnio 12 punkte nurodyta kilmės knyga;
- 17) BŽŪP strateginis planas – Reglamento (ES) 2021/2115 1 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytas BŽŪP strateginis planas;
- 18) kapitalizavimo darbai – paties ūkininko arba jo darbuotojų jo ūkyje atliekami darbai, kuriais sukuriamas turtas;
- 19) sekvestruojamojo ūkininkavimo schema – pagalbos schema, susijusi su žemės naudojimo praktika, dėl kurios, surenkant didesnę anglies dioksido kiekį ir (arba) sumažinant į atmosferą išmetamą anglies dioksido kiekį, daugiau anglies dioksido išsaugoma biomasėje, negyvose organinėse medžiagose ir dirvožemyje;
- 20) katastrofinis įvykis – žmogaus veiklos sukeltas nenumatytas biotinio arba abiotinio pobūdžio įvykis, dėl kurio labai sutrinka miškų struktūros ir taip ilgainiui padaroma didelės ekonominės žalos miškų sektoriui;
- 21) pagalbos suteikimo diena – diena, kai pagalbos gavėjui pagal taikomą nacionalinį teisinį režimą suteikiama juridinė teisė gauti pagalbą;
- 22) kontrolės ir likvidavimo arba išnaikinimo priemonės – priemonės, susijusios su gyvūnų ligomis, kurių protrūkį oficialiai pripažino valstybės narės kompetentinga institucija, arba su augalų kenkėjais ar invazinėmis svetimomis rūšimis, kurių buvimą oficialiai pripažino kompetentinga institucija;
- 23) vertinimo planas – vienai ar kelioms pagalbos schemoms taikomas dokumentas, kuriame nurodoma bent tokia informacija: vertintini tikslai, vertinimo klausimai, rezultatų rodikliai, numatomas vertinimo atlikimo metodas, duomenų rinkimo reikalavimai, siūlomas vertinimo laikas, įskaitant tarpinės ir galutinės vertinimo ataskaitų pateikimo datas, vertinimą atliksiančios nepriklausomos įstaigos arba jos vykdomai atrankai taikysimų kriterijų aprašymas ir vertinimo rezultatų viešinimo sąlygos;
- 24) kritę gyvuliai – gyvuliai, kurie nustačius galutinę diagnozę arba jos nenustačius buvo numarinti eutanazijos būdu arba kurie nugaišo (įskaitant gimusius negyvus ir negimusius gyvulius) ūkyje ar bet kokiuose jo statiniuose arba vežant, bet nebuvo paskersti žmonėms vartoti;
- 25) greitai augantys medžiai – trumpos rotacijos miško medžiai, kurių trumpiausias auginimo laikas iki nukirtimo yra ne mažiau nei 8 metai, o ilgiausias auginimo laikas iki nukirtimo neviršija 20 metų;
- 26) paskesnė fiskalinės pagalbos schema – schema mokesčių lengvatų forma, kuri yra anksčiau galiojusios schemos mokesčių lengvatų forma versija ir kuri pakeičia tą schemą;

⁽²¹⁾ 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1012 dėl zootechninių ir genealoginių reikalavimų, taikomų grynaveislių veislinių gyvūnų ir hibridinių veislinių kiaulių veisimui, prekybai jais bei jų genetinės medžiagos produktais ir jų įvežimui į Sąjungą, kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (ES) Nr. 652/2014, Tarybos direktyvos 89/608/EEB ir 90/425/EEB bei panaikinami tam tikri gyvūnų veisimo srities aktai („Gyvūnų veisimo reglamentas“) (OL L 171, 2016 6 29, p. 66).

- 27) pastoviosios dalyvavimo kokybės sistemoje išlaidos – įsitraukimo į remiamą kokybės sistemą ir dalyvavimo joje metinio įnašo išlaidos, įskaitant, jei būtina, patikrų, kurios būtinos atitikčiai tos kokybės sistemos specifikacijoms nustatyti, išlaidas;
- 28) biodegalai iš maistinių augalų – biodegalai, gaminami iš maistinių ir pašarinių augalų, apibrėžtų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2018/2001;
- 29) maisto produktai – Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012 ⁽²²⁾ I priede nurodyti maisto produktai, kurie nėra žemės ūkio produktai;
- 30) bendrasis subsidijos ekvivalentas – pagalbos suma, jeigu ta pagalba jos gavėjui buvo suteikta dotacijos forma, prieš mokesčių ar kitų rinkliavų atskaitymą;
- 31) individuali pagalba –
 - a) *ad hoc* pagalba;
 - b) pagal pagalbos schemą atskiriems pagalbos gavėjams skiriama pagalba;
- 32) nematerialusis turtas – turtas, kuris nėra fizinis ar finansinis, kaip antai patento teisės, licencijos, praktinė patirtis arba kitas intelektinis turtas;
- 33) investicijos, kuriomis siekiama atitikties Sąjungos standartui – investicijos, kuriomis, pasibaigus Sąjungos teisės aktuose numatytam pereinamajam laikotarpiui, siekiama atitikties Sąjungos standartui;
- 34) didelės įmonės – įmonės, neatitinkančios I priede nustatytų kriterijų;
- 35) prekyba žemės ūkio produktais – produktų laikymas arba eksponavimas ketinant parduoti, siūlymas pirkti, tiekimas arba kitoks pateikimas rinkai, išskyrus atvejus, kai ūkininkas produkciją pirmą kartą parduoda perpardavėjams arba perdirbėjams, ir bet kokią produkto paruošimo tokiam pirmam pardavimui veiklą; pardavimas, kai ūkininkas produktus parduoda galutiniams vartotojams, laikomas prekyba žemės ūkio produktais, jei prekiaujama atskirose tam skirtose patalpose arba vietose;
- 36) savitarpio pagalbos fondas – valstybės narės pagal nacionalinę teisę akredituota ūkininkų, kurie yra fondo nariai, savidraudos sistema, pagal kurią fondui priklausantiems ūkininkams, patyrusiems ekonominių nuostolių, skiriamos kompensacinės išmokos;
- 37) „Natura 2000“ teritorijos – specialiosios žemės ūkio paskirties arba miško teritorijos, nurodytos Direktyvos 92/43/EEB 3 straipsnyje ir Direktyvos 2009/147/EB 3 straipsnyje;
- 38) gaivalinė nelaimė – žemės drebėjimas, griūtis, nuošliauža, potvynis, viesulas, uraganas, ugnikalnio išsiveržimas arba natūraliai kilęs gamtos gaisras;
- 39) negamybinės investicijos – investicijos, dėl kurių valdos vertė ar pelningumas reikšmingai nepadidėja;
- 40) iki pramoninio perdirbimo atliekami darbai – medžių kirtimas, nugenėjimas, žievės lupimas, supjaustymas, sandėliavimas, apsauginis apdorojimas ir džiovinimas, taip pat visos kitos medienos apdirbimo operacijos prieš pramoninį medienos pjovimą lėtpjūvėse; taip pat medienos pjovimas, kai išpjaujama ne daugiau kaip 20 000 m³ apvaliosios medienos per metus;
- 41) kitas pavojingas meteorologinis reiškinys – nepalankios oro sąlygos, kurios nepatenka į gaivalinei nelaimei prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinio apibrėžtį;
- 42) atokiausi regionai – Sutarties 349 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodyti regionai;
- 43) augalų kenkėjas – bet kurios augalų, gyvūnų ar ligų sukėlėjų rūšys, padermės arba biotipai, galintys pakenkti augalams ar augaliniams produktams;
- 44) pirminė žemės ūkio gamyba – Sutarties I priede išvardytų dirvožemio ir gyvulininkystės produktų gamyba nesiimant tolesnių veiksmų, kuriais keičiamas tokių produktų pobūdis;
- 45) žemės ūkio produktų perdirbimas – bet kokia operacija su žemės ūkio produktu, kurią atlikus taip pat gaunamas žemės ūkio produktas, išskyrus ūkyje vykdomą veiklą, susijusią su pasiruošimu pirmą kartą parduoti gyvūninį arba augalinį produktą;

⁽²²⁾ 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų (OL L 343, 2012 12 14, p. 1).

- 46) gamintojų grupė ar organizacija – grupė arba organizacija, įkurtos siekiant:
- a) priderinti tai grupei ar organizacijai priklausančių gamintojų gamybos procesą ir produkciją prie rinkos reikalavimų;
 - b) bendrai tiekti rinkai prekes, įskaitant jų paruošimą parduoti, pardavimo centralizavimą ir tiekimą didmenininkams;
 - c) nustatyti bendrąsias informavimo apie produktus, ypač apie derliaus nuėmimą ir produktų prieinamumą, taisykles;
 - d) vykdyti kitą gamintojų grupių ar organizacijų veiklą, kaip antai plėtoti verslo ir rinkodaros įgūdžius ir organizuoti bei palengvinti inovacinius procesus, bendrai valdyti narių žemę, taikyti aplinką tausojančią auginimo praktiką bei gamybos metodus ir tinkamą gyvūnų gerovės praktiką bei būdus;
- 47) saugomas gyvūnas – Sąjungos arba nacionalinės teisės aktais saugomas gyvūnas, įskaitant tam tikrų rūšių gyvūnus, kurių populiacija saugoma nacionalinės teisės aktuose nustatytais specialiomis taisyklėmis;
- 48) regioninės pagalbos žemėlapis – Komisijos patvirtintas vietovių, kurias remdamasi Regioninės valstybės pagalbos gairėse ⁽²³⁾ nustatytais sąlygomis nurodė valstybė narė, sąrašas;
- 49) gražintinas avansas – paskola projektui, kuri sumokama iš karto arba dalimis ir kurios gražinimo sąlygos priklauso nuo projekto rezultatų;
- 50) mokslinių tyrimų ir žinių sklaidos organizacija – subjektas, neatsižvelgiant į jo teisinę formą arba finansavimo būdą, kurio pagrindinis tikslas – vykdyti nepriklausomus fundamentinius tyrimus, pramoninius tyrimus ar eksperimentinę plėtrą arba per rengiamus mokymus, leidžiamus leidinius arba perduodamas žinias plačiai skleisti šios veiklos rezultatus;
- 51) mažosios Egėjo jūros salos – Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 229/2013 ⁽²⁴⁾ 1 straipsnio 2 dalyje nurodytos mažosios salos;
- 52) MVĮ arba labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės – įmonės, atitinkančios I priede nustatytus kriterijus;
- 53) projekto arba veiklos darbų pradžia – su investicija susijusios veiklos ar statybos darbų pradžia arba pirmasis teisiškai privalomas išpareigojimas užsakyti įrenginius ar paslaugas, arba bet kuris kitas išpareigojimas, dėl kurio projektas arba veikla tampa neatšaukiami, atsižvelgiant į tai, kuris įvykis pirmesnis; žemės pirkimas ir parengiamieji darbai, pavyzdžiui, leidimų gavimas ir galimybių studijų vykdymas, darbų arba veiklos pradžia nelaikomi;
- 54) subsidijuojamos paslaugos – pagalba, netiesiogiai teikiama galutiniams gavėjams natūra ir mokama atitinkamos paslaugos teikėjui arba veiklos vykdytojui;
- 55) materialusis turtas – toks turtas, kaip žemė, pastatai, įranga, mašinos ir įrenginiai;
- 56) sandorio išlaidos – papildomos išlaidos, susijusios su išpareigojimo įvykdymu, bet tiesiogiai nepriskirtinos to išpareigojimo įgyvendinimo išlaidoms arba neįtrauktos į tiesiogiai kompensuojamas išlaidas arba prarastas pajamas; tos išlaidos gali būti apskaičiuotos standartinių išlaidų pagrindu;
- 57) užkrečiamosios spongiforminės encefalopatijos (USE) ir galvijų spongiforminės encefalopatijos (GSE) tyrimų išlaidos – visos išlaidos, įskaitant mėginiams imti ir laboratoriniams tyrimams atlikti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 999/2001 ⁽²⁵⁾ X priedo C skyrių būtinų tyrimų komplektų išlaidas ir tuo tikslu būtinų mėginių ėmimo, vežimo, laikymo ir sunaikinimo išlaidas;
- 58) trumpos rotacijos želdiniams skirti medžiai – KN kodu 06 02 9041 žymimų ir valstybių narių nustatytinų rūšių medžiai, prie kurių priskiriami sumedėję daugiamečiai augalai, kurių šaknys arba kelmai lieka žemėje po derliaus nuėmimo ir kitą sezoną išleidžia naujas atžalas ir kuriems būdingas ilgiausias valstybių narių nustatytinas derliaus ciklas;

⁽²³⁾ Regioninės valstybės pagalbos gairės (OL C 153, 2021 4 29, p. 1).

⁽²⁴⁾ 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1405/2006 (OL L 78, 2013 3 20, p. 41).

⁽²⁵⁾ 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 999/2001, nustatantis tam tikrų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisykles (OL L 147, 2001 5 31, p. 1).

- 59) sunkumų patirianti įmonė – įmonė, atitinkanti Reglamento (ES) Nr. 651/2014 2 straipsnio 18 punkte nustatytus kriterijus;
- 60) Sąjungos standartas – Sąjungos teisės aktuose nustatytas privalomasis standartas, kuriuo reglamentuojamas lygis (visų pirma, aplinkos, higienos ir gyvūnų gerovės), kurio turi siekti atskiros įmonės; Sąjungos standartais nėra laikomi Sąjungos lygmens standartai ar tikslai, kurie privalomi valstybėms narėms, bet neprivalomi atskiroms įmonėms;
- 61) jaunasis ūkininkas – ūkininkas, apibrėžtas valstybės narės BŽŪP strateginiame plane pagal Reglamento (ES) 2021/2115 4 straipsnio 6 dalį.

3 straipsnis

Išimties taikymo sąlygos

Pagalbos schemas, individuali pagalba, suteikta pagal pagalbos schemas, ir *ad hoc* pagalba yra suderinamos su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 2 arba 3 dalyje, ir joms netaikomas reikalavimas pranešti pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalį, jeigu tokia pagalba tenkina visas šio reglamento I skyriuje nustatytas sąlygas ir specialias šio reglamento III skyriuje atitinkamos kategorijos pagalbai nustatytas sąlygas.

4 straipsnis

Pranešimo ribos

1. Šis reglamentas netaikomas individualiai pagalbai, kurios bendrasis subsidijos ekvivalentas viršija šias ribas:
 - a) pagalbai investicijoms į žemės ūkio valdas, susijusias su pirmine žemės ūkio gamyba, nurodytai 14 straipsnyje, – 600 000 EUR vienos įmonės vienam investiciniam projektui;
 - b) pagalbai su ūkio pastato perkėlimu susijusioms investicijoms, dėl kurių modernizuojami įrenginiai arba padidėja gamybos pajėgumas, nurodytai 16 straipsnio 4 dalyje, – 600 000 EUR vienos įmonės vienam investiciniam projektui;
 - c) pagalbai su žemės ūkio produktų perdirbimu ir prekyba susijusioms investicijoms, nurodytai 17 straipsnyje, – 7,5 mln. EUR vienos įmonės vienam investiciniam projektui;
 - d) gyvūnų gerovės išpareigojimų įgyvendinimo pagalbai, nurodytai 31 straipsnyje, – 500 EUR sutartiniam ūkiniam gyvūnui per metus;
 - e) išlaidų, patiriamų dėl sunkumų, susijusių su tinklo „Natura 2000“ teritorijomis, kompensavimo pagalbai, nurodytai 33 straipsnyje, – 500 EUR už hektarą per metus pirminiu ne ilgesniu kaip penkerių metų laikotarpiu ir 200 EUR už hektarą per metus vėlesniais metais;
 - f) agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities išpareigojimų įgyvendinimo pagalbai, nurodytai 34 straipsnyje, – 600 EUR per metus už hektarą vienmečių kultūrų, 900 EUR per metus už hektarą daugiamečių augalų ir 450 EUR per metus už hektarą kitoms reikmėms naudojamos žemės;
 - g) ekologinio ūkininkavimo pagalbai, nurodytai 35 straipsnyje, – 600 EUR per metus už hektarą vienmečių kultūrų, 900 EUR per metus už hektarą daugiamečių augalų ir 450 EUR per metus už hektarą kitoms reikmėms naudojamos žemės;
 - h) pagalbai investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdose arba miškuose esantį kultūros ir gamtos paveldą, nurodytai 36 straipsnyje, – 600 000 EUR vienos įmonės vienam investiciniam projektui;
 - i) pagalbai moksliniams tyrimams ir plėtrai žemės ir miškų ūkio sektoriuose, nurodytai 38 straipsnyje, – 7,5 mln. EUR vienam projektui;
 - j) įmonių, dalyvaujančių EIP veiklos grupių projektuose, išlaidų kompensavimo pagalbai, nurodytai 39 straipsnyje, – 2 mln. EUR vienos įmonės vienam projektui;
 - k) nedidelėms pagalbos sumoms, skirtoms įmonėms, gaunančioms naudos iš dalyvavimo EIP veiklos grupių projektuose, nurodytoms 40 straipsnyje, – 500 000 EUR vienam EIP veiklos grupės projektui;
 - l) miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalbai, nurodytai 41 straipsnyje, – 7,5 mln. EUR vienam kūrimo projektui;
 - m) agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalbai, nurodytai 42 straipsnyje, – 7,5 mln. EUR vienam agrarinės miškininkystės sistemos diegimo projektui;

- n) pagalba investicijoms, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė, nurodytai 44 straipsnyje, – 7,5 mln. EUR vienam investiciniam projektui;
 - o) pagalba, skiriamai dėl nepalankių konkrečios vietovės sąlygų, susidariusių dėl tam tikrų privalomų reikalavimų, nurodytai 45 straipsnyje, – 500 EUR už hektarą per metus pirminiu ne ilgesniu kaip penkerių metų laikotarpiu ir 200 EUR už hektarą per metus vėlesniais metais;
 - p) miškų aplinkosaugos ir klimato srities paslaugų teikimo ir miškų išsaugojimo pagalba, nurodytai 46 straipsnyje, – 200 EUR už hektarą per metus, išskyrus 46 straipsnio 8 dalyje nurodytą pagalbą;
 - q) miškų ūkio sektoriaus konsultavimo paslaugų teikimo pagalba, nurodytai 48 straipsnyje, – 200 000 EUR vienai įmonei per metus;
 - r) pagalba investicijoms į infrastruktūrą, susijusią su miškų ūkio sektoriaus plėtra, modernizavimu arba pritaikymu, nurodytai 49 straipsnyje, – 7,5 mln. EUR vienam investiciniam projektui;
 - s) pagalba investicijoms į miškų ūkio technologijas ir į miškų ūkio produktų perdirbimą, kaupimą ir prekybą, nurodytai 50 straipsnyje, – 7,5 mln. EUR vienam investiciniam projektui;
 - t) pagalba investicijoms į pagrindines paslaugas bei infrastruktūrai kaimo vietovėse, nurodytai 55 straipsnyje, – 10 mln. EUR vienam investiciniam projektui;
 - u) pagalba MVĮ, dalyvaujančių BIVP projektuose, nurodytuose kaip EŽŪFKP lėšomis remiamos vietos plėtros projektai pagal iniciatyvą LEADER, išlaidoms kompensuoti, nurodytai 60 straipsnyje, – 2 mln. EUR vienos įmonės vienam projektui;
 - v) nedidelėms pagalbos sumoms, skirtoms MVĮ, gaunančioms naudos iš dalyvavimo BIVP projektuose, nurodytoms 61 straipsnyje, – 200 000 EUR vienam BIVP projektui.
2. 1 dalyje nustatytos ribos neturi būti apeinamos dirbtinai išskaidant pagalbos schemas arba pagalbos projektus.

5 straipsnis

Pagalbos skaidrumas

1. Šis reglamentas taikomas tik skaidriai pagalbai.
2. Pagalba laikoma skaidria, kai jos bendrąjį subsidijos ekvivalentą įmanoma tiksliai *ex ante* apskaičiuoti neatliekant rizikos vertinimo.
3. Taikant šį reglamentą, skaidria laikoma šių formų pagalba:
 - a) pagalba, kurią sudaro dotacijos, palūkanų subsidijos ir subsidijuojamos paslaugos;
 - b) pagalba, kurią sudaro paskolos, kai bendrasis subsidijos ekvivalentas buvo apskaičiuotas remiantis pagalbos suteikimo metu galiojusiomis orientacinėmis palūkanų normomis;
 - c) pagalba, kurią sudaro garantijos, kai tenkinama viena iš šių sąlygų:
 - i) bendrasis subsidijos ekvivalentas buvo apskaičiuotas remiantis Komisijos pranešime nustatytais saugumo garanto priemokomis (tame Komisijos pranešime – „saugaus uosto“ priemokos);
 - ii) prieš suteikiant pagalbą garantijos bendrojo subsidijos ekvivalento apskaičiavimo metodika buvo patvirtinta remiantis Pranešimu dėl garantijų, apie tą metodiką pranešus Komisijai pagal bet kokią tuo metu taikomą Komisijos priimtą valstybės pagalbos reglamentą, ir patvirtintoje metodikoje aiškiai apibrėžta garantijos rūšis ir pagrindinio sandorio rūšis atsižvelgiant į šio reglamento taikymą;
 - d) pagalba, kurią sudaro mokesčių lengvatos, kai pagal priemonę yra nustatyta viršutinė riba, kuria užtikrinama, kad nebūtų viršijama taikytina riba;
 - e) pagalba, kurią sudaro grąžintini avansai, jeigu visa nominali grąžintino avanso suma neviršija pagal šį reglamentą taikytinų ribų arba jeigu, prieš įgyvendinant priemonę, grąžintino avanso bendrojo subsidijos ekvivalento apskaičiavimo metodika buvo patvirtinta apie ją pranešus Komisijai;
 - f) pagalba, kurią sudaro materialiojo turto pardavimas arba nuoma mažesnėmis nei rinkos kainomis, jeigu jo vertė nustatyta remiantis nepriklausomo eksperto vertinimu prieš sandorį arba remiantis viešai skelbiama, reguliariai atnaujinama ir visuotinai priimtina lyginamąja verte.
4. Taikant šį reglamentą, skaidria nelaikoma šių formų pagalba:
 - a) pagalba, kurią sudaro kapitalo injekcijos;

b) pagalba, kurią sudaro rizikos finansų priemonės.

6 straipsnis

Skatinamasis poveikis

1. Šis reglamentas taikomas tik skatinamąjį poveikį turinčiai pagalbai.
 2. Laikoma, kad pagalba turi skatinamąjį poveikį, jei, prieš pradėdamas vykdyti su projektu ar veikla susijusius darbus, gavėjas atitinkamai valstybei narei pateikia rašytinę pagalbos paraišką. Pagalbos paraiškoje nurodoma bent tokia informacija:
 - a) įmonės pavadinimas ir dydis;
 - b) projekto arba veiklos aprašymas, įskaitant jo pradžios ir pabaigos datas;
 - c) projekto arba veiklos vykdymo vieta;
 - d) tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas;
 3. Didelėms įmonėms suteikta *ad hoc* pagalba laikoma turinčia skatinamąjį poveikį, jei ne tik užtikrinama, kad būtų tenkinama 2 dalyje nustatyta sąlyga, bet valstybė narė, prieš suteikdama atitinkamą *ad hoc* pagalbą, įsitikina, kad pagalbos gavėjo parengtuose dokumentuose matyti, jog pagalba turės vieną iš šių padarinių:
 - a) dėl pagalbos iš esmės padidės projekto arba veiklos mastas;
 - b) dėl pagalbos iš esmės padidės visa projektui arba veiklai pagalbos gavėjo išleista suma;
 - c) iš esmės paspartės atitinkamo projekto arba veiklos užbaigimas;
 - d) *ad hoc* pagalbos investicijoms atveju toks projektas arba veikla nebūtų buvę įgyvendinti atitinkamoje kaimo vietovėje arba nebūtų pakankamai pelningi pagalbos gavėjui atitinkamoje kaimo vietovėje, jeigu pagalba nebūtų buvusi suteikta.
- Šie reikalavimai netaikomi savivaldybėms, kurios yra savarankiškos vietos valdžios institucijos, kurių metinis biudžetas mažesnis kaip 10 mln. EUR ir kurių teritorijoje gyvena mažiau kaip 5 000 gyventojų.
4. Nukrypstant nuo 2 ir 3 dalių, laikoma, kad priemonės, kurias sudaro mokesčių lengvatos, turi skatinamąjį poveikį, jei tenkinamos abi šios sąlygos:
 - a) priemone suteikiama teisė į pagalbą pagal objektyvius kriterijus toliau nepaliekant valstybei narei teisės spręsti savo nuožiūra,
 - b) priemonė priimta ir galioja prieš pradėdant vykdyti su remiamu projektu ar veikla susijusius darbus, išskyrus paskesnių fiskalinės pagalbos schemų atveju, jeigu veiklai jau buvo taikomos ankstesnės schemas mokesčių lengvatų forma.
 5. Be to, nukrypstant nuo 2, 3 ir 4 dalių, toliau nurodytų kategorijų pagalbai netaikomas skatinamojo poveikio reikalavimas arba manoma, kad tų kategorijų pagalba turi skatinamąjį poveikį:
 - a) žemės konsolidavimo pagalbos schemas, jei tenkinamos 15 straipsnyje arba 53 straipsnyje nustatytos sąlygos ir jei:
 - i) taikant pagalbos schemą įtvirtinama teisė gauti pagalbą pagal objektyvius kriterijus toliau nepaliekant valstybei narei teisės spręsti savo nuožiūra ir
 - ii) pagalbos schema buvo priimta ir įsigaliojo iki pagalbos gavėjui patiriant tinkamų finansuoti išlaidų pagal 15 straipsnį arba 53 straipsnį;
 - b) 21 ir 22 straipsniuose numatyta pagalba informavimo veiksams žemės ūkio sektoriuje, kai informacija teikiama nenustatytam gavėjų skaičiui;
 - c) pagalba, skirta žemės ūkio produktų pardavimo skatinimo leidiniams, kuriais siekiama didinti plačiosios visuomenės informuotumą apie tuos produktus, leisti, jei ji atitinka 24 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytas sąlygas;
 - d) pagalba, skirta dėl gaivalinei nelaimėi prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinių patirtiems nuostoliams kompensuoti, jeigu tenkinamos 25 straipsnyje nustatytos sąlygos;

- e) pagalba, skirta gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo arba išnaikinimo išlaidoms ir dėl tų gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų patirtiems nuostoliams kompensuoti, jeigu tenkinamos 26 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- f) pagalba, skirta kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo išlaidoms kompensuoti, jeigu tenkinamos 27 straipsnio 2 dalies c, d, e ir f punktuose nustatytos sąlygos;
- g) pagalba saugomų gyvūnų padarytai žalai atitaisyti, jei tenkinamos 29 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- h) išlaidų, patiriamų dėl sunkumų, susijusių su tinklo „Natura 2000“ teritorijomis, kompensavimo pagalba, nurodyta 33 straipsnyje;
- i) pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdose arba miškuose esantį kultūros ir gamtos paveldą, jei tenkinamos 36 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- j) pagalba žemės ūkio sektoriui gaivalinių nelaimių padarytai žalai atitaisyti, jei tenkinamos 37 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- k) pagalba moksliniams tyrimams, plėtrai ir inovacijoms žemės ir miškų ūkio sektoriuose, jei tenkinamos 38 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- l) pagalba miškams padarytai žalai likviduoti pagal 43 straipsnio 2 dalies d punktą, jei tenkinamos 43 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- m) 47 ir 48 straipsniuose numatyta pagalba informavimo veiksams miškų ūkio sektoriuje, kai informacija teikiama nenustatytam gavėjų skaičiui;
- n) pagalba miškų ūkio genetiniams ištekliams išsaugoti, jei tenkinamos 51 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- o) pagalba medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemose dalyvaujantiems ūkininkams, jei tenkinamos 58 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- p) pagalba įmonėms, dalyvaujančioms BVP ar EIP veiklos grupių projektuose arba gaunančioms iš jų naudos, jei tenkinamos atitinkamos 39, 40, 60 ir 61 straipsniuose nustatytos sąlygos.

7 straipsnis

Pagalbos intensyvumas ir tinkamos finansuoti išlaidos

1. Apskaičiuojant pagalbos intensyvumą ir tinkamas finansuoti išlaidas, visi naudojami skaičiai imami prieš mokesčių ar kitų rinkliavų atskaitymą. Tinkamos finansuoti išlaidos patvirtinamos dokumentais, kurie yra aiškūs, tikslūs ir yra atnaujinti. Tinkamų finansuoti išlaidų sumos gali būti apskaičiuojamos remiantis supaprastinto išlaidų apmokėjimo būdais, nustatytais Reglamente (ES) 2021/1060 ir Reglamente (ES) 2021/2115, su sąlyga, kad veiksmas bent iš dalies būtų finansuojamas iš EŽŪFKP, o konkrečios kategorijos išlaidos atitiktų reikalavimus pagal atitinkamą išimties taikymo nuostatą.
2. Pagalbos sumos 31, 33, 34, 35, 41, 45 ir 46 straipsniuose nurodytoms priemonėms arba veiklos rūšims gali būti nustatomos remiantis standartinėmis prielaidomis dėl papildomų išlaidų ir prarastų pajamų. Tokiais atvejais valstybės narės užtikrina, kad apskaičiavimai ir atitinkama pagalba apimtų tik tuos elementus, kuriuos galima patikrinti, kurie būtų grindžiami duomenimis, nustatytais remiantis tinkamomis ekspertinėmis žiniomis, aiškiai nurodytų naudojamų duomenų šaltinių, būtų diferencijuojami atsižvelgiant į regionines ar vietos sąlygas ir faktinį žemės naudojimą, jei taikoma, ir neturėtų elementų, susijusių su investicinėmis išlaidomis.
3. Pagalba neteikiama pridėtinės vertės mokesčiui (PVM) kompensuoti, išskyrus atvejus, kai to mokesčio neįmanoma susigrąžinti pagal nacionalinius PVM reglamentuojančius teisės aktus.
4. Jei pagalba teikiama ne kaip dotacija, pagalbos suma atitinka pagalbos bendrąją subsidijos ekvivalentą.
5. Ateityje mokėtina pagalba, įskaitant keliomis dalimis mokamą pagalbą, diskontuojama iki suteikimo momentu esamos jos vertės. Tinkamos finansuoti išlaidos diskontuojamos iki jų vertės pagalbos suteikimo dieną. Palūkanų norma, naudojama diskontuojant, yra pagalbos suteikimo dieną taikoma diskonto norma.
6. Kai pagalbą sudaro mokesčių lengvatos, pagalbos dalys diskontuojamos remiantis diskonto normomis, taikomomis įvairiu mokesčių lengvatos įsigaliojimo metu.

7. Kai pagalba teikiama grąžintiniais avansais, kurie tais atvejais, kai nėra patvirtintos jų bendrojo subsidijos ekvivalento apskaičiavimo metodikos, išreiškiami tinkamų finansuoti išlaidų procentine dalimi, o pagal priemonę numatyta, kad sėkmingai įgyvendinus projektą, kaip apibrėžta remiantis pagrįsta ir atsargia prielaida, avansai grąžinami su palūkanomis, kurių norma yra bent ne mažesnė nei pagalbos suteikimo dieną taikoma diskonto norma, III skyriuje nustatytas didžiausias pagalbos intensyvumas gali būti padidintas 10 procentinių punktų.

8 straipsnis

Sumavimas

1. Nustatant, ar laikomasi 4 straipsnyje nustatytų pranešimo ribų ir III skyriuje nustatyto didžiausio pagalbos intensyvumo bei didžiausių pagalbos sumų, atsižvelgiama į visą remiamai veiklai, projektui arba įmonei skiriamos valstybės pagalbos sumą.

2. Kai Sąjungos finansavimas, kurį centralizuotai valdo Sąjungos institucijos, agentūros, bendrosios įmonės ar kitos įstaigos ir kurio tiesiogiai ar netiesiogiai nekontroliuoja valstybė narė, yra derinamas su valstybės pagalba, nustatant, ar laikomasi pranešimo ribų, didžiausio pagalbos intensyvumo ir viršutinių ribų, atsižvelgiama tik į valstybės pagalbą, su sąlyga, kad suteikto viešojo finansavimo, susijusio su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, visa suma neviršija palankiausių finansavimo normų, nustatytų taikomose Sąjungos teisės taisyklėse.

3. Pagalba, kurios tinkamas finansuoti išlaidas galima nustatyti ir kuriai pagal šį reglamentą netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, gali būti sumuojama su:

- a) bet kokia kita valstybės pagalba, jei tos priemonės yra susijusios su skirtingomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurias galima nustatyti;
- b) bet kokia kita valstybės pagalba, susijusia su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurios iš dalies arba visiškai sutampa, tik jeigu taip susumavus neviršijamas didžiausias pagalbos intensyvumas ar pagalbos suma, taikomi tai pagalbai pagal šį reglamentą.

4. Pagalba, kurios tinkamų finansuoti išlaidų negalima nustatyti ir kuriai pagal 18, 19, 40 ir 61 straipsnius taikoma išimtis, gali būti sumuojama su bet kokia kita valstybės pagalba, kurios tinkamas finansuoti išlaidas galima nustatyti.

Pagalba, kurios tinkamų finansuoti išlaidų negalima nustatyti, gali būti sumuojama su kita valstybės pagalba, kurios tinkamų finansuoti išlaidų negalima nustatyti, iki didžiausios atitinkamos bendros finansavimo ribos, nustatytos šiame ar kitame bendrosios išimties reglamente arba Komisijos sprendime atsižvelgiant į konkrečias kiekvieno atvejo aplinkybes.

5. Valstybės pagalba, kuriai pagal šio reglamento III skyriaus 1, 2 ir 3 skirsnius taikoma išimtis, nesumuojama su Reglamento (ES) 2021/2115 145 straipsnio 2 dalyje ir 146 straipsnyje nurodytomis išmokomis, kuriomis kompensuojamos tos pačios finansuoti tinkamos išlaidos, jeigu taip susumavus pagalbos intensyvumas ar pagalbos suma viršytų nustatytuosius šiame reglamente.

6. Pagal 31, 34 ir 35 straipsnius suteikta valstybės pagalba nesumuojama su Reglamento (ES) 2021/2115 31 straipsnyje nurodytomis išmokomis, kuriomis kompensuojamos tos pačios finansuoti tinkamos išlaidos, jeigu taip susumavus pagalbos intensyvumas ar pagalbos suma viršytų nustatytuosius šiame reglamente.

7. Valstybės pagalba, kuriai pagal šį reglamentą netaikomas reikalavimas pranešti, nesumuojama su jokia *de minimis* pagalba, kuria kompensuojamos tos pačios tinkamos finansuoti išlaidos, jeigu taip susumavus pagalbos intensyvumas ar pagalbos suma viršytų nustatytuosius III skyriuje.

8. Pagalba investicijoms, skirtoms žemės ūkio gamybos potencialui atkurti, nurodyta 14 straipsnio 3 dalies d punkte, nesumuojama su materialinės žalos kompensavimo pagalba, nurodyta 25, 26, 28 ir 37 straipsniuose.

9. Gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžios pagalba, nurodyta šio reglamento 19 straipsnyje, nesumuojama su gamintojų grupių ir organizacijų įsisteigimo žemės ūkio sektoriuje pagalba, nurodyta Reglamento (ES) 2021/2115 77 straipsnyje.

10. Jaunųjų ūkininkų veiklos pradžios pagalba ir žemės ūkio veiklos pradžios pagalba, nurodyta šio reglamento 18 straipsnyje, nesumuojama su jaunųjų ūkininkų įsikūrimo parama arba kaimo verslo kūrimo parama, nurodyta Reglamento (ES) 2021/2115 75 straipsnyje, jei taip susumavus pagalbos suma viršytų šiame reglamente nustatytas pagalbos sumas.

9 straipsnis

Informacijos skelbimas ir informavimas

1. Atitinkama valstybė narė užtikrina, kad Komisijos skaidraus pagalbos skyrimo modulyje ⁽²⁶⁾ arba išsamioje valstybės pagalbos svetainėje nacionaliniu arba regioniniu lygmeniu būtų skelbiama:

- a) 11 straipsnyje nurodytos informacijos santrauka arba nuoroda į ją;
- b) visas kiekvienos 11 straipsnyje nurodytos pagalbos priemonės tekstas, įskaitant jo pakeitimus, arba nuoroda į visą tekstą;
- c) III priede nurodyta informacija apie kiekvieną individualios pagalbos skyrimo atvejį, kuriuo:
 - i) viršijama pagalbos gavėjams, vykdančioms pirminės žemės ūkio gamybos veiklą, nustatyta 10 000 EUR riba;
 - ii) viršijama pagalbos gavėjams, vykdančioms žemės ūkio produktų perdirbimo ar prekybos žemės ūkio produktais veiklą arba vykdančioms veiklą miškų ūkio sektoriuje ar į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį nepatenkančią veiklą, nustatyta 100 000 EUR riba.

2. Pagalbos schemų mokesčių lengvatų forma atveju laikoma, kad 1 dalyje nustatytos sąlygos yra įvykdytos, jeigu valstybės narės paskelbia reikiamą informaciją apie individualios pagalbos sumas (mln. EUR) tokiomis intervalais:

- a) 0,01–0,1 – tik pirminės žemės ūkio gamybos atveju;
- b) 0,1–0,5;
- c) 0,5–1;
- d) 1–2;
- e) 2–5;
- f) 5–10;
- g) 10–30;
- h) 30 ir daugiau.

3. 1 dalyje nurodyta informacija išdėstoma ir yra prieinama III priede nurodytu standartiniu būdu, taip pat numatomos veiksmingos paieškos ir parsiuntimo funkcijos. 1 dalies c punkte nurodyta informacija paskelbiama per šešis mėnesius nuo pagalbos suteikimo dienos arba, jei pagalbą sudaro mokesčių lengvatos, – per vienus metus nuo nustatytos mokesčių deklaracijos pateikimo dienos ir yra prieinama ne trumpiau kaip 10 metų nuo pagalbos suteikimo dienos.

4. Visą 1 dalyje nurodytą pagalbos schemos arba *ad hoc* pagalbos tekstą sudaro, visų pirma, aiški nuoroda į šį reglamentą (nurodomas jo pavadinimas ir pateikiama nuoroda į *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtą jo tekstą) ir į konkrečias III skyriaus nuostatas, susijusias su tuo aktu, arba, jei taikytina, į nacionalinį teisės aktą, kuriuo užtikrinama, kad būtų laikomasi atitinkamų šio reglamento nuostatų. Kartu su pagalbos schemos arba *ad hoc* pagalbos tekstu pateikiamos jų įgyvendinimo nuostatos ir pakeitimai.

5. 1 dalyje nustatytos pareigos paskelbti netaikomos pagalbai, teikiama EIP veiklos grupių projektams ir BIVP projektams įgyvendinti pagal 39, 40, 60 ir 61 straipsnius.

6. Komisija savo interneto svetainėje skelbia:

- a) 1 dalyje nurodytą informacijos santrauką;
- b) nuorodas į visų valstybių narių valstybės pagalbos svetaines, nurodytas 1 dalyje.

⁽²⁶⁾ Vieša paieška valstybės pagalbos skaidrumo duomenų bazėje adresu <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=lt>.

II SKYRIUS

Procedūriniai reikalavimai

10 straipsnis

Bendrosios išimties taikymo atšaukimas

Jei valstybė narė suteikia pagalbą, kuri neatitinka šio reglamento I, II ir III skyriuose nustatytų jos suteikimo sąlygų, Komisija, atitinkamai valstybei narei suteikusi galimybę pareikšti savo nuomonę, gali priimti sprendimą, kuriuo nustatoma, kad apie visas arba kai kurias būsimas pagalbos priemones, kurias patvirtins atitinkama valstybė narė ir kurios kitu atveju tenkintų šio reglamento reikalavimus, reikia pranešti Komisijai pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalį. Pagalba, apie kurią reikia pranešti, gali būti tam tikrų rūšių pagalba, tam tikriems pagalbos gavėjams teikiama pagalba arba tam tikrų atitinkamos valstybės narės institucijų patvirtinta pagalba.

11 straipsnis

Ataskaitų teikimas

1. Valstybės narės per Komisijos elektroninę pranešimo sistemą Komisijai perduoda informacijos apie kiekvieną pagalbos priemonę, kuriai pagal šį reglamentą netaikomas reikalavimas pranešti, santrauką pagal II priede nustatytą standartinę formą kartu su nuoroda į visą pagalbos priemonės tekstą, įskaitant jo pakeitimus, per 20 darbo dienų nuo pagalbos priemonės įsigaliojimo.
2. Valstybės narės perduoda Komisijai elektroninę metinę šio reglamento taikymo ataskaitą, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 794/2004 III skyriuje, už kiekvienus ištikus metus arba kiekvieną metų dalį, kurią taikomas šis reglamentas.
3. Metinėje ataskaitoje taip pat pateikiama informacija, susijusi su:
 - a) gyvūnų ligomis ar augalų kenkėjais, kaip nurodyta 26 straipsnyje;
 - b) meteorologinė informacija apie gaivalinei nelaimei prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių, kaip nurodyta 25 straipsnyje, arba gaivalinių nelaimių žemės ūkio sektoriuje, kaip nurodyta 37 straipsnyje, tipą, laiką, santykinį stiprumą ir vietą.
4. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma pagalbai, teikiamai EIP veiklos grupių projektams ir bendruomenės inicijuotos vietos plėtros (BIVP) projektams, nurodytiems 40 ir 61 straipsniuose.

12 straipsnis

Vertinimas

1. 1 straipsnio 3 dalyje nurodytoms pagalbos schemoms, kurių valstybės pagalbos biudžetas ar į apskaitą įtrauktos išlaidos viršija 150 mln. EUR bet kuriais konkrečiais metais arba 750 mln. EUR per visą jų įgyvendinimo laikotarpį, t. y. per bendrą schemas ir bet kurios ankstesnės schemas, kurios tikslas ir geografinė vietovė yra panašūs, taikymo laikotarpį, pradedant 2023 m. sausio 1 d., yra taikomas *ex post* vertinimas. Atsižvelgiant į vertinimo tikslus ir siekiant išvengti valstybėms narėms tenkančios neproporcingos naštos, *ex post* vertinimas reikalingas tik pagalbos schemoms, kurių bendra trukmė, pradedant nuo 2023 m. sausio 1 d., viršija trejus metus.
2. *Ex post* vertinimo reikalavimas gali būti netaikomas pagalbos schemoms, kurios pradedamos taikyti iš karto po panašiu tikslu ir panašioje geografinėje vietovėje taikytos schemas, kurios vertinimas buvo atliktas, buvo parengta galutinė vertinimo ataskaita pagal Komisijos patvirtintą vertinimo planą ir nebuvo jokių neigiamų išvadų. Tais atvejais, kai schemas galutinė vertinimo ataskaita neatitinka patvirtinto vertinimo plano, ta schema nedelsiant sustabdoma. Jokiai paskesnei pagalbos schemai, susijusiai su tokia sustabdyta schema, nėra taikoma bendroji išimtis.
3. Atliekant vertinimą turėtų būti siekiama patikrinti, ar pasitvirtino schemas suderinamumą pagrindžiančios prielaidos ir ar laikomasi suderinamumo sąlygų, visų pirma patikrinti pagalbos priemonės būtinumą ir veiksmingumą, atsižvelgiant į jos bendruosius ir specialiuosius tikslus. Be to, atliekant vertinimą įvertinamas schemas poveikis konkurencijai ir prekybai.
4. Pagalbos schemų, kurioms taikomas 1 dalyje nurodytas vertinimo reikalavimas, vertinimo plano projektą valstybės narės pateikia:
 - a) per 20 darbo dienų nuo schemas įsigaliojimo, jei valstybės pagalbos schemas biudžetas viršija 150 mln. EUR bet kuriais konkrečiais metais arba 750 mln. EUR per visą pagalbos schemas įgyvendinimo laikotarpį;

- b) per 30 darbo dienų nuo reikšmingo pakeitimo, dėl kurio schemos biudžetas padidėjo ir bet kuriais metais viršija 150 mln. EUR arba 750 mln. EUR per visą schemos įgyvendinimo laikotarpį;
- c) per 30 darbo dienų nuo pagal schemą bet kuriais metais patirtų 150 mln. EUR viršijančių išlaidų užregistravimo oficialiojoje apskaitoje.
5. Vertinimo plano projektas parengiamas pagal Komisijos priimtą bendrą valstybės pagalbos vertinimo metodiką. Valstybės narės paskelbia Komisijos patvirtintą vertinimo planą.
6. *Ex post* vertinimą atlieka nuo pagalbą teikiančios institucijos nepriklausantis ekspertas, remdamasis vertinimo planu. Parengiama kiekvieno vertinimo bent viena tarpinė ir viena galutinė vertinimo ataskaita. Valstybės narės paskelbia abi ataskaitas.
7. Galutinė vertinimo ataskaita Komisijai pateikiama likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki schemos, kuriai taikoma bendroji išimtis, galiojimo pabaigos. Schemų, kurioms vertinimo reikalavimas taikomas per paskutinius dvejus jų įgyvendinimo metus, atveju tas laikotarpis gali būti sutrumpintas. Tiksliai kiekvieno vertinimo apimtis ir tvarka nustatoma sprendime, kuriuo patvirtinamas vertinimo planas. Pranešime apie bet kokią paskesnę pagalbos priemonę, kuria siekiama panašaus tikslo, turi būti apibūdinta, kaip buvo atsižvelgta į vertinimo rezultatus.

13 straipsnis

Stebėseną

Valstybės narės registruoja išsamius duomenis bei informaciją ir saugo patvirtinamuosius dokumentus, kurie yra būtini siekiant nustatyti, ar įvykdytos visos šiuo reglamentu nustatytos sąlygos. Tokie duomenys saugomi 10 metų nuo *ad hoc* pagalbos suteikimo dienos arba paskutinės pagalbos pagal pagalbos schemą suteikimo dienos. Atitinkama valstybė narė per 20 darbo dienų arba per ilgesnį laikotarpį, kuris gali būti nustatytas prašyme, suteikia Komisijai visą informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus, kuriuos Komisija laiko būtiniais šio reglamento taikymui stebėti.

III SKYRIUS

Pagalbos kategorijos

1 skirsnis

Pagalba MVI, vykdančioms pirminės žemės ūkio gamybos, žemės ūkio produktų perdirbimo ir prekybos žemės ūkio produktais veiklą

14 straipsnis

Pagalba investicijoms į žemės ūkio valdas, susijusias su pirmine žemės ūkio gamyba

1. Pagalba investicijoms į žemės ūkio valdas, susijusias su pirmine žemės ūkio gamyba, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Investicijos gali būti vykdomos vieno ar kelių pagalbos gavėjų arba turi būti susijusios su vieno ar kelių pagalbos gavėjų naudojamu materialiuoju arba nematerialiuoju turtu.
3. Investicijomis turi būti siekiama vieno arba kelių iš šių tikslų:
 - a) gerinti bendrus žemės ūkio valdos veiklos rezultatus ir tvarumą, visų pirma mažinant gamybos sąnaudas arba gerinant ir perorientuojant gamybą;
 - b) gerinti natūralią aplinką, higienos sąlygas arba gyvūnų gerovės standartus;
 - c) sukurti ir gerinti su žemės ūkio plėtra, pritaikymu ir modernizavimu susijusią infrastruktūrą, įskaitant prieigą prie ūkio žemės, žemės konsolidavimą ir gerinimą, energijos vartojimo efektyvumą, tvarios energijos tiekimą ir vandens ar energijos taupymą;
 - d) atkurti dėl gaivalinių nelaimių, gaivalinei nelaimėi prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių, gyvūnų ligų bei augalų kenkėjų ir saugomų gyvūnų prarastą gamybos potencialą ir siekti išvengti tų įvykių ir veiksmų daromos žalos; jei žala gali būti siejama su klimato kaita, prireikus pagalbos gavėjai gali į atkūrimo priemones įtraukti prisitaikymo prie klimato kaitos priemones;

- e) prisidėti prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos, be kita ko, mažinant išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir didinant anglies dioksido sekvestraciją, taip pat skatinant tvarią energiją ir energijos vartojimo efektyvumą;
 - f) prisidėti prie tvarios žiedinės bioekonomikos ir skatinti darnų vystymąsi ir veiksmingą gamtos išteklių, tokių kaip vanduo, dirvožemis ir oras, valdymą, be kita ko, mažinant priklausomybę nuo cheminių medžiagų;
 - g) prisidėti prie biologinės įvairovės nykimo sustabdymo ir jos didinimo, ekosisteminių paslaugų gerinimo ir buveinių bei kraštovaizdžių išsaugojimo.
4. Investicijos gali būti susietos su biodegalų ar energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių gamyba ūkyje, jei tokia gamyba neviršija vidutinio metinio konkrečiame ūkyje sunaudojamo degalų ar energijos kiekio.

Jei investuojama į biodegalų gamybą, gamybos įrenginių gamybos pajėgumas negali būti didesnis už vidutinį metinį žemės ūkio valdoje sunaudojamų degalų kiekį ir pagaminti biodegalai negali būti parduodami rinkoje.

Jei investuojama į šiluminės energijos ir elektros energijos gamybą iš atsinaujinančiųjų išteklių žemės ūkio valdose, gamybos įrenginiai turi būti naudojami tik pagalbos gavėjo energijos vartojimo poreikiams patenkinti, o jų gamybos pajėgumas negali būti didesnis už bendrą vidutinį metinį žemės ūkio valdoje, įskaitant ūkininko namų ūkį, suvartojamos šiluminės ir elektros energijos kiekį. Elektros energiją parduoti į tinklą leidžiama tik tuo atveju, jei laikomasi vidutinės metinės pasigamintos energijos suvartojimo ribos.

Kai, siekdami patenkinti savo reikmėms naudojamų biodegalų ir energijos poreikius, investicijas vykdo daugiau nei vienas pagalbos gavėjas, vidutinis metinis suvartojamas kiekis negali viršyti kiekio, lygiaverčio vidutiniam metiniam visų pagalbos gavėjų sunaudojamam kiekiui.

Investicijos į atsinaujinančiųjų išteklių energijos infrastruktūrą, kurioje vartojama ar gaminama energija, turi atitikti būtiniausias energijos vartojimo efektyvumo standartus, jei šie yra nustatyti nacionaliniu lygmeniu.

Investicijos į įrenginius, kurių pagrindinė paskirtis – gaminti elektros energiją iš biomasės, neatitinka pagalbos skyrimo kriterijų, nebent panaudojama valstybių narių nustatyta mažiausia procentinė šiluminės energijos dalis.

Pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 26 straipsnį, valstybės narės skirtingų rūšių įrenginiams nustato bioenergijos, įskaitant biodegalų, gamybai naudojamų javų ir kitų krakmolingųjų, cukringųjų ir aliejinių augalų didžiausias proporcingas dalis. Pagalba bioenergijos investiciniams projektams vykdyti teikiama tik jei bioenergija atitinka Sąjungos teisės aktuose nustatytus taikytinus tvarumo kriterijus.

5. Pagalba investicijoms, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/92/ES⁽²⁷⁾, teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki individualios pagalbos suteikimo dienos.

6. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:

- a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo, įskaitant išperkamąją nuomą, arba atnaujinimo išlaidos, įskaitant investicijas į pasyviąją elektros instaliaciją pastato viduje arba duomenų tinklų struktūrizuotą kabelių sistemą ir, jei reikia, pasyviojo tinklo papildomą dalį už pastato ribų esančioje privačioje nuosavybėje; su piršta žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų;
- b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
- c) bendrosios išlaidos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, tvarios energijos, energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos ir naudojimo klausimais, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal a ir b punktus;

⁽²⁷⁾ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012 1 28, p. 1).

- d) kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai ir patentų, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
- e) išlaidos negamybinėms investicijoms, susijusioms su 3 dalies e, f ir g punktuose nurodytais konkrečiais su aplinka ir klimatu susijusiais tikslais;
- f) su drėkinimu susijusių investicijų išlaidos, atitinkančios šias sąlygas:
- i) Komisijai yra pateiktas upės baseino valdymo planas remiantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB ⁽²⁸⁾, apimantis visą teritoriją, kurioje numatoma vykdyti investicijas, taip pat kitas teritorijas, kurių aplinkai investicijos gali turėti įtakos; pagal upės baseino valdymo planą, vadovaujantis tos direktyvos 11 straipsniu, taikomos žemės ūkio sektoriui svarbios priemonės turi būti nurodytos atitinkamoje priemonių programoje;
 - ii) įdiegta vandens matavimo sistema, sudaranti sąlygas apskaičiuoti vandens sunaudojimą remiamos investicijos lygmeniu, arba tokia sistema įdiegiama kaip investicijos dalis;
 - iii) investicija į esamų drėkinimo įrenginių ar drėkinimo infrastruktūros elementų tobulinimą vertinama *ex ante* siekiant sutaupyti vandens, atsižvelgiant į techninius esamų įrenginių ar infrastruktūros parametrus;
 - iv) jei investicija daro poveikį požeminio ar paviršinio vandens telkiniams, kurių būklė, kaip nustatyta atitinkamame upės baseino valdymo plane, yra prastesnė nei gera dėl su vandens kiekiu susijusių priežasčių, arba jei atliekant pažangiausių pažeidžiamumo dėl klimato kaitos ir rizikos vertinimus nustatyta ⁽²⁹⁾, kad paveiktų geros būklės vandens telkinių būklė gali suprastėti dėl su vandens kiekiu susijusių priežasčių, kurias lėmė klimato kaitos poveikis, turi būti užtikrintas faktinis vandens sunaudojimo sumažinimas, kuris padėtų pasiekti ir išlaikyti gerą tų vandens telkinių būklę, kaip nustatyta Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 1 dalyje; Pirmiau pateiktame sakinyje nustatytos sąlygos netaikomos investicijoms į esamą įrenginį, kurios daro poveikį tik energijos vartojimo efektyvumui, arba investicijoms į tvenkinio įrengimą, arba investicijoms į apytakinio vandens panaudojimą, nedarančioms poveikio požeminio ar paviršinio vandens telkiniui;
 - v) valstybė narė kaip tinkamumo finansuoti sąlygas nustato galimo vandens sutaupymo ir vandens naudojimo faktinio sumažinimo procentines dalis, siekdama užtikrinti, kad būtų veiksmingai sumažintas įranga tekančio vandens kiekis, palyginti su 2014–2020 m. lygiais, ir taip išvengti aplinkosaugos užmojų lygio prastėjimo:
 - galimo vandens sutaupymo procentinė dalis turi būti ne mažesnė kaip 5 %, jei esamo įrenginio ar infrastruktūros techniniais parametrais jau užtikrinamas didelis veiksmingumas (prieš investuojant), ir bent 25 %, jei dabartinis efektyvumo lygis yra mažas ir (arba) investuojama į teritorijas, kuriose labiausiai reikia taupyti vandenį, kad būtų užtikrinta gera vandens būklė,
 - veiksmingo vandens sunaudojimo sumažinimo procentinė dalis visos investicijos lygiu turi sudaryti bent 50 % potencialiai dėl tos investicijos į esamus drėkinimo įrenginius ar drėkinimo infrastruktūros elementus sutauptino vandens kiekio,
 - toks vandens taupymas turi atitikti poreikius, nustatytus upių baseinų valdymo planuose, parengtuose pagal Direktyvą 2000/60/EB.
- g) parama investicijoms į regeneruoto vandens, kaip vandens tiekimo alternatyvos, naudojimą gali būti teikiama tik tuo atveju, jei tokio vandens tiekimas ir naudojimas atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/741 ⁽³⁰⁾;
- h) jei investicijomis siekiama atkurti žemės ūkio gamybos potencialą, kuris buvo prarastas dėl gaivalinių nelaimių, gaivalinei nelaimėi prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių, gyvūnų ligų, augalų kenkėjų arba saugomų gyvūnų, tinkamos finansuoti išlaidos gali apimti žemės ūkio gamybos potencialo atkūrimo iki tokio lygio, koks jis buvo prieš įvykstant tiems įvykiams, išlaidas;

⁽²⁸⁾ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

⁽²⁹⁾ „2021–2027 m. infrastruktūros klimatosauginio tinkamumo užtikrinimo techninės gairės“ (OL C 373, 2021 9 16, p. 1).

⁽³⁰⁾ 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimalių reikalavimų (OL L 177, 2020 6 5, p. 32).

i) jei investicijomis siekiama išvengti gaivalinių nelaimių, gaivalinei nelaimiui prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių, gyvūnų ligų, augalų kenkėjų arba saugomų gyvūnų daromos žalos, tinkamos finansuoti išlaidos gali apimti specialių prevencinių veikslių išlaidas.

7. Su išperkamosios nuomos sutartimis susijusios išlaidos, išskyrus 6 dalies a ir b punktuose nurodytas išlaidas, pvz., nuomotojo pelnas, palūkanų perfinansavimo išlaidos, pridėtinės išlaidos ir draudimo mokesčiai, nėra laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis.

Apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.

8. Drėkinimo atveju pagalbą moka tik tos valstybės narės, kurios užtikrina, kad upės baseino rajone, kuriame investuojama, įvairiose vandens naudojimo srityse būtų prisidedama prie sąnaudų, patirtų teikiant vandens paslaugas žemės ūkio sektoriuje, susigrąžinimo, laikantis Direktyvos 2000/60/EB 9 straipsnio 1 dalies antros pastraipos, atitinkamais atvejais atsižvelgiant į tokio susigrąžinimo socialinį bei ekonominį poveikį ir poveikį aplinkai, taip pat į poveikį patiriančio regiono arba regionų geografines ir klimato sąlygas.

9. Pagalba neteikiama:

- a) teisėms į išmokas pirkti;
- b) vienmečiams augalams pirkti ir sodinti, išskyrus pagalbą, skirtą išlaidoms, nurodytoms 6 dalies h punkte, kompensuoti;
- c) drenažo darbams;
- d) gyvūnams pirkti, išskyrus pagalbą, skirtą išlaidoms, nurodytoms 6 dalies h punkte, padengti, ir sarginiams šunims pirkti;
- e) privačiai nuosavybei nepriklausančių duomenų tinklų laidų ar kabelių sistemai.

10. 1 dalyje nurodyta pagalba neteikiama, jei pažeidžiami Reglamente (ES) Nr. 1308/2013 nustatyti draudimai arba apribojimai, net jeigu tokie draudimai ir apribojimai susiję tik su tame reglamente numatyta Sąjungos parama.

11. Pagalbos intensyvumas neviršija 65 % tinkamų finansuoti išlaidų.

12. Pagalbos intensyvumas gali būti padidintas ne daugiau kaip iki 80 % šių investicijų atveju:

- a) kai investicijos susijusios su vienu ar daugiau iš 3 dalies e, f ir g punktuose nurodytų konkrečių su aplinka ir klimatu susijusių tikslų arba gyvūnų gerove;
- b) kai investuoja jaunieji ūkininkai;
- c) kai investuojama atokiausiuose regionuose arba mažosiose Egėjo jūros salose.

13. 12 dalies c punkte nurodytas pagalbos intensyvumas gali būti padidintas ne daugiau kaip iki 85 % investicijų į smulkiuosius ūkius atveju, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2021/2115 28 straipsnyje.

14. Pagalbos intensyvumas gali būti padidintas ne daugiau kaip iki 100 % šių investicijų atveju:

- a) negamybinių investicijų, susijusių su 3 dalies e, f ir g punktuose nurodytais tikslais;
- b) investicijų, kuriomis siekiama atkurti prarastą gamybos potencialą, kaip nurodyta 3 dalies d punkte, ir užtikrinti gaivalinių nelaimių, ypatingų reiškinių, gaivalinei nelaimiui prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių arba saugomų gyvūnų daromos žalos prevenciją bei mažinti jos riziką.

15. 6 dalies f punkte nurodytų su drėkinimu susijusių išlaidų kompensavimo pagalbos intensyvumui taikomi vienas ar daugiau dydžių, kuriais neviršijama:

- a) 80 % tinkamų finansuoti išlaidų – investicijų į drėkinimą ūkyje pagal 6 dalies f punkto iii papunktį atveju;
- b) 100 % tinkamų finansuoti išlaidų – investicijų į už ūkio ribų esančią žemės ūkio srities infrastruktūrą, skirtą naudoti drėkinimui, atveju;
- c) 65 % tinkamų finansuoti išlaidų – kitų investicijų į drėkinimą ūkyje atveju.

*15 straipsnis***Žemės ūkio reikmėms naudojamos žemės konsolidavimo pagalba**

Žemės ūkio reikmėms naudojamos žemės konsolidavimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jei ji atitinka šio reglamento I skyriuje nustatytas sąlygas ir yra teikiama teisinėms ir administracinėms išlaidoms, įskaitant tyrimų išlaidas, kompensuoti neviršijant 100 % patirtų faktinių išlaidų.

*16 straipsnis***Pagalba su ūkio pastatų perkėlimu susijusioms investicijoms**

1. Pagalba pirminės žemės ūkio gamybos veiklą vykdančioms MVI, skirta investicijoms, susijusioms su ūkio pastatų perkėlimu, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Perkeliant ūkio pastatą turi būti siekiama viešąjį interesą atitinkančio tikslo.

Viešasis interesas, kuriuo siekiama pagrįsti pagal šį straipsnį teikiamą pagalbą, nurodomas susijusiose atitinkamos valstybės narės nuostatose.

3. Jei perkeliant ūkio pastatą esami įrenginiai išmontuojami, perkeliama ir vėl sumontuojami, pagalbos intensyvumas neturi viršyti 100 % faktinių išlaidų, patirtų vykdant tokią veiklą.

4. Jei perkeliant ūkio pastatą esami įrenginiai ne tik išmontuojami, pašalinami ir vėl sumontuojami, kaip nurodyta 3 dalyje, bet ir modernizuojami arba jei padidėja gamybos pajėgumas, 14 straipsnio 12–15 dalyse nurodytoms investicijoms nustatytas pagalbos intensyvumas taikomas ir su įrenginių modernizavimu arba gamybos pajėgumo didinimu susijusioms išlaidoms.

Taikant šią dalį, jei esamas pastatas ar įrenginiai tik pakeičiami nauju šiuolaikišku pastatu ar įrenginiais, iš esmės nekeičiant gamybos arba naudojamos technologijos, toks pakeitimas nelaikomas su modernizavimu susijusiu pakeitimu.

5. Didžiausias pagalbos intensyvumas gali siekti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų, jei perkėlimas susijęs su veikla, vykdoma netoli kaimo gyvenviečių, siekiant pagerinti gyvenimo kokybę arba kaimo gyvenvietės aplinkosaugos rezultatus.

*17 straipsnis***Pagalba su žemės ūkio produktų perdirbimu ar prekyba žemės ūkio produktais susijusioms investicijoms**

1. Pagalba su žemės ūkio produktų perdirbimu ar prekyba žemės ūkio produktais susijusioms investicijoms yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Turi būti investuojama į materialųjį ar nematerialųjį turtą, susijusį su žemės ūkio produktų perdirbimu arba prekyba žemės ūkio produktais.

3. Pagal šį straipsnį neteikiama pagalba investicijoms, susijusioms su biodegalų gamyba iš maistinių augalų.

4. Pagalba investicijoms, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki individualios pagalbos suteikimo dienos.

5. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:

a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo, įskaitant išperkamąją nuomą, arba atnaujinimo išlaidos, įskaitant investicijas į pasyviąją elektros instaliaciją pastato viduje arba duomenų tinklų struktūrizuotą kabelių sistemą ir, jei reikia, pasyviojo tinklo papildomą dalį už pastato ribų esančioje privačioje nuosavybėje; su žemės pirkimu susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų;

b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;

- c) bendrosios išlaidos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal a ir b punktus;
- d) kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai ir patentų, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos.
6. Su išperkamosios nuomos sutartimis susijusios išlaidos, išskyrus 5 dalies a ir b punktuose nurodytas išlaidas, pvz., nuomotojo pelnas, palūkanų perfinansavimo išlaidos, pridėtinės išlaidos ir draudimo mokesčiai, nėra laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis.
7. Apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.
8. Privačiai nuosavybei nepriklausančių duomenų tinklų laidų ar kabelių sistemos diegimas nelaikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.
9. Pagalba neteikiama investicijoms, kuriomis siekiama atitiktis galiojantiems Sąjungos standartams.
10. 1 dalyje nurodyta pagalba neteikiama, jei pažeidžiami Reglamente (ES) Nr. 1308/2013 nustatyti draudimai arba apribojimai, net jeigu tokie draudimai ir apribojimai susiję tik su tame reglamente numatyta Sąjungos parama.
11. Pagalbos intensyvumas neviršija 65 %, išskyrus 12 dalyje nurodytus atvejus.
12. Pagalbos intensyvumas gali būti padidintas ne daugiau kaip iki 80 % šių investicijų atveju:
- a) kai investicijos susijusios su vienu ar daugiau iš 14 straipsnio 3 dalies e, f ir g punktuose nurodytų konkrečių su aplinka ir klimatu susijusių tikslų arba gyvūnų gerovės gerinimu;
- b) kai investuoja jaunieji ūkininkai;
- c) kai investuojama atokiausiuose regionuose arba mažosiose Egėjo jūros salose.

18 straipsnis

Jaunųjų ūkininkų veiklos pradžios ir žemės ūkio veiklos pradžios pagalba

1. Jauniesiems ūkininkams skirta veiklos pradžios pagalba ir žemės ūkio veiklos pradžios pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba skiriama kaimo verslui, susijusiam su žemės ūkiu, kurti ir ūkio pajamoms įvairinti imantis kitos žemės ūkio veiklos.
3. Pagalba jauniesiems ūkininkams teikiama tik tuo atveju, jei jie turi labai mažas ir mažąsias įmones.
4. Jei pagalba teikiama jaunajam ūkininkui, kuris steigia ūkį kaip juridinis asmuo, jaunas ūkininkas turi veiksmingai ilgą laiką kontroliuoti juridinį asmenį – priimti su valdymu, nauda ir finansine rizika susijusius sprendimus. Jei juridinio asmens kapitalą valdo arba juridiniam asmeniui vadovauja keli fiziniai asmenys, įskaitant asmenis, kurie nėra jaunieji ūkininkai, jaunas ūkininkas turi būti pajėgus vykdyti nurodytą veiksmingą ilgalaikę kontrolę vienas arba kartu su kitais asmenimis. Jei juridinį asmenį vienas arba kartu su kitais kontroliuoja kitas juridinis asmuo, tie reikalavimai taikomi bet kuriam fiziniam asmeniui, kontroliuojančiam tą kitą juridinį asmenį⁽³¹⁾.
5. Pagalba teikiama tik tada, kai atitinkamos valstybės narės kompetentingai institucijai pateikiamas verslo planas.
6. Jei pagalbą gaunantis jaunas ūkininkas neatitinka Reglamento (ES) 2021/2115 4 straipsnio 6 dalies c punkte nustatytas sąlygų, jis vis tiek gali gauti jauniesiems ūkininkams skirtą pagalbą, su sąlyga, kad jis išsipareigos įgyti reikiamus profesinius įgūdžius ir kompetenciją per 36 mėnesius nuo sprendimo teikti pagalbą priėmimo dienos. Tas išsipareigojimas turi būti įtrauktas į verslo planą.

⁽³¹⁾ Taikoma kontrolės sąvoka yra analogiška Komisijos suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės II skyriaus 1 punkte pateikti kontrolės sąvokai (OL C 95, 2008 4 16, p. 1).

7. Parama neviršija 100 000 EUR vienam jaunajam ūkininkui arba vienai žemės ūkio veiklą pradedančiai įmonei, arba vienam ūkininko namų ūkiui.

19 straipsnis

Žemės ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžios pagalba

1. Gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžios pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba teikiama tik toms gamintojų grupėms arba organizacijoms, kurias atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija oficialiai pripažino atitinkančiomis pagalbos skyrimo kriterijus.

3. Valstybės narės koreguoja pagalbą, kuriai laikantis šio straipsnio netaikomas reikalavimas pranešti, kad atsižvelgtų į visus taisyklių, kuriomis reglamentuojamas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, pakeitimus.

4. Pagalba neteikiama:

- a) gamybos organizacijoms, subjektams ar įstaigoms, pvz., bendrovėms arba kooperatyvams, kurių tikslas – valdyti vieną arba kelias žemės ūkio valdas ir kurie dėl to faktiškai yra pavieniai gamintojai;
- b) žemės ūkio asociacijoms, kurios vykdo užduotis, pvz., teikia abipusės paramos, pavadavimo ūkyje ir ūkių vadybos paslaugas narių valdose, tačiau nedalyvauja bendrai pritaikant pasiūlą prie rinkos poreikių;
- c) gamintojų grupėms, organizacijoms arba asociacijoms, kurių tikslai yra nesuderinami su Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 152 straipsnio 1 dalies c punktu bei 3 dalimi ar 156 straipsniu.

5. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:

- a) tinkamų patalpų nuomos išlaidos;
- b) biuro įrangos įsigijimo išlaidos;
- c) išlaidos administracijos personalui;
- d) pridėtinės išlaidos ir su teisinėmis bei administracinėmis paslaugomis susiję mokesčiai;
- e) kompiuterių aparatinės įrangos įsigijimo išlaidos ir kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai.

Jeigu perkamos patalpos, tinkamos finansuoti išlaidos patalpoms pirkti neturi viršyti nuomos išlaidų pagal rinkos įkainius.

6. Pagalba teikiama kaip fiksuoto dydžio pagalba ir išmokama metinėmis dalinėmis išmokomis per pirmuosius penkerius metus nuo tos dienos, kurią gamintojų grupę ar organizaciją oficialiai pripažino atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija.

Paskutinę dalinę išmoką valstybės narės išmoka tik patikrinusios, ar priemonė tinkamai įgyvendinta.

7. Pagalba neviršija sumos, lygios 10 % gamintojų grupės ar organizacijos per metus parduodamos produkcijos vertės.

8. Pagalbos suma neviršija 100 000 EUR per metus. Pagalba teikiama mažėjančia tvarka.

20 straipsnis

Pagalba žemės ūkio produktų kokybės sistemose dalyvaujantiems gamintojams

1. Toliau nurodytų kategorijų pagalba žemės ūkio produktų gamintojams ir jų grupėms yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti:

- a) pagalba naujiems kokybės sistemų dalyviams, jei ji atitinka šio straipsnio 2–6 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas;
- b) pagalba, skirta privalomų kontrolės priemonių, taikomų pagal kokybės sistemas, kurių pagal Sąjungos ar nacionalinius teisės aktus imasi kompetentinga institucija ar kurių pagal tuos teisės aktus imamasi jos vardu, išlaidoms kompensuoti, jei ji atitinka šio straipsnio 2, 4, 6, 7 bei 8 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas;
- c) pagalba, skirta rinkos tyrimų veiklos, produkto koncepcijos ir dizaino išlaidoms kompensuoti ir kokybės sistemų pripažinimo paraiškoms rengti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2, 6, 7 bei 8 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. 1 dalyje nurodyta pagalba teikiama šioms kokybės sistemoms įgyvendinti:
- a) kokybės sistemoms, nustatytoms pagal:
- i) Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 II dalies II antraštinės dalies I skyriaus 2 skirsnį, kai taikomos su vynu susijusios kokybės sistemos;
 - ii) Reglamentą (ES) Nr. 1151/2012;
 - iii) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/848 ⁽³²⁾;
 - iv) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/787 ⁽³³⁾;
 - v) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 251/2014 ⁽³⁴⁾;
- b) žemės ūkio produktų kokybės sistemoms, įskaitant ūkio sertifikavimo sistemas, kurias valstybės narės pripažino atitinkančiomis šias sąlygas:
- i) pagal tokias kokybės sistemas gaminamo galutinio produkto savitumo šaltinis turi būti aiškus įpareigojimas užtikrinti:
 - specifines produkto savybes,
 - specifinius ūkininkavimo ar gamybos metodus,
 - galutinio produkto kokybę, kuri gerokai viršija komercinių prekių standartus, susijusius su visuomenės, gyvūnų ir augalų sveikata, gyvūnų gerove ar aplinkos apsauga;
 - ii) galimybė dalyvauti kokybės sistemoje turi būti suteikta visiems gamintojams;
 - iii) į kokybės sistemą turi būti įtrauktos privalomos galutinio produkto specifikacijos, o atitiktį toms specifikacijoms turi tikrinti valdžios institucijos arba nepriklausoma tikrinimo įstaiga;
 - iv) kokybės sistema turi būti skaidri, ja turi būti užtikrinamas visiškas žemės ūkio produktų atsekamumas;
- c) savanoriškoms žemės ūkio produktų sertifikavimo sistemoms, kurias atitinkama valstybė narė pripažįsta atitinkančiomis Komisijos komunikate „ES žemės ūkio ir maisto produktų savanoriško sertifikavimo sistemų geriausios patirties gairės“ ⁽³⁵⁾ nustatytus reikalavimus.
3. 1 dalies a punkte nurodyta pagalba teikiama žemės ūkio produktų gamintojams kaip metinė skatinamoji išmoka, kurios dydis nustatomas pagal pastoviujų dalyvavimo kokybės sistemose išlaidų dydį.
4. 1 dalies a ir b punktuose nurodyta pagalba neteikiama kontrolės, kurią atlieka pats pagalbos gavėjas, išlaidoms kompensuoti arba tais atvejais, kai Sąjungos teisės aktuose numatyta, kad kontrolės išlaidas privalo padengti žemės ūkio produktų gamintojai ar jų grupės, tačiau nenurodytas faktinis mokesčių dydis.
5. 1 dalies a punkte nurodyta pagalba teikiama ne ilgiau kaip septynerius metus.
6. Turi būti sudarytos galimybės pagalba naudotis visoms tinkamoms finansuoti įmonėms atitinkamoje vietovėje, remiantis objektyviai nustatytomis sąlygomis.
7. 1 dalies b ir c punktuose nurodyta pagalba neapima tiesioginių išmokų pagalbos gavėjams.

Ji mokama už kontrolės priemones atsakingai įstaigai, mokslinių tyrimų ar konsultavimo paslaugų teikėjui.

⁽³²⁾ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 (OL L 150, 2018 6 14, p. 1).

⁽³³⁾ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/787 dėl spiritinių gėrimų apibrėžties, apibūdinimo, pateikimo ir ženklinimo, spiritinių gėrimų pavadinimų naudojimo pateikiant ir ženklinant kitus maisto produktus, spiritinių gėrimų geografinių nuorodų apsaugos ir žemės ūkio kilmės etilo alkoholio ir distiliatų naudojimo gaminant alkoholinius gėrimus, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 110/2008 (OL L 130, 2019 5 17, p. 1).

⁽³⁴⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1601/91 (OL L 84, 2014 3 20, p. 14).

⁽³⁵⁾ Komisijos komunikatas „ES žemės ūkio ir maisto produktų savanoriško sertifikavimo sistemų geriausios patirties gairės“ (OL C 341, 2010 12 16, p. 5).

8. 1 dalies b ir c punktuose nurodyta pagalba neviršija 100 % patirtų faktinių išlaidų.

21 straipsnis

Pagalba keitimosi žiniomis ir informavimo veiklai

1. Pagalba keitimosi žiniomis ir informavimo veiklai yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba teikiama profesinio mokymo ir įgūdžių įgijimo veiklai, įskaitant mokymo kursus, praktinius seminarus, konferencijas ir konsultuojamąjį ugdymą, taip pat parodomajai bei informavimo veiklai vykdyti ir inovacijoms skatinti.

Pagalba taip pat gali būti skiriama trumpalaikiams ūkio valdytojų apsiketimams ir apsilankymams ūkiuose atlikti.

Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį straipsnį remiama veikla atitiktų BŽŪP strateginiame plane pateiktą Žemės ūkio žinių ir inovacijų sistemų (ŽŪZIS) aprašymą.

Pagalba parodomajai veiklai gali būti kompensuojamos atitinkamos investicinės išlaidos.

3. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:

- a) profesinio mokymo, įgūdžių įgijimo, įskaitant mokymo kursus, praktinius seminarus, konferencijas ir konsultuojamąjį ugdymą, taip pat parodomosios ir informavimo veiklos išlaidos;
- b) dalyvių kelionės, apgyvendinimo bei dienpinigių išlaidos;
- c) pavadavimo paslaugų teikimo, kai nėra dalyvių, išlaidos;
- d) su investicijomis susijusių parodomųjų projektų atveju:
 - i) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo, įskaitant išperkamąją nuomą, arba atnaujinimo išlaidos; su žemės pirkimu susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų;
 - ii) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
 - iii) bendrosios išlaidos, susijusios su i ir ii punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal i ir ii punktus;
 - iv) kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai ir patentų, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos.

4. 3 dalies d punkte nurodytos išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti tik jeigu jos patiriamos vykdant parodomąjį projektą ir tik parodomąjo projekto vykdymo laikotarpiu.

Tinkamomis finansuoti laikomos tik tos nusidėvėjimo išlaidos, kurios atitinka parodomąjo projekto trukmę ir yra apskaičiuotos pagal visuotinai priimtus apskaitos principus.

5. 3 dalies a ir c punktuose nurodyta pagalba neapima tiesioginių išmokų pagalbos gavėjams.

3 dalies c punkte nurodyta pagalba pavadavimo paslaugų teikimo išlaidoms kompensuoti gali būti mokama tiesiogiai pavadavimo paslaugų teikėjui.

6. Keitimosi žiniomis ir informavimo veiklą vykdančios įstaigos turi turėti tinkamų pajėgumų, t. y. turėti kvalifikuotų darbuotojų ir reguliariai rengti mokymus, kad būtų pajėgios atlikti šias užduotis.

2 dalyje nurodytą veiklą gali vykdyti gamintojų grupės arba kitos organizacijos, nepriklausomai nuo jų dydžio.

7. Turi būti sudarytos galimybės pagalba naudotis visoms tinkamoms finansuoti įmonėms atitinkamoje vietovėje, remiantis objektyviai nustatytais sąlygomis.

Jeigu 2 dalyje nurodytą veiklą vykdo gamintojų grupės arba organizacijos, norint pasinaudoti tokia veikla neturi būti privaloma būti jų nariu.

Bet koks atitinkamai gamintojų grupei ar organizacijai nepriklausančių subjektų įnašas į jos administracines išlaidas neturi viršyti 2 dalyje nurodytos veiklos vykdymo išlaidų.

8. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

3 dalies d punkte nurodytų parodomųjų projektų atveju didžiausia pagalbos suma neviršija 100 000 EUR per 3 finansinius metus.

22 straipsnis

Konsultavimo paslaugų teikimo pagalba

1. Konsultavimo paslaugų teikimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba skirta padėti žemės ūkio sektoriuje veiklą vykdančioms įmonėms ir jaunesiems ūkininkams naudotis konsultavimo paslaugomis.

Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį straipsnį remiama veikla atitiktų BŽŪP strateginiame plane pateiktą Žemės ūkio žinių ir inovacijų sistemų (ŽŪŽIS) aprašymą.

3. Konsultacijos turi būti susijusios su bent vienu konkrečiu tikslu, nustatytu Reglamento (ES) 2021/2115 6 straipsnyje, ir apimti bent vieną iš šių elementų:

- a) įpareigojimus, atsirandančius dėl teisės aktais nustatytų valdymo reikalavimų ir GAAB standartų, nustatytų pagal Reglamento (ES) 2021/2115 III antraštinės dalies I skyriaus 2 skirsnį;
- b) valstybių narių nustatytus reikalavimus, kuriais įgyvendinama Direktyva 2000/60/EB, Direktyva 92/43/EEB, Direktyva 2009/147/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/50/EB⁽³⁶⁾, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284⁽³⁷⁾, Reglamentas (ES) 2016/2031, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/429⁽³⁸⁾, Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1107/2009⁽³⁹⁾ 55 straipsnis ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB⁽⁴⁰⁾;
- c) ūkininkavimo praktiką, kuria užkertamas kelias atsparumo antimikrobinėms medžiagoms vystymuisi, kaip nurodyta komunikate „Bendros sveikatos koncepcija grindžiamas Europos kovos su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms veiksmų planas“⁽⁴¹⁾;
- d) rizikos prevenciją ir valdymą;
- e) modernizavimą, konkurencingumo stiprinimą, sektorių integraciją, orientavimą į rinką ir verslumo bei inovacijų skatinimą, visų pirma rengiant ir įgyvendinant EIP veiklos grupių projektus;
- f) skaitmenines technologijas žemės ūkyje, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2021/2115 114 straipsnio b punkte;

⁽³⁶⁾ 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (OL L 152, 2008 6 11, p. 1).

⁽³⁷⁾ 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL L 344, 2016 12 17, p. 1).

⁽³⁸⁾ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/429 dėl užkrečiamųjų gyvūnų ligų, kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami tam tikri gyvūnų sveikatos srities aktai („Gyvūnų sveikatos teisės aktas“) (OL L 84, 2016 3 31, p. 1).

⁽³⁹⁾ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantis Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009 11 24, p. 1).

⁽⁴⁰⁾ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo (OL L 309, 2009 11 24, p. 71).

⁽⁴¹⁾ „Bendros sveikatos koncepcija grindžiamas Europos kovos su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms (AAM) veiksmų planas“ (COM(2017) 339 final).

- g) darnų maisto medžiagų valdymą, be kita ko, ne vėliau kaip nuo 2024 m. taikant Ūkių tvarumo priemonę maisto medžiagų naudojimui valdyti, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2021/2115 15 straipsnio 4 dalyje;
- h) įdarbinimo sąlygas ir darbdavių pareigas, taip pat darbuotojų sveikatos ir saugos reikalavimus bei socialinę paramą žemės ūkiu besiverčiančiose bendruomenėse;
- i) tvarią pašarų gamybą, pašarų vertinimą atsižvelgiant į maisto medžiagų kiekį ir pašarų vertes, dokumentavimą, ūkinių gyvūnų šėrimo planavimą ir kontrolę atsižvelgiant į poreikius.

4. Konsultacijos taip pat gali apimti 3 dalyje nenurodytus klausimus, susijusius su žemės ūkio valdos ekonominiu ir aplinkosauginiu veiksmingumu, įskaitant konkurencingumo aspektus. Tai gali apimti konsultacijas dėl trumpų tiekimo grandinių ir ekologinio ūkininkavimo plėtojimo, tvarios energijos taupymo, energijos vartojimo efektyvumo, atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos ir naudojimo žemės ūkyje, biologinės įvairovės ar su ja susijusių veiklos rezultatų didinimo, taip pat ūkinių gyvūnų sveikatos apsaugos aspektų.

5. Pagalba skiriama kaip subsidijuojamos paslaugos.

6. Teikti konsultavimo paslaugas atrinktos įstaigos turi turėti pakankamai išteklių, pvz., nuolat mokomų bei kvalifikuotų darbuotojų bei konsultavimo patirties ir turi būti patikimos tose srityse, kurių konsultacijas jos teikia.

Konsultavimo paslaugas gali teikti gamintojų grupės arba kitos organizacijos, nepriklausomai nuo jų dydžio.

Valstybės narės užtikrina, kad konsultavimo paslaugų teikėjas būtų nešališkas ir neturėtų interesų konfliktų.

7. Turi būti sudarytos galimybės pagalba naudotis visoms tinkamoms finansuoti įmonėms atitinkamoje vietovėje, remiantis objektyviai nustatytais sąlygomis.

Jei konsultavimo paslaugas teikia gamintojų grupės arba organizacijos, norint pasinaudoti paslauga neturi būti privaloma būti jų nariu.

Bet kuris atitinkamai grupei arba organizacijai nepriklausančių subjektų įnašas į jos administracines išlaidas neturi viršyti konsultavimo paslaugos teikimo išlaidų.

8. Pagalbos suma negali viršyti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų ir 25 000 EUR (išskyrus pagalbą, nurodytą 4 dalyje) per trejų metų laikotarpį, kai paslaugos teikėjai konsultacijas teikia vienam pirminės žemės ūkio gamybos veiklą vykdančiam pagalbos gavėjui.

9. Pagalbos suma negali viršyti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų ir 200 000 EUR (išskyrus pagalbą, nurodytą 4 dalyje) per trejų metų laikotarpį, kai paslaugos teikėjai konsultacijas teikia vienam žemės ūkio produktų perdirbimo ir prekybos žemės ūkio produktais veiklą vykdančiam pagalbos gavėjui.

23 straipsnis

Pavdavimo ūkyje paslaugų teikimo pagalba

1. Pavdavimo ūkyje paslaugų teikimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba kompensuojamos ūkininko, fizinio asmens, kuris yra ūkininko namų ūkio narys, arba ūkio darbuotojo pavdavimo jam neatliekant pareigų dėl ligos, įskaitant jo vaiko ligą ir sunkią kartu gyvenančio asmens ligą, dėl kurios reikia nuolatinės priežiūros, atostogų, motinystės ir vaiko priežiūros atostogų, privalomosios karo tarnybos arba mirties ar 21 straipsnio 3 dalies c punkte nurodytu atveju faktinės išlaidos.

3. Visa pavdavimo trukmė neviršija trijų mėnesių per metus vienam pagalbos gavėjui, išskyrus pavdavimą motinystės bei vaiko priežiūros atostogų ir privalomosios karo tarnybos atveju. Motinystės ir vaiko priežiūros atostogų atveju pavdavimo trukmė kiekvienu atveju neviršija šešių mėnesių. Privalomosios karo tarnybos atveju pavdavimo trukmė neviršija tarnybos trukmės.

4. Pagalba skiriama kaip subsidijuojamos paslaugos.

Pavdavimo ūkyje paslaugas gali teikti gamintojų grupės arba kitos organizacijos, nepriklausomai nuo jų dydžio. Tokiu atveju norint pasinaudoti paslauga neturi būti privaloma būti tų grupių arba organizacijų nariu.

5. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % patirtų faktinių išlaidų.

24 straipsnis

Žemės ūkio produktų pardavimo skatinimo priemonių taikymo pagalba

1. Žemės ūkio produktų pardavimo skatinimo priemonių taikymo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba kompensuojamos išlaidos, susijusios su:

- a) konkursų, prekybos mugių arba parodų organizavimu ir dalyvavimu juose;
- b) leidiniais, kuriais siekiama geriau informuoti plačiąją visuomenę apie žemės ūkio produktus.

3. 2 dalies b punkte nurodytuose leidiniuose neturi būti minima jokia konkreti įmonė, prekės ženklas ar kilmė.

Tačiau pirma pastraipa netaikoma pateikiant žemės ūkio produktų kilmės nuorodas, kurioms taikomos:

- a) 20 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytos kokybės sistemos, jei tos nuorodos tiksliai atitinka Sąjungos saugomas nuorodas;
- b) 20 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose nurodytos kokybės sistemos, jei tos nuorodos yra šalutinės.

4. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti konkursų, prekybos mugių arba parodų organizavimo ir dalyvavimo juose išlaidos:

- a) dalyvavimo mokesčiai;
- b) kelionės išlaidos ir gyvūnų bei produkcijos, kuriems bus taikoma pardavimo skatinimo veikla, vežimo išlaidos;
- c) išlaidos leidiniams ir interneto svetainėms, kuriuose skelbiama apie renginį;
- d) parodoms skirtų patalpų bei stendų nuomos ir jų sumontavimo bei išmontavimo išlaidos;
- e) išlaidos simboliniams prizams, jei vienam konkurso nugalėtojui skirto vieno prizų vertė siekia iki 3 000 EUR.

5. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos leidiniams, kuriais siekiama geriau informuoti plačiąją visuomenę apie žemės ūkio produktus:

- a) išlaidos spausdintiniams ir elektroniniams leidiniams, interneto svetainėms ir elektroninės žiniasklaidos, radijo ar televizijos programų intarpams, kuriais siekiama pateikti faktinę informaciją apie pagalbos gavėjus iš atitinkamo regiono arba gaminančius atitinkamą žemės ūkio produktą, su sąlyga, kad informacija yra neutrali ir kad visiems pagalbos gavėjams suteiktos lygios galimybės būti paminėtiems taip skelbiant informaciją;
- b) išlaidos, patirtos skleidžiant mokslo žinias ir faktinę informaciją apie:
 - i) 20 straipsnio 2 dalyje nurodytas kokybės sistemas, kurias galima taikyti ir kitų valstybių narių ir trečiųjų šalių žemės ūkio produktams;
 - ii) bendrinius žemės ūkio produktus ir jų maistinę vertę bei siūlomą vartojimo paskirtį.

6. Pagalba teikiama vienu iš šių būdų:

- a) natūra;
- b) kompensuojant pagalbos gavėjo patirtas faktines išlaidas;
- c) pagalbos už simbolinius prizus atveju ir grynaisiais pinigais.

Kai pagalba teikiama natūra, ji teikiama kaip subsidijuojamos paslaugos.

Pardavimo skatinimo priemonės gali taikyti gamintojų grupės arba kitos organizacijos, nepriklausomai nuo jų dydžio.

Pagalba už 4 dalies e punkte nurodytus simbolinius prizus pardavimo skatinimo priemonę taikančiam subjektui mokama tik tuo atveju, jeigu prizai buvo faktiškai įteikti ir pateikiamas jų įteikimo įrodymas.

7. Turi būti sudarytos galimybės pardavimo skatinimo priemonių taikymo pagalba naudotis visoms tinkamoms finansuoti įmonėms atitinkamoje vietovėje, remiantis objektyviai nustatytais sąlygomis.

Jei pardavimo skatinimo priemonės paslaugą teikia gamintojų grupės arba organizacijos, norint pasinaudoti paslauga neturi būti privaloma būti jų nariu. Bet kuris gamintojų grupei ar organizacijai nepriklausančių subjektų įnašas į jos administracines išlaidas neturi viršyti pardavimo skatinimo priemonės paslaugos teikimo išlaidų.

8. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

25 straipsnis

Pagalba gaivalinei nelaimėi prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių padarytai žalai atitaisyti

1. Pagalba gaivalinei nelaimėi prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių padarytai žalai atitaisyti yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba gaivalinei nelaimėi prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių padarytai žalai atitaisyti turi atitikti visas šias sąlygas:

a) valstybės narės kompetentinga institucija turi būti oficialiai pripažinusi, kad reiškinys yra gaivalinei nelaimėi prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinio pobūdžio;

b) gaivalinei nelaimėi prilyginamas pavojingas meteorologinis reiškinys ir įmonės patirta žala tiesiogiai susiję.

3. Prireikus valstybės narės gali iš anksto nustatyti kriterijus, kuriais remiantis laikoma, kad 2 dalies a punkte nurodytas oficialus pripažinimas suteiktas.

4. Pagalba mokama tiesiogiai atitinkamai įmonei arba gamintojų grupei ar organizacijai, kuriai ta įmonė priklauso.

Jei pagalba mokama gamintojų grupei ar organizacijai, pagalbos suma neturi viršyti pagalbos sumos, kuri galėtų būti mokama tai įmonei.

5. Pagalbos schemos, susijusios su gaivalinei nelaimėi prilyginamu pavojingu meteorologiniu reiškiniu įdiegiamos per trejus metus, o pagalba išmokama per ketverius metus nuo gaivalinei nelaimėi prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinio pasireiškimo dienos.

6. Tinkamos finansuoti išlaidos yra žalos, tiesiogiai patirtos dėl gaivalinei nelaimėi prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinio kompensavimo išlaidos, nustatytos valdžios institucijos, pagalbą teikiančios institucijos pripažinto nepriklausomo eksperto arba draudimo įmonės.

7. Žala, patirta dėl gaivalinei nelaimėi prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinio apskaičiuojama atskirų pagalbos gavėjų lygmeniu. Pagalba gali būti susijusi su:

a) pajamų praradimu dėl dalinio ar visiško žemės ūkio produkcijos ir gamybos priemonių sunaikinimo, kaip nurodyta 8 dalyje;

b) 9 dalyje nurodyta materialine žala.

8. Prarastos pajamos apskaičiuojamos:

a) sumą, gautą per metus, kuriais įvyko gaivalinei nelaimėi prilyginamas pavojingas meteorologinis reiškinys, arba per kiekvieni kitus metus, kuriais iš dalies arba visiškai sunaikinamos gamybos priemonės, pagamintų žemės ūkio produktų kiekį padauginus iš tais metais gautos vidutinės pardavimo kainos,

atėmus iš

b) sumos, gautos vidutinį metinį žemės ūkio produktų, pagamintų per trejų metų laikotarpį prieš įvykstant gaivalinei nelaimėi prilyginamam pavojingam meteorologiniam reiškiniui, kiekį arba trejų metų vidurkį, apskaičiuotą remiantis penkerių metų laikotarpiu prieš įvykstant gaivalinei nelaimėi prilyginamam pavojingam meteorologiniam reiškiniui, išskyrus didžiausią ir mažiausią registruotas vertes, padauginus iš gautos vidutinės pardavimo kainos.

Jeigu MVI buvo įsteigta praėjus mažiau nei trejiems metams nuo dienos, kurią įvyko gaivalinei nelaimei prilyginamas pavojingas meteorologinis reiškinys, nuoroda į 8 dalies b punkte nurodytą trejų laikotarpį suprantama kaip nuoroda į vidutinės įmonės, kurios dydis toks pats kaip pareiškėjo, t. y. atitinkamai labai mažos įmonės, mažosios įmonės arba vidutinės įmonės, veikiančios nuo gaivalinei nelaimei prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinio nukentėjusiam nacionaliniame ar regioniniame sektoriuje, pagamintą ar parduotą kiekį.

Prarastos pajamos gali būti apskaičiuojamos metinės ūkio produkcijos lygmeniu arba pasėlių ar gyvulių lygmeniu.

Prarastų pajamų suma gali būti padidinta įtraukiant kitas išlaidas, kurias pagalbos gavėjas patyrė dėl gaivalinei nelaimei prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinio.

Ta prarastų pajamų suma sumažinama atimant išlaidas, kurios nebuvo patirtos dėl gaivalinei nelaimei prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinio.

Pagalbos gavėjo žemės ūkio produkcijai apskaičiuoti gali būti naudojami indeksai, jeigu naudojamu skaičiavimo metodu galima nustatyti pagalbos gavėjo faktinius nuostolius tam tikrais metais.

9. Materialinė žala turtui, pavyzdžiui, ūkio pastatams, įrangai ir mašinoms, atsargoms ir gamybos priemonėms, kurią padarė gaivalinei nelaimei prilyginamas pavojingas meteorologinis reiškinys, apskaičiuojama remiantis remonto išlaidomis arba turto, kuriam padaryta žala, ekonomine verte prieš įvykstant gaivalinei nelaimei prilyginamam pavojingam meteorologiniam reiškiniui.

Ji negali viršyti remonto išlaidų arba tikrosios rinkos vertės sumažėjimo dėl nelaimės, t. y. skirtumo tarp turto vertės prieš pat gaivalinei nelaimei prilyginamą pavojingą meteorologinį reiškinį ir iš karto po jo.

Kai 8 dalyje nurodytos pagalbos gavėjo prarastos pajamos apskaičiuojamos pasėlių ar gyvulių lygmeniu, atsižvelgiama tik į materialinę žalą, susijusią su tais pasėliais arba gyvuliais.

10. Pagalba sumažinama bent 50 %, išskyrus tuo atveju, kai ji teikiama pagalbos gavėjams, kurie yra apdraudę ne mažiau kaip 50 % savo vidutinės metinės produkcijos arba su produkcija susijusių pajamų ir yra apsidraudę nuo valstybėje narėje arba regione, kuriuose teikiamas toks draudimas, statistiškai dažniausios su klimato reiškiniais susijusios rizikos.

11. Pagalba ir bet kokios kitos išmokos, gautos už nuostolius, įskaitant išmokas pagal kitas nacionalines ar Sąjungos priemones arba draudimo išmokas, neturi viršyti 80 % tinkamų finansuoti išlaidų.

Pagalbos intensyvumas gali būti padidintas iki 90 % vietovėse, kuriose esama gamtinių kliūčių.

26 straipsnis

Pagalba gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo arba išnaikinimo išlaidoms kompensuoti ir pagalba gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų padarytai žalai atitaisyti

1. Gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo arba išnaikinimo išlaidų kompensavimo pagalba ir dėl tokių gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų patirtų nuostolių kompensavimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba teikiama, jei tenkinamos šios sąlygos:

a) ji išmokama tik tada, jei ji susijusi su gyvūnų ligomis arba augalų kenkėjais, nurodytais galiojančiose Sąjungos arba nacionalinėse taisyklėse, nustatytose įstatymais ar kitais teisės aktais,

b) ji teikiama kaip dalis:

i) Sąjungos, nacionaliniu arba regioniniu mastu taikomos viešąją atitinkamos gyvūnų ligos ar augalų kenkėjo prevencijos, kontrolės arba likvidavimo arba išnaikinimo programos;

ii) valstybės narės kompetentingos institucijos nustatytų neatidėliotinių priemonių;

iii) pagal Reglamento (ES) 2016/2031 18 straipsnį, 28 straipsnio 1 ir 2 dalis, 29 straipsnio 1 ir 2 dalis, 30 straipsnio 1 dalį ir 33 straipsnio 1 dalį įgyvendinamų augalų kenkėjų išnaikinimo arba plitimo sustabdymo priemonių;

iv) pagal Reglamentą (ES) 2016/429 įgyvendinamų gyvūnų ligų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo priemonių.

Programoje ir priemonėse, nurodytose b punkte, aprašomos atitinkamos prevencijos, kontrolės arba likvidavimo arba išnaikinimo priemonės.

3. Su gyvūnų ligomis susijusi pagalba teikiama dėl gyvūnų ligų, nurodytų Reglamento (ES) 2016/429 5 straipsnio 1 dalyje pateiktame gyvūnų ligų sąraše, Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/690 ⁽⁴²⁾ III priede pateiktame zoonozijų sąraše arba Pasaulinės gyvūnų sveikatos organizacijos sausumos gyvūnų sveikatos kodekse nurodytų ligų, infekcijų ir užkrėtimų sąraše.

4. Pagalba taip pat gali būti teikiama dėl naujų ligų, atitinkančių Reglamento (ES) 2016/429 6 straipsnio 2 dalyje nustatytus kriterijus.

5. Pagalba neturi būti susijusi su priemonėmis, kurių taikymo išlaidas pagal Sąjungos teisės aktus turi padengti pagalbos gavėjas, nebent tokių priemonių taikymo išlaidos yra visiškai padengiamos privalomomis pagalbos gavėjams nustatytomis rinkliavomis.

6. Pagalba mokama tiesiogiai atitinkamai įmonei arba gamintojų grupei ar organizacijai, kuriai ta įmonė priklauso.

Jei pagalba mokama gamintojų grupei ar organizacijai, pagalbos suma neturi viršyti pagalbos sumos, kuri galėtų būti mokama tai įmonei.

7. Su gyvūnų liga arba augalų kenkėju susijusios pagalbos schemos turi būti pradedamos taikyti per trejus metus, o pagalba išmokama per ketverius metus nuo dienos, kurią dėl gyvūnų ligos ar augalų kenkėjo buvo patirtos išlaidos ar žala.

8. Priemonių, susijusių su gyvūnų ligomis, augalų kenkėjais arba invazinėmis svetimomis rūšimis, t. y. Sąjungai susirūpinimą keliančiomis invazinėmis svetimomis rūšimis, apibrėžtomis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1143/2014 ⁽⁴³⁾ 3 straipsnio 3 dalyje, ir valstybėms narėms susirūpinimą keliančiomis invazinėmis svetimomis rūšimis, apibrėžtomis Reglamento (ES) Nr. 1143/2014 3 straipsnio 4 dalyje, atveju (toliau – prevencijos priemonės) pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:

- a) sveikatos patikrų išlaidos;
- b) analizės, įskaitant diagnostiką *in vitro*, išlaidos;
- c) tyrimų ir kitų tikrinimo priemonių, įskaitant USE ir GSE tyrimus, išlaidos;
- d) skiepy, vaistų, gyvūnų sveikatos priežiūros medžiagų, augalų apsaugos produktų ir biocidinių produktų įsigijimo, laikymo, paskirstymo ir naudojimo išlaidos;
- e) gyvūnų skerdimo ar žudymo arba gyvūninių produktų ir augalų naikinimo, taip pat patalpų ir įrangos valymo, dezinfekavimo ir dezinfestacijos išlaidos;
- f) biologinio saugumo priemonių nustatymo arba tobulinimo išlaidos.

9. Jei taikomos kontrolės ir likvidavimo arba išnaikinimo priemonės, pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:

- a) gyvūnų ligų atveju – tyrimų ir kitų tikrinimo priemonių, įskaitant USE ir GSE tyrimus, išlaidos;
- b) skiepy, vaistų, gyvūnų sveikatos priežiūros medžiagų, augalų apsaugos produktų ir biocidinių produktų įsigijimo, laikymo, naudojimo ir paskirstymo išlaidos;
- c) gyvūnų skerdimo ar žudymo bei naikinimo ir su jais susijusių produktų naikinimo arba augalų naikinimo, įskaitant žuvusius arba sunaikintus paskiepijus ar pritaikius kitas kompetentingų valdžios institucijų nustatytas priemones;

⁽⁴²⁾ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/690, kuriuo nustatoma vidaus rinkos, įmonių, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones, konkurencingumo, augalų, gyvūnų, maisto bei pašarų srities ir Europos statistikos programa (Bendrosios rinkos programa) ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 99/2013, (ES) Nr. 1287/2013, (ES) Nr. 254/2014 bei (ES) Nr. 652/2014 (OL L 153, 2021 5 3, p. 1).

⁽⁴³⁾ 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1143/2014 dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo (OL L 317, 2014 11 4, p. 35).

d) patalpų ir įrangos valymo, dezinfekavimo ir dezinfestacijos remiantis patogenų ar užkrato pernešėjų epidemiologija ir charakteristikomis išlaidos.

10. Jei pagalba skiriama siekiant atitaisyti gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų padarytą žalą, kompensacija apskaičiuojama tik pagal:

a) rinkos vertę gyvūnų, kurie buvo paskersti, nužudyti ar nugaišo, arba su jais susijusių produktų ar augalų, kurie buvo sunaikinti dėl šių priežasčių:

i) dėl gyvūnų ligos arba augalų kenkėjo;

ii) taikant 2 dalies b punkte nurodytą viešąją programą arba priemonę;

b) pajamas, prarastas dėl karantino įpareigojimų, sunkumų išigyjant naujus gyvulius arba persodinant augalus ir privalomos sėjomainos, kurie yra 2 dalies b punkte nurodytos viešosios programos arba priemonės dalis;

c) išlaidas valstybės narės kompetentingų institucijų nurodymu sunaikintai įrangai pakeisti.

Taikant pirmos pastraipos a punktą, rinkos vertė nustatoma remiantis gyvūnų, produktų ir augalų verte prieš pat kylant bet kokiam įtarimui apie gyvūnų ligą arba augalų kenkėją arba prieš pat tą įtarimą patvirtinant.

11. Pagal 10 dalį apskaičiuota kompensacija sumažinama:

a) atimant išlaidas, kurios nebuvo tiesiogiai patirtos dėl gyvūnų ligos ar augalų kenkėjo ir kurias pagalbos gavėjas būtų patyręs ir kitu atveju;

b) atimant visas pajamas, gautas pardavus produktus, susijusius su kompetentingų institucijų nurodymu prevencijos arba likvidavimo ar išnaikinimo tikslais paskerštais ar nužudytais gyvūnais ir sunaikintais augalais.

12. Pagalba gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų padarytai žalai atitaisyti kompensuojamos tik išlaidos ir žala, patirti dėl gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų, kurių atveju valstybės narės kompetentinga institucija atliko vieną iš šių veiksmų:

a) oficialiai pripažino gyvūnų ligos protrūkį;

b) oficialiai pripažino, kad esama augalų kenkėjų.

13. Pagalba, kuria kompensuojamos 8 ir 9 dalyse nurodytos tinkamos finansuoti išlaidos, teikiama natūra prevencijos, kontrolės ir likvidavimo arba išnaikinimo priemonių taikytojui.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, kompensuojant patirtas faktines išlaidas, pagalbos gavėjui gali būti tiesiogiai teikiama pagalba, kuria kompensuojamos šiose nuostatose nurodytos tinkamos finansuoti išlaidos:

a) 8 dalies d ir e punktuose ir 9 dalies b punkte nurodytos dėl gyvūnų ligų arba augalų kenkėjų patirtos išlaidos,

b) 8 dalies e punkte ir 9 dalies c punkte nurodytos dėl augalų kenkėjų patirtos išlaidos ir patalpų bei įrangos valymo bei dezinfekavimo išlaidos.

14. Jei nustatoma, kad gyvūnų ligą ar augalų kenkėjų antplūdį sukėlė tyčiniai pagalbos gavėjo veiksmai arba jo aplaidumas, individuali pagalba nėra teikiama.

15. Pagalba ir bet kokios kitos pagalbos gavėjo gaunamos išmokos (įskaitant išmokas pagal kitas nacionalines ar Sąjungos priemones, draudimo išmokas ar išmokas iš savitarpio pagalbos fondų, kuriomis kompensuojamos tos pačios 8, 9 ir 10 dalyse nurodytos tinkamos finansuoti išlaidos) neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

27 straipsnis

Pagalba gyvulininkystės sektoriui ir pagalba už kritusius gyvulius

1. Ši pagalba gyvulių augintojams yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba kompensuojamos išlaidos, susijusios su:

a) kilmės knygų sudarymo ir tvarkymo administracinėmis išlaidomis;

b) trečiųjų šalių arba jų vardu atliktų tyrimų, skirtų gyvulių genetinei kokybei arba produktyvumui nustatyti, išlaidomis, išskyrus kontrolės, kurią atlieka pats gyvulių savininkas, ir įprastos pieno kokybės kontrolės išlaidas;

- c) kritusių gyvulių pašalinimu;
- d) kritusių gyvulių sunaikinimu;
- e) kritusių gyvulių pašalinimu ir sunaikinimu, jei pagalba finansuojama iš mokesčių ar privalomų įnašų, skirtų tokių kritusių gyvulių sunaikinimui finansuoti, jeigu tokie mokesčiai ar įnašai yra taikomi tiesiogiai ir tik mėsos sektoriuje;
- f) kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo išlaidomis, jei nustatytas įpareigojimas atlikti atitinkamų kritusių gyvulių USE tyrimus arba jei kyla 26 straipsnio 3 dalyje nurodytos gyvūnų ligos protrūkis.

3. 2 dalies c, d, e ir f punktuose nurodyta pagalba teikiama tik jei valstybėje narėje vykdoma nuosekli stebėsenos programa, kuria užtikrinama, kad visi kritę gyvuliai būtų saugiai pašalinti.

Pagalba, kuria kompensuojamos ūkininkų išlaidos, patiriamos mokant draudimo, kuriuo padengiamos šio straipsnio 2 dalies e punkte nurodytos kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo išlaidos, įmokas, turi tenkinti 28 straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas.

4. Pagalba teikiama natūra ir neapima tiesioginių išmokų pagalbos gavėjams.

Kad būtų lengviau administruoti 2 dalies c, d, e ir f punktuose nurodytą pagalbą, ji gali būti mokama ekonominės veiklos vykdytojams ar įstaigoms, kurie atitinka šiuos reikalavimus:

- a) veikia žemesnėje grandyje nei gyvulininkystės sektoriuje veiklą vykdančios įmonės;
- b) teikia su kritusių gyvulių pašalinimu ir sunaikinimu susijusias paslaugas.

5. Pagalbos intensyvumas neturi viršyti:

- a) 70 % 2 dalies b punkte nurodytų tyrimų išlaidų;
- b) 75 % 2 dalyje nurodyto sunaikinimo išlaidų;
- c) 100 % išlaidų, susijusių su administracinėmis išlaidomis, pašalinimu, sunaikinimu ir draudimo įmokomis, susijusiomis su pašalinimu, kaip nurodyta 2 dalies a, d, e ir f punktuose.

28 straipsnis

Pagalba draudimo įmokoms mokėti ir finansiniams įnašams į savitarpio pagalbos fondus įnešti

1. Pagalba draudimo įmokoms mokėti ir finansiniams įnašams į savitarpio pagalbos fondus įnešti yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba draudimo įmokoms mokėti negali:

- a) tapti kliūtimi veikti draudimo paslaugų vidaus rinkai;
- b) būti teikiama tik už vienos draudimo bendrovės ar bendrovių grupės draudimo paslaugas;
- c) būti teikiama tik su sąlyga, kad draudimo sutartis būtų pasirašyta su atitinkamoje valstybėje narėje įsteigta bendrove.

3. Draudimu turi būti siekiama padengti nuostolius, patirtus dėl:

- a) gaivalinių nelaimių;
- b) gaivalinei nelaimei prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinių ir kitų pavojingų meteorologinių reiškinių;
- c) gyvūnų ligų, augalų kenkėjų arba saugomų gyvūnų;
- d) kompensuoti draudimo įmokas už draudimą, kuriuo padengiamos kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo išlaidos.

4. Draudimui taikomi šie reikalavimai:

- a) juo turi būti kompensuojami 3 dalyje nurodyti nuostoliai;
- b) neturi būti reikalaujama tam tikro tipo būsimos žemės ūkio produkcijos ar kiekio ir toks tipas ar kiekis neturi būti nurodomi.

5. Valstybės narės gali apriboti draudimo įmoką, už kurią galima skirti pagalbą, nustatydamos atitinkamas viršutines ribas.

6. Atitinkamas savitarpio pagalbos fondas turi atitikti visas šias sąlygas:
 - a) būti pagal nacionalinę teisę akredituotas valstybės narės kompetentingos institucijos;
 - b) taikyti skaidrią įmokų į fondą ir išmokų iš jo politiką;
 - c) turėti aiškias taisykles dėl atsakomybės už susidariusias skolas.
7. Valstybės narės nustato savitarpio pagalbos fondų sukūrimo ir valdymo taisykles, visų pirma susijusias su kompensacinių išmokų skyrimu ir su tokių taisyklių laikymosi administravimu bei stebėseną. Valstybės narės užtikrina, kad fondo taisyklėse būtų numatytos sankcijos, taikytinos pagalbos gavėjo aplaidumo atvejais.
8. Pagalbos intensyvumas neviršija 70 % draudimo įmokos arba finansinio įnašo į savitarpio pagalbos fondą išlaidų.

29 straipsnis

Pagalba saugomų gyvūnų padarytai žalai atitaisyti

1. Pagalba saugomų gyvūnų padarytai žalai atitaisyti yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Valstybė narė, remdamasi 5 dalimi, nustato tiesioginį priežastinį patirtos žalos ir saugomo gyvūno elgesio ryšį.
3. Pagalba mokama tiesiogiai atitinkamai ūminei arba gamintojų grupei ar organizacijai, kuriai ta ūminė priklauso. Jei pagalba mokama gamintojų grupei ir organizacijai, pagalbos suma neturi viršyti pagalbos sumos, kuri galėtų būti mokama tai ūminei.
4. Pagalbos schema turi būti įdiegiama per trejus metus, o pagalba išmokama per ketverius metus nuo dienos, kurią įvyko žalą padaręs įvykis.
5. Tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, kurios yra tiesioginę žalą padariusio įvykio pasekmė; tokių išlaidų vertinimą atlieka valdžios institucija, pagalbą teikiančios institucijos pripažintas nepriklausomas ekspertas arba draudimo ūminė.

Tinkamos finansuoti išlaidos gali apimti:

- a) nužudytus gyvūnus arba sunaikintus augalus: tinkamos finansuoti išlaidos grindžiamos saugomų gyvūnų nužudytų gyvūnų ar sunaikintų augalų rinkos verte;
 - b) netiesiogines išlaidas: veterinarijos paslaugų išlaidas, susijusias su sužeistų gyvūnų gydymu, ir darbo sąnaudas, susijusias su dingusių gyvūnų paieška, pajamų praradimą, susijusį su produkcijos kiekio sumažėjimu dėl saugomų gyvūnų įvykdomų išpuolių;
 - c) materialinę žalą šiam turtui: ūkio įrangai, mašinoms, ūkio pastatams ir atsargoms; materialinės žalos apskaičiavimas grindžiamas remonto išlaidomis arba turto, kuriam padaryta žala, ekonomine verte iki žalą padariusio įvykio; ji negali viršyti remonto išlaidų arba žalą padariusio įvykio nulemtos tikrosios rinkos vertės sumažėjimo, t. y. skirtumo tarp turto vertės prieš pat įvykį ir iš karto po jo.
6. Žala apskaičiuojama atskiro pagalbos gavėjo lygmeniu.

Ta suma sumažinama atėmus iš jos visas išlaidas, kurios nebuvo patirtos dėl žalą padariusio įvykio ir kurias pagalbos gavėjas vis tiek būtų patyręs.

7. Siekiant sušvelninti konkurencijos iškraipymo riziką ir paskatinti kuo labiau mažinti riziką, valstybių narių kompetentingos institucijos iš pagalbos gavėjų reikalauja minimalių pastangų. Šios pastangos – tai prevencinės priemonės (pavyzdžiui, jei įmanoma, saugos užtvarai arba gyvulius saugantys šunys), kurios yra proporcingos saugomų gyvūnų daromos žalos rizikai atitinkamoje vietovėje, išskyrus atvejus, kai imtis tokių priemonių yra pagrįstai neįmanoma. Ši dalis netaikoma pirmam saugomo gyvūno išpuoliui tam tikroje vietovėje.
8. Pagalba pagal šį straipsnį neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

9. Pagalba ir kitos išmokos, gautos žalai atitaisyti, įskaitant išmokas pagal kitas nacionalines ar Sąjungos priemones arba draudimo išmokas už žalą, kuriai kompensuoti skiriama pagalba, neturi viršyti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

30 straipsnis

Žemės ūkio genetinių išteklių išsaugojimo pagalba

1. Žemės ūkio genetinių išteklių išsaugojimo pagalba, susijusi su agrarinės aplinkosaugos bei klimato srities įsipareigojimais, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Šiame straipsnyje vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) išsaugojimas *in situ* – genetinės medžiagos išsaugojimas ekosistemose bei natūraliose buveinėse ir rūšių ar laukinių veislių gyvybingų populiacijų išlaikymas ar atkūrimas jų natūralioje aplinkoje, o naminių gyvūnų veislių ar auginamų augalų rūšių atveju – jų gyvybingų populiacijų išlaikymas ir atkūrimas žemės ūkio aplinkoje, kurioje susidarė jų skiriamieji bruožai;
- b) išsaugojimas ūkiuose – ūkio lygmeniu vykdomas išsaugojimas ir vystymas *in situ*;
- c) išsaugojimas *ex situ* – žemės ūkio genetinės medžiagos išsaugojimas už jos natūralios buveinės ribų;
- d) rinkimas *ex situ* – žemės ūkio genetinės medžiagos rinkimas už jos natūralios buveinės ribų.

3. Vykdamas įsipareigojimus veisti vietines veisles, kurioms gresia išnykimas ūkiuose, arba išsaugoti augalų genetinius išteklius, kuriems gresia genetinė erozija, laikomasi vienos iš šių sąlygų:

- a) veisti vietinių nykstančių veislių ūkinius gyvūnus;
- b) saugoti augalų, kurie yra natūraliai prisitaikę prie vietos ir regiono sąlygų, genetinius išteklius, kuriems gresia genetinė erozija.

4. Vietinės veislės laikomos nykstančiomis veislėmis, jei tenkinamos Reglamento (ES) 2016/1012 2 straipsnio 24 punkte nustatytos sąlygos ir jei tos sąlygos taip pat nustatytos ir įtrauktos į Komisijai pagal šio reglamento 9 straipsnio 1 dalį teiktiną informaciją.

5. Pagalbos skyrimo kriterijus atitinka šių rūšių ūkiniai gyvūnai: galvijai; avys; ožkos; arklinių šeimos gyvūnai; kiaulės; paukščiai; triušiai ir bitės.

6. Augalų genetiniai ištekliai laikomi ištekliais, kuriems gresia genetinė erozija, jei į pagalbą pagal 9 straipsnio 1 dalies b punktą skelbtiną informaciją įtraukta ir joje apibūdinta pakankamai genetinę eroziją patvirtinančių įrodymų, pagrįstų mokslinių tyrimų rezultatais ar rodikliais, rodančiais, kad mažėja vietinių veislių ar pagrindinių vietinių rūšių, menksta jų populiacijos įvairovė ir, kai tinkama, rodikliais, rodančiais, kad kinta toje vietoje vyraujanti žemės ūkio praktika.

7. Pagalba kompensuojamos išlaidos, patirtos vykdamas šiuos veiksmus:

- a) tikslinius veiksmus, t. y. veiksmus, kuriais skatinamas žemės ūkio genetinių išteklių išsaugojimas *in situ* ir *ex situ*, jų apibūdinimas, rinkimas ir naudojimas, įskaitant šiuo metu *in situ* saugomų genetinių išteklių bei *ex situ* rinkinių ir duomenų bazių internetinių aprašų sudarymą;
- b) suderintus veiksmus, t. y. veiksmus, kuriais valstybių narių kompetentingos organizacijos skatinamos keistis informacija siekiant išsaugoti, apibūdinti, rinkti ir naudoti Sąjungos žemės ūkio genetinius išteklius;
- c) papildomus veiksmus, t. y. informavimą, informacijos platinimą ir konsultavimo veiklą, kurioje dalyvauja nevyriausybinės organizacijos ir kitos susijusios suinteresuotosios šalys, mokymo kursus ir techninių ataskaitų rengimą.

8. Pagalba neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

31 straipsnis

Gyvūnų gerovės išpareigojimų įgyvendinimo pagalba

1. Gyvūnų gerovės išpareigojimų įgyvendinimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba teikiama įmonėms, kurios savanoriškai išpareigoja vykdyti veiksmus, susijusius su vienu ar keliais 7 dalyje nurodytais gyvūnų gerovės išpareigojimais.
3. Valstybės narės pagalbą teikia tik už tuos išpareigojimus, kuriais viršijami atitinkami privalomi standartai, nustatyti Reglamento (ES) 2021/2115 III antraštinės dalies I skyriaus 2 skirsnyje, ir kiti atitinkami privalomi reikalavimai, nustatyti nacionalinės ir Sąjungos teisės aktuose.
4. Pagalba pagal šį straipsnį teikiama tik už išpareigojimus, kurie skiriasi nuo išpareigojimų, už kuriuos išmokos skiriamos pagal Reglamento (ES) 2021/2115 31 straipsnį.
5. Visi šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodyti privalomi standartai ir reikalavimai pateikiami ir apibūdinami nacionaliniame teisiniame pagrinde.
6. Kai nacionalinėje teisėje nustatomi nauji reikalavimai, kurie viršija Sąjungos teisėje nustatytus atitinkamus minimaliuosius reikalavimus, parama išpareigojimams, kuriais prisidedama prie tų reikalavimų laikymosi, vykdyti gali būti teikiama ne ilgiau kaip 24 mėnesius nuo dienos, kurią jie tampa privalomi valdai.
7. Pagalbos skyrimo reikalavimus atitinkančiais gyvūnų gerovės išpareigojimais užtikrinami aukštesni gamybos metodų standartai vienoje iš šių sričių:
 - a) vandens, pašarų ir gyvūnų priežiūros, atsižvelgiant į natūralius gyvūnų poreikius;
 - b) laikymo sąlygų, didinančių gyvūnų komfortą ir jų judėjimo laisvę, tokių kaip didesnės ploto normos, grindų dangos, natūrali šviesa, mikroklimato kontrolė, taip pat tokių laikymo sąlygų, kaip laisvo paršiavimosi ar laikymo didelėmis grupėmis, atsižvelgiant į natūralius gyvūnų poreikius;
 - c) sąlygų, kuriomis gyvūnai gali elgtis natūraliai, pvz., gyvenamosios aplinkos praturtinimo arba vėlyvo nujunkymo;
 - d) patekimo į lauką ir ganymo;
 - e) praktikos, kuria didinamas gyvūnų atsparumas ir ilgaamžiškumas, įskaitant lėčiau augančių gyvūnų veisles;
 - f) praktikos, kuria siekiama išvengti gyvūnų žalojimo ar kastravimo. Tam tikrais atvejais, kai gyvūnų žalojimas arba kastravimas laikomas būtinu, naudojami anestetikai, analgetikai ir vaistai nuo uždegimo arba atliekama imuninė kastracija;
 - g) sanitarinių priemonių, kuriomis užkertamas kelias neužkrečiamosioms ligoms, dėl kurių nereikia naudoti medicininių medžiagų, tokių kaip vakcinos, insekticidai ar antiparazitinės veikliosios medžiagos.
8. Gyvūnų gerovės išpareigojimai prisiimami laikotarpiui nuo vienerių iki septynerių metų. Jei būtina, kad būtų pasiekta arba išlaikyta tam tikra nauda gyvūnų gerovei, valstybės narės tam tikrų rūšių išpareigojimams vykdyti gali nustatyti ilgesnį laikotarpį, pavyzdžiui, numatyti, kad pasibaigus pirminiam laikotarpiui išpareigojimų vykdymo laikotarpis bus kasmet pratęsiamas.
9. Išpareigojimų sutartys gali būti pratęsiamos savaime, jei tokio pratęsimo sąlygos nustatytos sutartyje. Gyvūnų gerovės išpareigojimų pratęsimo mechanizmą valstybės narės nustato remdamosi atitinkamomis nacionalinėmis taisyklėmis. Toks mechanizmas aprašomas nacionaliniame teisiniame pagrinde. Pratęsiant išpareigojimus visada laikomasi šiame straipsnyje nustatytų sąlygų.
10. Valstybės narės užtikrina, kad veiksmus pagal šį straipsnį vykdančios įmonės galėtų gauti atitinkamų tokiems veiksams vykdyti reikalingų žinių ir informacijos ir kad tie, kuriems to reikia, galėtų gauti tinkamą mokymą ir įgyti ekspertinių žinių, kad padėtų ūkininkams, išpareigojantiems pakeisti savo gamybos sistemas.
11. Dėl išpareigojimų, prisiimtų pagal šį straipsnį, valstybė narė numato nuostatą dėl peržiūros, kad užtikrintų jų koregavimą iš dalies keičiant atitinkamus privalomus reikalavimus ir standartus, nurodytus 3 ir 7 dalyse.

12. Pagalba teikiama kasmet, kad būtų kompensuojamos visos dėl gyvūnų gerovės išpareigojimų patirtos papildomos išlaidos ar prarastos pajamos arba jų dalis.
13. Pagalba neviršija 100 % 12 dalyje nurodytų išlaidų ir yra ne didesnė kaip 500 EUR už sutartinį ūkinį gyvūną.

32 straipsnis

Bendradarbiavimo žemės ūkio sektoriuje skatinimo pagalba

1. Bendradarbiavimo žemės ūkio sektoriuje skatinimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba teikiama tik siekiant skatinti bendradarbiavimą, kuriuo prisidedama prie vieno ar kelių Reglamento (ES) 2021/2115 6 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų tikslų.
3. Šis straipsnis taikomas tokių formų bendradarbiavimui, kai dalyvauja bent du subjektai, nepriklausomai nuo to, ar jie veiklą vykdo žemės ūkio sektoriuje, tačiau su sąlyga, kad tas bendradarbiavimas daugiausia naudos atneša žemės ūkio sektoriui.
4. Tinkamos finansuoti yra šios bendradarbiavimo formos:
 - a) įvairių žemės ūkio sektoriaus įmonių, maisto grandinės ir kitų žemės ūkio sektoriuje veikiančių subjektų, įskaitant gamintojų grupes, kooperatyvus ir tarpšakines organizacijas, bendradarbiavimas, padedantis siekti kaimo plėtros politikos tikslų ir prioritetų;
 - b) klasterių ir tinklų kūrimas;
 - c) ūkio paveldėjimas, ypač kai tuo bendradarbiavimu siekiama kartu kaitos ūkio lygmeniu (pagalba skiriama tik ūkininkams, kurie iki veiksmo įgyvendinimo pabaigos sulaukia ar sulauks pensinio amžiaus, nustatyto pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinės teisės aktus).
5. Pagalba neteikiama bendradarbiavimui, kai dalyvauja tik mokslinių tyrimų įstaigos, skatinti.
6. Pagalba gali būti teikiama siekiant paskatinti bendradarbiavimą, susijusį su šia veikla:
 - a) bandomaisiais projektais;
 - b) naujų produktų, praktikos, procesų ir technologijų kūrimu žemės ūkio ir maisto (tik žemės ūkio produktų) sektoriuose;
 - c) smulkiųjų žemės ūkio sektoriaus veiklos vykdytojų bendradarbiavimu organizuojant bendrus darbo procesus, dalijantis infrastruktūra ir ištekliais;
 - d) tiekimo grandinės dalyvių horizontaliu ir vertikaliu bendradarbiavimu kuriant ir plėtojant trumpas tiekimo grandines ir vietos rinkas;
 - e) vietos lygio populiarinimo veikla, skirta trumpoms tiekimo grandinėms bei vietos rinkoms plėtoti;
 - f) kolektyviniais veiksmais, kuriais siekiama sušvelninti klimato kaitą ar prisitaikyti prie jos;
 - g) bendrai vykdomais aplinkosaugos projektais ir taikoma aplinkosaugos praktika, įskaitant veiksmingą vandentvarką, atsinaujinančiųjų išteklių energijos⁽⁴⁴⁾ naudojimą ir žemės ūkio kraštovaizdžių išsaugojimą;
 - h) horizontaliu ir vertikaliu tiekimo grandinės dalyvių bendradarbiavimu tvariai tiekiant maisto gamybai naudojamą biomasę, jei rezultatas yra žemės ūkio produktas ir energijos gamyba savo reikmėms;
 - i) Reglamento (ES) 2021/1060 32 straipsnyje nenurodytų vietos plėtros strategijų įgyvendinimu, ypač tuo atveju, kai jas įgyvendina viešųjų ir privačiųjų partnerių grupės, nenurodytos Reglamento (ES) 2021/1060 31 straipsnio 2 dalies b punkte.
7. Pagalba teikiama tik naujų formų bendradarbiavimui, įskaitant esamas jo formas, jeigu pradedama nauja veikla.
8. Trumpų tiekimo grandinių kūrimo ir plėtojimo pagalba, nurodyta 6 dalies d ir e punktuose, apima tik tiekimo grandines, kuriose ūkininką nuo vartotojo skiria ne daugiau kaip vienas tarpininkas.

⁽⁴⁴⁾ Tai taikoma bendradarbiavimui, susijusiam su atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamyba arba biodegalų gamyba valdose, jeigu laikomasi 14 straipsnyje nustatytų sąlygų.

9. Pagalba pagal šį straipsnį atitinka Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 206–210a straipsnius.
10. Veiksmai, kuriuos sudaro investicijos, turi atitikti taisykles ir reikalavimus, nustatytus taikomame šio reglamento straipsnyje dėl investicinės pagalbos, taip pat 4 straipsnyje dėl pranešimo ribų.
11. Tinkamumo finansuoti reikalavimus atitinka toliau nurodytos išlaidos, jei jos susijusios su žemės ūkio veikla:
 - a) parengiamosios paramos, gebėjimų stiprinimo, mokymo ir tinklų kūrimo siekiant parengti ir įgyvendinti kokį nors bendradarbiavimo projektą išlaidos;
 - b) atitinkamos vietovės tyrimų, jos galimybių studijų išlaidos, verslo plano arba Reglamento (ES) 2021/1060 32 straipsnyje nenurodytos vietos plėtros strategijos parengimo išlaidos;
 - c) einamosios bendradarbiavimo išlaidos;
 - d) įgyvendintinų veiksmų išlaidos, įskaitant su aktyviu pritaikymu susijusias išlaidas;
 - e) pardavimo skatinimo veiklos išlaidos.
12. Pagalba teikiama ne ilgiau kaip septynerius metus.
13. Pagalba neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.
14. 11 dalies (d) punkte nurodytų veiksmų, kuriuos sudaro investicijos, atveju pagalba neviršija didžiausio investicinės pagalbos intensyvumo, nurodyto atitinkamame straipsnyje dėl investicinės pagalbos.

2 skirsnis

Pagalba aplinkos apsaugai žemės ūkyje

33 straipsnis

Išlaidų, patiriamų dėl sunkumų, susijusių su tinklo „Natura 2000“ teritorijomis, kompensavimo pagalba

1. Išlaidų, patiriamų dėl sunkumų, susijusių su tinklui „Natura 2000“ priskiriamomis žemės ūkio paskirties teritorijomis, kompensavimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba teikiama kasmet už žemės ūkio paskirties žemės hektarą siekiant kompensuoti pagalbos gavėjų dėl sunkumų, susijusių su žemės ūkio paskirties teritorijomis, kurioms direktyvų 92/43/EEB ir 2009/147/EB įgyvendinimas daro tiesioginį poveikį, patiriamas papildomas išlaidas ir prarandamas pajamas.
3. Pagalba teikiama tik dėl sunkumų, susidariusių laikantis reikalavimų, kuriais viršijami pagal Reglamento (ES) 2021/2115 III antraštinės dalies I skyriaus 2 skirsnį nustatyti atitinkami geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimai (GAAB standartai), taip pat dėl žemės ūkio paskirties žemės išlaikymo pagal Reglamento (ES) 2021/2115 4 straipsnio 1 dalies a punktą sąlygų.
4. Pagalba mokama tik už šią žemės ūkio paskirties žemę:
 - a) tinklui „Natura 2000“ priskiriamas žemės ūkio paskirties teritorijas;
 - b) kitas nustatytų ribų gamtos apsaugos teritorijas, kuriose ūkininkavimui taikomi aplinkosaugos apribojimai, kuriais prisidedama prie Direktyvos 92/43/EEB 10 straipsnio įgyvendinimo; tos teritorijos neviršija 5 % tinklui „Natura 2000“ priskirtų teritorijų, įtrauktų į atitinkamo BŽŪP strateginio plano teritorinę taikymo sritį;
5. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % 2 dalyje nurodytų išlaidų, taip pat neviršija 500 EUR per metus už hektarą pirminių ne ilgesniu kaip penkerių metų laikotarpiu ir 200 EUR per metus už hektarą vėlesniais metais.

34 straipsnis

Agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities įsipareigojimų įgyvendinimo pagalba

1. Agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities įsipareigojimų įgyvendinimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba teikiama visoms įmonėms ir tokių įmonių grupėms, kurios savanoriškai įsipareigoja vykdyti veiksmus, susijusius su vienu ar keliais 1 dalyje nurodytais įsipareigojimais, siekiant išsaugoti žemės ūki praktiką ir skatinti būtinus jos pokyčius, teigiamai veikiančius aplinką ir klimatą.
3. Valstybės narės pagalbą teikia tik už tuos įsipareigojimus, kuriais viršijami:
 - a) pagal Reglamento (ES) 2021/2115 III antraštinės dalies I skyriaus 2 skirsnį nustatyti atitinkami teisės aktais nustatyti valdymo reikalavimai ir GAAB standartai;
 - b) atitinkami minimalieji trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimai, taip pat kiti atitinkami nacionalinėje ir Sąjungos teisėje nustatyti privalomi reikalavimai;
 - c) žemės ūkio paskirties žemės išlaikymo pagal Reglamento (ES) 2021/2115 4 straipsnio 2 dalies b punktą sąlygos.
4. Visi 3 dalyje nurodyti privalomi standartai ir reikalavimai pateikiami ir apibūdinami nacionaliniame teisiniame pagrinde.
5. 3 dalies b punkte nurodytų įsipareigojimų atveju, kai nacionalinėje teisėje nustatomi nauji reikalavimai, kurie viršija Sąjungos teisėje nustatytus atitinkamus minimaliuosius reikalavimus, pagalba įsipareigojimams, kuriais prisidedama prie tų reikalavimų laikymosi, vykdyti gali būti teikiama ne ilgiau kaip 24 mėnesius nuo dienos, kurią jie tampa privalomi valdai.
6. Valstybės narės užtikrina, kad pagalbą pagal šį straipsnį gaunančios įmonės galėtų gauti atitinkamų tokiems veiksmams vykdyti reikalingų žinių ir informacijos ir kad tie, kuriems to reikia, galėtų gauti tinkamą mokymą ir įgyti ekspertinių žinių, kad padėtų ūkininkams, įsipareigojantiems pakeisti savo gamybos sistemas.
7. Įsipareigojimai pagal šį straipsnį prisiimami penkeriems – septyneriems metams. Tačiau, jei būtina, kad būtų pasiekta arba išlaikyta norima nauda aplinkai, valstybės narės tam tikrų rūšių įsipareigojimams vykdyti gali nustatyti ilgesnį laikotarpį, pavyzdžiui, numatyti, kad pasibaigus pirminiam laikotarpiui įsipareigojimų vykdymo laikotarpis bus kasmet pratęsimas. Kai įsipareigojimai yra susiję su genetinių išteklių išsaugojimu, tvariu naudojimu ir plėtojimu, taip pat kai nauji įsipareigojimai yra prisiimami iš karto po įsipareigojimų, įvykdytų per pirminį laikotarpį, arba kitais tinkamai pagrįstais atvejais valstybės narės gali nustatyti trumpesnį bent vienu metų laikotarpį.
8. Agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities įsipareigojimų vykdymo pagalba gavėjams, kurie nėra žemės ūkio sektoriuje veiklą vykdančios įmonės, gali būti teikiama pagal 7 skirsnį.
9. Įsipareigojimai plėtoti ekstensyviają gyvulininkystę atitinka bent šias sąlygas:
 - a) siekiant išvengti per didelio arba nepakankamo nuganyimo, turi būti valdomas ir prižiūrimas visas valdai priklausantis ganymo plotas;
 - b) gyvulių tankumas turi būti nustatomas atsižvelgus į visus ūkyje laikomus ganomus gyvulius arba, jei prisiimamas įsipareigojimas apriboti maisto medžiagų išplovimą, visus su atitinkamu įsipareigojimu susijusius ūkyje laikomus gyvulius.
10. Pagalba gali apimti kolektyvines sistemas ir rezultatais grindžiamas išmokų sistemas, kaip antai sekvestruojamojo ūkininkavimo schemos, kad paskatintų ūkininkus platesniu mastu ar išmatuojamai reikšmingai pagerinti aplinkos kokybę. Rezultatais grindžiamomis sekvestruojamojo ūkininkavimo schemomis užtikrinama, kad būtų laikomasi kokybės kriterijų, susijusių su kiekybiniu vertinimu, papildomumu, ilgalaikiu saugojimu ir tvarumu, taip pat atsižvelgiama į Komunikatą dėl tvarių anglies ciklų atkūrimo ⁽⁴⁵⁾, kiek tai susiję su anglies dioksido absorbcijos sertifikavimu.
11. Dėl įsipareigojimų, prisiimtų pagal šį straipsnį, valstybė narė numato nuostatą dėl peržiūros, kad užtikrintų jų koregavimą tuo atveju, jei būtų iš dalies pakeisti atitinkami privalomi reikalavimai, standartai ir sąlygos, nurodyti 3, 4 ir 9 dalyse.
12. Pagalba teikiama kasmet, kad būtų kompensuojamos visos dėl agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities įsipareigojimų patirtos papildomos išlaidos ar prarastos pajamos arba jų dalis.

⁽⁴⁵⁾ 2021 m. gruodžio 15 d. Komisijos komunikatas dėl tvarių anglies ciklų atkūrimo (COM(2021) 800 final).

13. Pagalba pagal šį straipsnį neteikiama išpareigojimams, kuriems taikomas 35 straipsnis, vykdyti.
14. Pagalba mokama už hektarą.
15. Pagalba neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų, taip pat neviršija 600 EUR per metus už hektarą vienmečių kultūrų, 900 EUR per metus už hektarą daugiamečių augalų ir 450 EUR per metus už hektarą kitoms reikmėms naudojamos žemės.

35 straipsnis

Ekologinio ūkininkavimo pagalba

1. Ekologinio ūkininkavimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba gali būti teikiama visoms įmonėms arba įmonių grupėms, kurios savanoriškai išpareigoja pereiti prie ekologinio ūkininkavimo praktikos ir metodų, apibrėžtų Reglamente (ES) 2018/848, arba juos išlaikyti.
3. Valstybės narės pagalbą teikia tik už tuos išpareigojimus, kuriais viršijami:
 - a) pagal Reglamento (ES) 2021/2115 III antraštinės dalies I skyriaus 2 skirsnį nustatyti atitinkami teisės aktais nustatyti valdymo reikalavimai ir GAAB standartai;
 - b) atitinkami minimalieji trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo, gyvūnų gerovės reikalavimai, taip pat kiti atitinkami nacionalinėje ir Sąjungos teisėje nustatyti privalomi reikalavimai;
 - c) žemės ūkio paskirties žemės išlaikymo pagal Reglamento (ES) 2021/2115 4 straipsnio 2 dalį sąlygos.
4. Visi tokie privalomi standartai ir reikalavimai pateikiami ir apibūdinami nacionaliniame teisiniame pagrindu.
5. 3 dalies b punkte nurodytų išpareigojimų atveju, kai nacionalinėje teisėje nustatomi nauji reikalavimai, kurie viršija Sąjungos teisėje nustatytus atitinkamus minimaliuosius reikalavimus, pagalba išpareigojimams, kuriais prisidedama prie tų reikalavimų laikymosi, vykdyti gali būti teikiama ne ilgiau kaip 24 mėnesius nuo dienos, kurią jie tampa privalomi valdai.
6. 3 dalyje nurodyti išpareigojimai vykdomi pirminiu penkerių – septynerių metų laikotarpiu. Kad būtų pasiekta arba išlaikyta tam tikra nauda aplinkai, valstybės narės gali nustatyti ilgesnį laikotarpį, pavyzdžiui, numatyti, kad pasibaigus pirminiam laikotarpiui išpareigojimų vykdymo laikotarpis bus kasmet pratęsiamas. Jei pagalba teikiama tam, kad būtų pereinama prie ekologinio ūkininkavimo, valstybės narės gali nustatyti trumpesnę bent vienu metų laikotarpį. Valstybės narės gali nustatyti trumpesnę bent vienu metų laikotarpį, taikomą su išlaikymu susijusiems naujiems išpareigojimams, prisiimtiems iš karto po išpareigojimų, įvykdytų per pirminį laikotarpį.
7. Valstybės narės užtikrina, kad veiksmus pagal šį straipsnį vykdančios įmonės galėtų gauti atitinkamų tokiems veiksmams vykdyti reikalingų žinių ir informacijos ir kad tie, kuriems to reikia, galėtų gauti tinkamą mokymą ir įgyti ekspertinių žinių, kad padėtų ūkininkams, išpareigojantiems pakeisti savo gamybos sistemas.
8. Dėl išpareigojimų, prisiimtų pagal šį straipsnį, valstybė narė numato nuostatą dėl peržiūros, kad užtikrintų jų koregavimą tuo atveju, jei būtų iš dalies pakeisti atitinkami privalomi reikalavimai, standartai ir sąlygos, nurodyti 3 dalyje.
9. Pagalba teikiama kasmet, kad būtų kompensuojamos visos dėl išpareigojimų patirtos papildomos išlaidos arba prarastos pajamos arba jų dalis. Pagalba pagal šį straipsnį neteikiama išpareigojimams, kuriems taikomas 34 straipsnis, vykdyti arba išlaidoms, kurioms taikomas 20 straipsnis, kompensuoti.
10. Pagalbai investicijoms pirminės gamybos ir ekologiškų produktų perdirbimo bei prekybos srityje taikomos 14 ir 17 straipsnių nuostatos.
11. Pagalba neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų, taip pat neviršija 600 EUR per metus už hektarą vienmečių kultūrų, 900 EUR per metus už hektarą daugiamečių augalų ir 450 EUR per metus už hektarą kitoms reikmėms naudojamos žemės.

3 skirsnis

Pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti kultūros ir gamtos paveldą

36 straipsnis

Pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdose arba miškuose esantį kultūros ir gamtos paveldą

1. Pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdose arba miškuose esantį kultūros ir gamtos paveldą, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba gali būti teikiama investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdose arba miškuose esantį kultūros ir gamtos paveldą.
3. Pagalba teikiama kultūros ir gamtos paveldo – natūralaus kraštovaizdžio ir pastatų, kuriuos atitinkamos valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos oficialiai pripažino kultūros arba gamtos paveldu, – išsaugojimui.
4. Pagalba apima šias tinkamas finansuoti išlaidas, patirtas siekiant išsaugoti kultūros ir gamtos paveldą:
 - a) investicijų į materialųjį turtą išlaidas;
 - b) kapitalizavimo darbų išlaidas.
5. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.
6. Pagalba kapitalizavimo darbams neviršija 10 000 EUR per metus.

4 skirsnis

Pagalba žemės ūkio sektoriui gaivalinių nelaimių padarytai žalai atitaisyti

37 straipsnis

Pagalba žemės ūkio sektoriui gaivalinių nelaimių padarytai žalai atitaisyti

1. Pagalbos schemos gaivalinių nelaimių padarytai žalai atitaisyti yra suderinamos su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnio 2 dalies b punktą ir joms netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalies reikalavimas pranešti, jeigu jos atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba teikiama, jei tenkinamos šios sąlygos:
 - a) ji išmokama tik tada, jei valstybės narės kompetentinga institucija oficialiai pripažino, kad įvykis yra gaivalinės nelaimės pobūdžio,
 - b) jei tarp gaivalinės nelaimės ir įmonės patirtos žalos yra tiesioginis priežastinis ryšys.
3. Pagalba mokama tiesiogiai atitinkamai įmonei arba gamintojų grupei ar organizacijai, kuriai ta įmonė priklauso. Jei pagalba mokama gamintojų grupei ar organizacijai, pagalbos suma neturi viršyti pagalbos sumos, kuri galėtų būti mokama tai įmonei.
4. Su gaivaline nelaimė susijusios pagalbos schemos įdiegiamos per trejus metus, o pagalba išmokama per ketverius metus nuo dienos, kurią įvyko gaivalinė nelaimė.
5. Tinkamos finansuoti išlaidos yra žalos, tiesiogiai patirtos dėl gaivalinės nelaimės, kompensavimo išlaidos, nustatytos valdžios institucijos, pagalbą teikiančios institucijos pripažinto nepriklausomo eksperto arba draudimo įmonės.
6. Dėl gaivalinės nelaimės patirta žala apskaičiuojama atskirų pagalbos gavėjų lygmeniu.
7. Pagalba gali būti susijusi su:
 - a) pajamų praradimu dėl dalinio ar visiško žemės ūkio produkcijos ir gamybos priemonių sunaikinimo, kaip nurodyta 8 dalyje;
 - b) 9 dalyje nurodyta materialine žala.

8. Prarastos pajamos apskaičiuojamos:

a) sumą, gautą per metus, kuriais įvyko gaivalinė nelaimė, arba per kiekvienus kitus metus, kuriais iš dalies arba visiškai sunaikinamos gamybos priemonės, pagamintų žemės ūkio produktų kiekį padauginus iš tais metais gautos vidutinės pardavimo kainos,

atėmus iš

b) sumos, gautos vidutinį metinį žemės ūkio produktų, pagamintų per trejų metų laikotarpį prieš įvykstant gaivalinei nelaimėi, kiekį arba trejų metų vidurkį, apskaičiuotą remiantis penkerių metų laikotarpiu prieš įvykstant gaivalinei nelaimėi, išskyrus didžiausią ir mažiausią registruotas vertes, padauginus iš gautos vidutinės pardavimo kainos.

Jeigu MVĮ buvo įsteigta praėjus mažiau nei trejiems metams nuo dienos, kurią įvyko gaivalinė nelaimė, nuoroda į 8 dalies b punkte nurodytą trejų metų laikotarpį suprantama kaip nuoroda į vidutinės įmonės, kurios dydis toks pats kaip pareiškėjo, t. y. atitinkamai labai mažos įmonės, mažosios įmonės arba vidutinės įmonės, veikiančios nuo gaivalinės nelaimės nukentėjusiam nacionaliniame ar regioniniame sektoriuje, pagamintą ar parduotą kiekį.

Prarastos pajamos gali būti apskaičiuojamos metinės ūkio produkcijos lygmeniu arba pasėlių ar gyvulių lygmeniu.

Ta suma gali būti padidinta pridendant kitas išlaidas, kurias pagalbos gavėjas tiesiogiai patyrė dėl gaivalinės nelaimės.

Ta suma sumažinama atimant išlaidas, kurios nebuvo patirtos dėl gaivalinės nelaimės.

Pagalbos gavėjo metinei žemės ūkio produkcijai apskaičiuoti gali būti naudojami indeksai, jeigu naudojamu skaičiavimo metodu galima nustatyti pagalbos gavėjo faktinius nuostolius tam tikrais metais.

9. Materialinė žala turtui, pavyzdžiui, ūkio pastatams, įrangai ir mašinoms, atsargoms ir gamybos priemonėms, kurią padarė gaivalinė nelaimė, apskaičiuojama remiantis remonto išlaidomis arba turto, kuriam padaryta žala, ekonomine verte prieš pat įvykstant nelaimėi.

Ji negali viršyti remonto išlaidų arba rinkos vertės sumažėjimo dėl nelaimės, t. y. skirtumo tarp turto vertės prieš pat nelaimę ir iš karto po jos.

10. Pagalba ir bet kokios kitos gautos išmokos nuostoliams kompensuoti, įskaitant draudimo išmokas, neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

5 skirsnis

Pagalba moksliniams tyrimams, plėtrai ir inovacijoms

38 straipsnis

Pagalba moksliniams tyrimams ir plėtrai žemės ir miškų ūkio sektoriuose

1. Pagalba mokslinių tyrimų ir plėtros projektams vykdyti žemės ir miškų ūkio sektoriuose ir jų dalyse yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Projektas, kuriam vykdyti teikiama pagalba, yra visuotinai svarbus visoms įmonėms, vykdančioms veiklą atitinkamuose sektoriuose ar jų dalyse, kaip nurodyta 1 dalyje.

3. Prieš pradėdant įgyvendinti remiamą projektą, viešai prieinamoje interneto svetainėje nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu paskelbiama ši informacija:

a) faktas, kad bus vykdomas remiamas projektas;

b) remiamo projekto tikslai;

c) apytikslė rezultatų, kurių tikimasi iš remiamo projekto, paskelbimo data;

d) rezultatų, kurių tikimasi iš remiamo projekto, paskelbimo vieta;

e) faktas, kad remiamo projekto rezultatai bus nemokamai prieinami visoms įmonėms, vykdančioms veiklą atitinkamuose sektoriuose arba jų dalyse.

4. Su remiamo projekto rezultatais viešai prieinamoje interneto svetainėje turi būti galima susipažinti nuo remiamo projekto pabaigos datos arba datos, kurią bet kokia informacija apie jo rezultatus pateikiama konkrečios organizacijos nariams, atsižvelgiant į tai, kuris įvykis pirmesnis. Su rezultatais internete turi būti galima susipažinti mažiausiai penkerius metus nuo remiamo projekto pabaigos datos.

5. Pagalba teikiama tiesiogiai mokslinių tyrimų ir (arba) žinių sklaidos organizacijai.
6. Pagalba neapima išmoky žemės arba miškų ūkio sektoriuose veiklą vykdančioms įmonėms, pagrįstų žemės arba miškų ūkio produktų kainomis.
7. Tinkamos finansuoti išlaidos:
 - a) išlaidos personalui, susijusios su projektui vykdyti įdarbintais mokslininkais, technikais ir kitais pagalbinais darbuotojais;
 - b) išlaidos priemonėms ir įrangai, atsižvelgiant į jų naudojimo projektui mastą ir laikotarpį; jei šios priemonės ir įranga nenaudojami visą projekto trukmę, tik tos nusidėvėjimo išlaidos, kurios atitinka projekto trukmę ir yra apskaičiuotos pagal visuotinai priimtus apskaitos principus, laikomos tinkamomis finansuoti;
 - c) išlaidos pastatams ir žemei, atsižvelgiant į jų naudojimo projektui mastą ir laikotarpį ir laikantis šių sąlygų:
 - i) tik tos su pastatais susijusios nusidėvėjimo išlaidos, kurios atitinka projekto trukmę ir yra apskaičiuotos pagal visuotinai priimtus apskaitos principus, laikomos tinkamomis finansuoti;
 - ii) tinkamas finansuoti išlaidas žemei sudaro komercinio sandorio arba faktinės kapitalo sąnaudos;
 - d) išlaidos pagal sutartis vykdomiems moksliniams tyrimams, žinioms ir patentams, perkamiems arba įsigyjamiems pagal licenciją iš išorės šaltinių laikantis ištiesiosios rankos principo, taip pat konsultavimo ir lygiaverčių paslaugų, naudojamų tik projektui, išlaidos;
 - e) papildomos pridėtinės išlaidos ir kitos veiklos išlaidos, įskaitant išlaidas medžiagoms, reikmenims ir panašioms produktams, tiesiogiai susidariusios vykdant projektą.
8. Jeigu mokslinių tyrimų ir (arba) žinių sklaidos organizacija taip pat vykdo ekonominę veiklą, tos ekonominės veiklos finansavimas, išlaidos ir pajamos apskaitomi atskirai.
9. Įmonės, galinčios daryti įtaką mokslinių tyrimų ir (arba) žinių sklaidos organizacijai, pavyzdžiui, per akcininkus arba narius, negali turėti lengvatinės galimybės naudotis tokio subjekto mokslinių tyrimų pajėgumais arba jo sukurtais rezultatais.
10. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

39 straipsnis

Įmonių, dalyvaujančių EIP veiklos grupių projektuose, išlaidų kompensavimo pagalba

1. Įmonių, dalyvaujančių EIP veiklos grupių projektuose, kuriems taikomas Reglamento (ES) 2021/2115 127 straipsnis, išlaidų kompensavimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktą ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Tinkamumo finansuoti reikalavimus atitinka šios EIP veiklos grupių projektų išlaidos:
 - a) parengiamosios paramos, gebėjimų stiprinimo, mokymo ir tinklų kūrimo siekiant parengti ir įgyvendinti kokį nors EIP veiklos grupės projektą išlaidos;
 - b) patvirtintų veiksmų įgyvendinimo išlaidos;
 - c) grupės bendradarbiavimo veiklos rengimo ir įgyvendinimo išlaidos;
 - d) einamosios išlaidos, susijusios su EIP veiklos grupės projekto įgyvendinimo valdymu;
 - e) išlaidos, susijusios su EIP bendruomenės aktyviu pritaikymu siekiant palengvinti suinteresuotųjų šalių tarpusavio mainus teikiant informaciją ir populiarinti projektus, taip pat padėti potencialiems pagalbos gavėjams plėtoti veiksmus ir rengti paraiškas.
3. Pagalbos intensyvumas neviršija Reglamente (ES) 2021/2115 kiekvienai veiksmų rūšiai nustatyto didžiausio paramos lygio.

40 straipsnis

Nedidelės pagalbos sumos, skirtos įmonėms, gaunančioms naudos iš dalyvavimo EIP veiklos grupių projektuose

1. Pagalba įmonėms, dalyvaujančioms EIP veiklos grupių projektuose arba gaunančioms iš jų naudos, kaip nurodyta šio reglamento 39 straipsnio 1 dalyje, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Bendra pagalbos suma, teikiama vienam EIP veiklos grupės projektui, neviršija 500 000 EUR.

6 skirsnis

Pagalba miškų ūkio sektoriui

41 straipsnis

Miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalba

1. Miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalba kompensuojamos įveisimo išlaidos ir metinė priemoka už hektarą.

Miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalba gali būti teikiama investavimo veiksmams vykdyti.

3. Miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalba, susijusia su investavimo veiksmais, kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:
 - a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žemės įsigijimu susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų, išskyrus atvejus, kai žemė perkama naudojantis pagal BŽŪP strateginį planą teikiama pagalba;
 - b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
 - c) bendrosios išlaidos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis tų studijų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal a ir b punktus;
 - d) kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai ir patento teisių, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
 - e) miškotvarkos planų ar lygiaverčių dokumentų rengimo išlaidos.

Pagalba, teikiama finansinėmis priemonėmis pagal BŽŪP strateginį planą, gali būti kompensuojamos tinkamos finansuoti išlaidos, išskyrus nurodytąsias pirmoje pastraipoje, su sąlyga, kad tos išlaidos yra visiškai tinkamos finansuoti pagal atitinkamą BŽŪP strateginį planą ir kad pagalba teikiama Komisijai patvirtinus atitinkamą strateginį planą.

Išskyrus atvejus, kai parama pagal BŽŪP strateginį planą teikiama finansinėmis priemonėmis, apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.

4. Investavimo veiksmų, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, vykdymo pagalba turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki individualios pagalbos suteikimo dienos.

5. Tinkamomis finansuoti laikomos šios įveisimo išlaidos:
 - a) išlaidos želdiniams ir dauginamajai medžiagai;
 - b) sodinimo išlaidos ir išlaidos, tiesiogiai susijusios su sodinimu;
 - c) kitų susijusių veiksmų, pvz., sėjinukų laikymo ir apdorojimo būtinomis prevencinėmis ir apsauginėmis medžiagomis, išlaidos;
 - d) žuvusių medžių pakeitimo pirmaisiais metais ir nedidelių žuvusių medžių kiekių pakeitimo pirmaisiais keleriais metais po sodinimo išlaidos. Didelių žuvusių medžių kiekių pakeitimo išlaidos gali būti remiamos tik pagal 43 straipsnį.
 6. Metine priemoka už hektarą kompensuojamos prarastos pajamos ir priežiūros, įskaitant ankstyvuosius ir vėlyvuosius valymus, išlaidos už ne ilgesnį kaip 12 metų laikotarpį nuo pagalbos suteikimo dienos.
 7. Pagalba neturi būti teikiama sodinti šiems medžiams:
 - a) trumpos rotacijos želdiniams skirtiems medžiams,
 - b) Kalėdų eglutėms,
 - c) energijai gaminti skirtiems greitai augantiems medžiams,
 - d) toje vietovėje svetimoms rūšims, išskyrus atvejus, kai parama teikiama pagal BŽŪP strateginį planą;
 - e) investicijos į miško veisimą, kurios yra nesuderinamos su klimato ir aplinkos tikslais, atitinkančiais tvarios miškotvarkos principus, nustatytus Europos miškų veisimo ir atkūrimo gairėse ⁽⁴⁶⁾.
 8. Sodinamų augalų rūšys turi būti prisitaikiusios prie vietovės aplinkos bei klimato sąlygų ir atitikti 12 punkte nurodytus minimaliuosius aplinkosaugos reikalavimus.
 9. Vietovėse, kuriose sunku veisti mišką dėl nepalankių dirvožemio ir klimato sąlygų, pagalba gali būti teikiama už daugiamečių miško augalų, kaip antai vietos sąlygomis auginti tinkančių krūmokšnių arba krūmų, sodinimą.
 10. Pagalba didelėms įmonėms teikiama su sąlyga, kad pateikta atitinkama informacija pagal miškotvarkos planą arba lygiavertį dokumentą, laikantis „Bendrųjų Europos darniojo miškų ūkio gairių“ ⁽⁴⁷⁾.
- Šis reikalavimas netaikomas savivaldybėms, kurios yra savarankiškos vietos valdžios institucijos, kurių metinis biudžetas mažesnis kaip 10 mln. EUR ir kurių teritorijoje gyvena mažiau kaip 5 000 gyventojų.
11. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.
 12. Skiriant pagalbą miškų veisimo ir miško plotų kūrimo priemonėms taikomi šie minimalieji aplinkosaugos reikalavimai:
 - a) pasirenkant sodintinas rūšis, plotus ir naudotinus metodus, turi būti užtikrinama, kad miškas nebūtų nederamai įveistas pažeidžiamose buveinėse, tokiose kaip durpynai ir šlapynės, ir kad nebūtų padarytas neigiamas poveikis didelės ekologinės vertės vietovėms, įskaitant didelės gamtinės vertės ūkininkavimo vietoves. Teritorijose, kurios pagal Direktyvą 92/43/EEB ir Direktyvą 2009/147/EB yra priskirtos prie „Natura 2000“ teritorijų, įveisti mišką leidžiama tik jei tai dera su atitinkamų teritorijų valdymo tikslais ir tik sutarus su valstybės narės institucija, atsakinga už programos „Natura 2000“ įgyvendinimą;
 - b) pasirenkant medžių rūšis, veisles, ekotipus ir kilmės vietas, atsižvelgiama į atsparumo klimato kaitai ir gaivalinėms nelaimėms poreikį ir atitinkamos vietovės dirvožemio ir hidrologinę būklę, taip pat į vietos sąlygomis galinčias pasireikšti rūšių invazines savybes, kaip tai apibrėžta valstybių narių. Pagalbos gavėjas privalo saugoti mišką ir jį prižiūrėti bent laikotarpiu, už kurį mokama priemoka už prarastas žemės ūkio pajamas ir priežiūrą. Tai turi apimti tolesniam miško vystymuisi reikiamą priežiūrą, retinimą ar ganymą, konkurencijos su žoline augalija reguliavimą ir užtikrinimą, kad nesiformuotų tankūs linkę užsidegti pomiškis. Valstybės narės nustato trumpiausią ir ilgiausią laikotarpį, po kurio kertami greitai augančių rūšių medžiai. Trumpiausias laikotarpis yra ne trumpesnis kaip aštuoneri metai, o ilgiausias laikotarpis – ne ilgesnis kaip 20 metų;

⁽⁴⁶⁾ <https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/08/Pan-EuropeanAfforestationReforestationGuidelines.pdf>

⁽⁴⁷⁾ 1993 m. birželio 16–17 d. Helsinkyje vykusioje antrojoje Ministrų konferencijoje dėl Europos miškų apsaugos priimtos „Bendrosios Europos darniojo miškų ūkio gairės“ (https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

- c) tais atvejais, kai dėl sudėtingų dirvožemio, aplinkos ar klimato sąlygų, įskaitant aplinkos būklės blogėjimą, negalima tikėtis, kad sodinant daugiamečius miško augalus pavyks suformuoti taikomuose nacionalinės teisės aktuose apibrėžtą miško dangą, atitinkama valstybė narė gali leisti pagalbos gavėjui suformuoti kitokią sumedėjusios augmenijos dangą, kaip antai vietos sąlygoms tinkančius krūmokšnius arba krūmus. Tokiu atveju pagalbos gavėjas užtikrina, kad priežiūra ir apsauga būtų tokio paties lygmens, koks taikomas miškams;
- d) tuo atveju, kai miško veisimo veiksmais sukuriamas miškas, kurio dydis viršija tam tikrą valstybių narių nustatytiną ribą, vykdamas tą veiksmą tenkinama viena iš šių sąlygų:
- i) sodinamos prie aplinkos prisitaikiusios rūšys arba toje biogeografinėje vietovėje klimato kaitai atsparios rūšys, kurios, kaip nustatyta atlikus poveikio vertinimą, nekelia grėsmės biologinei įvairovei ir ekosistemos funkcijoms ar neturi neigiamo poveikio žmogaus sveikatai;
 - ii) sodinami skirtingų rūšių medžiai: plačialapiais medžiais apsodinama bent 10 % ploto arba sodinami bent trijų rūšių ar veislių medžiai, kurių pačia negausiausia rūšimi ar veisle apsodinama bent 10 % ploto.

42 straipsnis

Agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalba

1. Agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalba kompensuojamos diegimo, atkūrimo arba atnaujinimo išlaidos ir metinė priemoka už hektarą.
3. Agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalba gali būti teikiama investavimo veiksams vykdyti.
4. Tais atvejais, kai parama nėra teikiama finansinėmis priemonėmis, agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalba, susijusia su investavimo veiksmais, kompensuojamos šios tinkamumo finansuoti reikalavimus atitinkančios išlaidos:
 - a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žemės įsigijimu susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų, išskyrus atvejus, kai žemė perkama naudojantis pagal BŽŪP strateginį planą teikiama pagalba;
 - b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
 - c) bendrosios išlaidos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei nėra patiriama išlaidų pagal a ir b punktus;
 - d) kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai ir patento teisių, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
 - e) miškotvarkos planų ar lygiaverčių dokumentų rengimo išlaidos.

Išskyrus atvejus, kai parama pagal BŽŪP strateginį planą teikiama finansinėmis priemonėmis, apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.

5. Investavimo veiksnių, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, vykdymo pagalba turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki individualios pagalbos suteikimo dienos.

Pirma pastraipa netaikoma pagalbai, teikiamai finansinėmis priemonėmis.

6. Tinkamomis finansuoti laikomos šios agrarinės miškininkystės sistemos diegimo, atkūrimo arba atnaujinimo išlaidos:
 - a) medžių sodinimo išlaidos, įskaitant išlaidas želdiniams, taip pat sėjinukų sodinimo, laikymo ir apdoravimo būtinomis prevencinėmis ir apsauginėmis medžiagomis išlaidas;
 - b) esamų miškų arba kitų miško plotų pertvarkymo išlaidos, įskaitant medžių kirtimo, retinimo bei genėjimo ir apsaugos nuo ganomų gyvūnų išlaidas;

- c) kitos išlaidos, tiesiogiai susijusios su agrarinės miškininkystės sistemos diegimu, atkūrimu arba atnaujinimu, pvz., išlaidos galimybių studijoms, diegimo planui, dirvožemio paruošimui ir apsaugai;
 - d) išlaidos miškinės gyvulininkystės (visų pirma ganyklų) sistemos laistymo ir apsaugos įrenginiams;
 - e) su agrarinės miškininkystės sistemos diegimu, atkūrimu arba atnaujinimu susijusio būtino apdoravimo išlaidos, įskaitant laistymo ir genėjimo išlaidas;
 - f) persodinimo pirmaisiais metais po agrarinės miškininkystės sistemos įdiegimo, atkūrimo arba atnaujinimo išlaidos.
7. Metine priemoka už hektarą padengiamos agrarinės miškininkystės sistemos priežiūros išlaidos ir ji mokama ne ilgiau kaip 12 metų nuo pagalbos suteikimo dienos.

Tinkamos finansuoti priežiūros išlaidos gali būti susijusios su prigijusiomis medžių juostomis, ravėjimu, genėjimu bei retinimu, taip pat apsaugos veiksmais ir investicijomis, pvz., tvorų statymu arba atskirų apsaugos vamzdžių montavimu.

8. Valstybės narės nustato agrarinės miškininkystės sistemos struktūrą ir sudėtį, atsižvelgdamos į:
- a) vietos dirvožemio bei klimato sąlygas ir aplinkos sąlygas,
 - b) miško augalų rūšis,
 - c) būtinybę užtikrinti tvarų žemės naudojimą žemės ūkio reikmėms.
9. Didžiausias pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

43 straipsnis

Žalos miškams prevencijos ir likvidavimo pagalba

1. Miškų gaisrų, gaivalinių nelaimių, gaivalinei nelaimei prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių, kitų pavojingų meteorologinių reiškinių, augalų kenkėjų, katastrofinių įvykių, su klimato kaita susijusių įvykių miškams daromos žalos prevencijos ir likvidavimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 2 dalies b punkte arba atitinkamai Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:
- a) apsauginės infrastruktūros kūrimo išlaidos, įskaitant priešgaisrinių juostų priežiūros išlaidas;
 - b) vietos lygmens mažos apimties veiklos, skirtos gaisrų arba kitų gamtinių pavojų prevencijai, išlaidos, įskaitant su ganomų gyvulių naudojimu susijusias išlaidas, kaip antai pastogių įrengimo, laistymo, tvorų statymo ir gyvūnų vežimo išlaidas;
 - c) miškų gaisrų, kenkėjų ir ligų stebėsenos bei pranešimo apie juos įrenginių diegimo ir tobulinimo išlaidos;
 - d) dėl gaisrų, gaivalinių nelaimių, gaivalinei nelaimei prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių, kitų pavojingų meteorologinių reiškinių, augalų kenkėjų, katastrofinių įvykių ir su klimato kaita susijusių įvykių sumažėjusio miškininkystės potencialo atkūrimo išlaidos.
3. Pagalba neteikiama su žemės ūkiu susijusiai veiklai vykdyti vietovėse, kuriose taikomi 34 straipsnyje nurodyti išipareigojimai.
4. Tik į atitinkamos valstybės narės parengtą miškosaugos planą įtraukti miško plotai atitinka pagalbos miškų gaisrų prevencijai skyrimo kriterijus.
5. 2 dalies d punkte nurodyto miškininkystės potencialo atkūrimo atveju pagalba skiriama, jei tenkinamas šios sąlygos:
- a) atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos oficialiai pripažįsta, kad įvyko gaisras, gaivalinė nelaimė, gaivalinei nelaimei prilyginamas pavojingas meteorologinis reiškinys, kitas pavojingas meteorologinis reiškinys, užpuolė augalų kenkėjai, įvyko katastrofinis įvykis arba su klimato kaita susijęs įvykis, o pagalbos gavėjai pateikia įrodymų, kad, kai tinkama, taikomos tinkamos rizikos valdymo priemonės, kuriomis siekiama ateityje išvengti galimo žalingo įvykio,
 - b) atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos oficialiai pripažįsta, kad pagal Reglamentą (ES) 2016/2031 įgyvendintos priemonės, kuriomis siekiama kovoti su augalų kenkėju, jį išnaikinti arba sustabdyti jo plitimą,

c) tuo atveju, kai pagalba teikiama pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktą, pagalbos gavėjai pateikia įrodymų, kad toks atkūrimas apims prisitaikymo prie klimato kaitos priemones, nebent šios prisitaikymo priemonės yra neatsiejama schemos dalis ir taikomos visiems pagalbos gavėjams.

6. Jei teikiama augalų kenkėjų miškui daromos žalos prevencijos pagalba, augalų kenkėjo tikimybės rizika turi būti pagrįsta moksline informacija ir ją turi būti pripažinusi viešojo mokslo organizacija.

Augalų kenkėjų, kurie daro arba gali daryti žalą, rūšių sąrašas įtraukiamas į atitinkamos valstybės narės pateiktą pagalbos schemą arba *ad hoc* pagalbos priemonę.

7. Remiama veikla arba projektai turi atitikti valstybės narės parengtą miškosaugos planą.

2 dalies d punkte nurodyto miškininkystės potencialo atkūrimo atveju pagalba didelėms įmonėms teikiama su sąlyga, kad pateikta atitinkama informacija pagal miškotvarkos planą arba lygiavertį dokumentą, laikantis „Bendrijų Europos darniojo miškų ūkio gairių“. Šis reikalavimas netaikomas savivaldybėms, kurios yra savarankiškos vietos valdžios institucijos, kurių metinis biudžetas mažesnis kaip 10 mln. EUR ir kurių teritorijoje gyvena mažiau kaip 5 000 gyventojų.

8. Pagalba nėra teikiama dėl gaisro, gaivalinių nelaimių, gaivalinei nelaimėi prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių, kitų pavojingų meteorologinių reiškinių, augalų kenkėjų, katastrofinių įvykių ir su klimato kaita susijusių įvykių prarastoms pajamoms kompensuoti.

9. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

Pagalba, kuria kompensuojamos 2 dalies d punkte nurodytos tinkamos finansuoti išlaidos, ir bet kokios kitos pagalbos gavėjo gaunamos išmokos, įskaitant išmokas pagal kitas nacionalines ar Sąjungos priemones arba draudimo išmokas, kuriomis kompensuojamos tos pačios tinkamos finansuoti išlaidos, neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

44 straipsnis

Pagalba investicijoms, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė

1. Pagalba investicijoms, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Investicijomis siekiama įgyvendinti įsipareigojimus, prisiimtus norint pasiekti aplinkosaugos tikslus ir užtikrinti ekosistemines paslaugas, arba įsipareigojimus, kuriais siekiama didinti atitinkamos vietovės miškų ir miškingų plotų visuomeninę vertę arba gerinti ekosistemų pajėgumą švelninti klimato kaitą ir prisitaikyti prie jos, neišskiriant ilgalaikės ekonominės naudos. Tai netaikoma toje vietovėje svetimoms rūšims, išskyrus atvejus, kai parama teikiama pagal BŽŪP strateginį planą.

3. Pagalba investicijoms, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki individualios pagalbos suteikimo dienos. Tačiau ši sąlyga netaikoma pagalbai, teikiamai finansinėmis priemonėmis.

4. Išskyrus atvejus, kai parama teikiama finansinėmis priemonėmis, pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:

a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žemės įsigijimu susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų, išskyrus atvejus, kai žemė perkama naudojantis pagal BŽŪP strateginį planą teikiama pagalba;

b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;

c) bendrosios išlaidos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal a ir b punktus;

- d) kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai ir patentų, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
- e) miškotvarkos planų ar lygiaverčių dokumentų rengimo išlaidos;
- f) išlaidos želdiniams ir dauginamajai medžiagai;
- g) sodinimo išlaidos ir išlaidos, tiesiogiai susijusios su sodinimu;
- h) kitų susijusių veiksmų, pvz., sėjinukų laikymo ir apdorojimo būtinomis prevencinėmis ir apsauginėmis medžiagomis, išlaidos;
- i) žuvusių medžių pakeitimo pirmaisiais metais ir nedidelių žuvusių medžių kiekių pakeitimo pirmaisiais keleriais metais po sodinimo išlaidos. Didelių žuvusių medžių kiekių pakeitimo išlaidos gali būti remiamos tik pagal 43 straipsnį.

5. Išskyrus atvejus, kai pagalba teikiama finansinėmis priemonėmis, su išperkamosios nuomos sutartimis susijusios išlaidos, išskyrus 4 dalies a ir b punktuose nurodytas išlaidas, pvz., nuomotojo pelnas, palūkanų perfinansavimo išlaidos, pridėtinės išlaidos ir draudimo mokesčiai, nėra laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis.

Išskyrus atvejus, kai parama pagal BŽŪP strateginį planą teikiama finansinėmis priemonėmis, apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.

6. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

45 straipsnis

Pagalba, skiriama dėl nepalankių konkrečios vietovės sąlygų, susidariusių dėl tam tikrų privalomų reikalavimų

1. Pagalba, susijusi su nepalankiomis konkrečios vietovės sąlygomis, susidariusiomis dėl reikalavimų laikymosi įgyvendinant Direktyvą 92/43/EEB ar Direktyvą 2009/147/EB, teikiama privataus miško turėtojams, miškininkams ir jų asociacijoms, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba teikiama kasmet už miško ploto hektarą siekiant kompensuoti dėl nepalankių sąlygų, su kuriomis susiduriama 3 dalyje nurodytuose miško plotuose įgyvendinant direktyvas 92/43/EEB ir 2009/147/EB, pagalbos gavėjų patirtas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas.

3. Pagalba mokama tik už šiuos miško plotus:

- a) tinklui „Natura 2000“ priskiriamas miško teritorijas;
- b) kraštovaizdžio elementus, kuriais prisidedama prie Direktyvos 92/43/EEB 10 straipsnio įgyvendinimo ir kurie neviršija 5 % tinklui „Natura 2000“ priskiriamų teritorijų, įtrauktų į atitinkamo strateginio plano teritorinę taikymo sritį.

4. Pagalba gali būti teikiama miško savininkams, miško valdytojams ir jų asociacijoms.

5. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % 2 dalyje nurodytų išlaidų, taip pat neviršija 500 EUR per metus už hektarą pirminiu ne ilgesniu kaip penkerių metų laikotarpiu ir 200 EUR per metus už hektarą vėlesniais metais.

46 straipsnis

Miškų aplinkosaugos ir klimato srities paslaugų teikimo ir miškų išsaugojimo pagalba

1. Miškų aplinkosaugos ir klimato srities paslaugų teikimo ir miškų išsaugojimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba apima tik savanoriškus valdymo išpareigojimus, kuriais siekiama vieno ar daugiau iš Reglamento (ES) 2021/2115 6 straipsnio 1 dalyje nustatytų konkrečių su klimatu ir aplinka susijusių tikslų ir kuriais viršijami atitinkami privalomi reikalavimai, nustatyti nacionalinės miškų ūkio teisės aktuose arba kituose atitinkamuose nacionalinės ar Sąjungos teisės aktuose.

3. Visi 2 dalyje nurodyti privalomi reikalavimai pateikiami ir apibūdinami nacionaliniame teisiniame pagrinde.

4. Įsipareigojimai vykdomi penkerius–septynerius metus. Tačiau, jei būtina ir tinkamai pagrindžiama, valstybės narės gali nustatyti ilgesnį konkrečių tipų įsipareigojimų vykdymo laikotarpį.
5. Dėl įsipareigojimų, prisiimtų pagal šį straipsnį, valstybė narė numato nuostatą dėl peržiūros, kad užtikrintų jų koregavimą tuo atveju, jei būtų iš dalies pakeisti atitinkami privalomi reikalavimai, nurodyti 2 dalyje.
6. Pagalba kompensuojamos visos vykdant 2 dalyje nurodytus įsipareigojimus pagalbos gavėjų patirtos papildomos išlaidos ir prarastos pajamos arba jų dalis.
7. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų ir yra ne didesnis kaip 200 EUR už hektarą per metus.
8. Kai pagalba numatyta pagal strateginį planą, 7 dalyje numatyta didžiausia suma išimtiniais atvejais gali būti padidinta, atsižvelgiant į tame strateginiame plane numatytas konkrečias aplinkybes.

47 straipsnis

Pagalba keitimosi žiniomis ir informavimo veiklai miškų ūkio sektoriuje

1. Pagalba keitimosi žiniomis ir informavimo veiklai miškų ūkio sektoriuje veiklą vykdančioms įmonėms yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį straipsnį remiama veikla atitiktų BŽŪP strateginiame plane pateiktą ŽŪŽIS aprašymą.

2. Pagalba teikiama profesinio mokymo ir įgūdžių įgijimo veiklai, įskaitant mokymo kursus, praktinius seminarus ir konsultuojamąjį ugdymą, taip pat parodomajai bei informavimo veiklai vykdyti ir inovacijoms skatinti.

Pagalba taip pat gali būti skiriama trumpalaikiams apsikeitimams valdomais miškais ir apsilankymams miškuose daugiausia dėmesio, visų pirma, skiriant tvariems miškininkystės metodams arba technologijoms, naujų verslo galimybių ir naujų technologijų kūrimui bei miškų atsparumo didinimui.

Pagalba parodomajai veiklai gali būti kompensuojamos atitinkamos investicinės išlaidos.

3. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:

a) keitimosi žiniomis arba informavimo veiklos organizavimo ir vykdymo išlaidos;

b) išlaidos, patirtos vykdant su investicijomis susijusius parodamuosius projektus:

i) su žemės įsigijimu susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų, išskyrus atvejus, kai žemė įsigijama naudojantis pagal BŽŪP strateginį planą teikiama pagalba;

ii) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;

iii) bendrosios išlaidos, susijusios su i ir ii punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal i ir ii punktus;

iv) kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai ir patento teisių, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos;

c) dalyvių kelionės, apgyvendinimo bei dienpinigių išlaidos.

Apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.

4. 3 dalies b punkte nurodytos išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti tik jeigu jos patiriamos vykdant parodomąjį projektą ir tik parodomąjo projekto vykdymo laikotarpiu.

5. Tinkamomis finansuoti laikomos tik tos nusidėvėjimo išlaidos, kurios atitinka parodomąjo projekto trukmę ir yra apskaičiuotos pagal visuotinai priimtus apskaitos principus.

6. 3 dalies a punkte nurodyta pagalba neapima tiesioginių išmokų pagalbos gavėjams. Pagalba mokama keitimosi žiniomis ir informavimo veiklos vykdytojui.
7. Keitimosi žiniomis ir informavimo veiklą vykdančios įstaigos turi turėti tinkamų pajėgumų, t. y. turėti kvalifikuotus darbuotojus ir reguliariai rengti mokymus, kad būtų pajėgios atlikti tokias užduotis.
8. Pagalba neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

48 straipsnis

Miškų ūkio sektoriaus konsultavimo paslaugų teikimo pagalba

1. Miškų ūkio sektoriaus konsultavimo paslaugų teikimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Atitinkamos paslaugos negali būti nei nuolatinė, nei reguliari veikla, taip pat negali būti susijusios su įmonės veiklos sąnaudomis. Teikiamomis konsultavimo paslaugomis apimami ekonominiai, aplinkos ir socialiniai aspektai ir teikiama naujausia technologinė ir mokslinė informacija, parengta vykdant mokslinius tyrimus ir inovacijas.

Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį straipsnį remiama veikla atitiktų BŽŪP strateginiame plane pateiktą ŽŪŽIS aprašymą.

3. Valstybės narės užtikrina, kad konsultavimo paslaugų sistema apimtų bent klausimus, susijusius su Direktyvos 92/43/EEB, Direktyvos 2000/60/EB, Direktyvos 2008/50/EB, Direktyvos 2009/147/EB, Reglamento (ES) 2016/2031, Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 55 straipsnio ir Direktyvos 2009/128/EB įgyvendinimu.

4. Pagalba skiriama kaip subsidijuojamos paslaugos.

Teikti konsultavimo paslaugas atrinktos įstaigos turi turėti pakankamai išteklių, pvz., nuolat mokomų bei kvalifikuotų darbuotojų bei konsultavimo patirties ir turi būti patikimos tose srityse, kurių konsultacijas jos teikia.

5. Valstybės narės užtikrina, kad konsultavimo paslaugų teikėjas būtų nešališkas ir neturėtų interesų konfliktų.
6. Pagrįstais ir tinkamais atvejais dalis konsultacijų gali būti teikiamos grupėms, atsižvelgiant į atskirų pagalbos gavėjų, kuriems teikiamos konsultavimo paslaugos, padėtį.
7. Pagalba neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų ir per bet kurį trejų metų laikotarpį yra ne didesnė kaip 200 000 EUR.

49 straipsnis

Pagalba investicijoms į infrastruktūrą, susijusią su miškų ūkio sektoriaus plėtra, modernizavimu arba pritaikymu

1. Pagalba investicijoms į infrastruktūrą, susijusią su miškų ūkio sektoriaus plėtra, modernizavimu arba pritaikymu, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba investicijoms, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki individualios pagalbos suteikimo dienos.

Pirma pastraipa netaikoma pagalbai, teikiamai finansinėmis priemonėmis.

3. Pagalba didelėms įmonėms teikiama su sąlyga, kad pateikta atitinkama informacija pagal miškotvarkos planą arba lygiavertį dokumentą, laikantis „Bendrųjų Europos darniojo miškų ūkio gairių“.

Šis reikalavimas netaikomas savivaldybėms, kurios yra savarankiškos vietos valdžios institucijos, kurių metinis biudžetas mažesnis kaip 10 mln. EUR ir kurių teritorijoje gyvena mažiau kaip 5 000 gyventojų.

4. Pagalba gali būti teikiama investicijoms į infrastruktūrą, susijusią su miškų ūkio sektoriaus plėtra, modernizavimu arba pritaikymu. Jei pagalba teikiama ne pagal BŽŪP strateginį planą, ji gali būti susijusi tik su:

a) galimybe naudotis miško žeme;

- b) žemės konsolidavimu ir gerinimu;
 - c) tvariosios energijos tiekimu, energijos vartojimo efektyvumu, vandens tiekimu ir taupymu;
 - d) gyvulių naudojimu vietoje mašinų;
 - e) laikinų saugyklų įrengimu.
5. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:
- a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žemės įsigijimu susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų, išskyrus atvejus, kai žemė perkama aplinkos apsaugos tikslais, jei pagalba teikiama pagal BŽŪP strateginį planą;
 - b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos, įskaitant gyvulių naudojimą vietoje mašinų, išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
 - c) bendrosios išlaidos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal a ir b punktus;
 - d) kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai ir patento teisių, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
 - e) miškotvarkos planų ir lygiaverčių dokumentų rengimo išlaidos.
6. Išskyrus atvejus, kai parama pagal BŽŪP strateginį planą teikiama finansinėmis priemonėmis, tinkamomis finansuoti nelaikomos šios išlaidos:
- a) su išperkamosios nuomos sutartimis susijusios išlaidos, išskyrus 5 dalies a ir b punktuose nurodytas išlaidas, pvz., nuomotojo pelnas, palūkanų perfinansavimo išlaidos, pridėtinės išlaidos ir draudimo mokesčiai, ir
 - b) apyvartinis kapitalas.
7. Pagalbos intensyvumas neviršija 65 % tinkamų finansuoti išlaidų.
- Pagalbos intensyvumas gali būti padidintas ne daugiau kaip iki 80 % šių investicijų atveju:
- a) kai investicijos susijusios su vienu ar daugiau iš 14 straipsnio 3 dalies e, f ir g punktuose nurodytų konkrečių su aplinka ir klimatu susijusių tikslų;
 - b) kai investuojama atokiausiuose regionuose arba mažosiose Egėjo jūros salose.
8. Pagalbos intensyvumas gali būti padidintas iki 100 %, kai pagalba teikiama negamybinėms investicijoms, žemės konsolidavimui ir gerinimui ir investicijoms į miško kelius, kuriais visuomenė gali naudotis nemokamai ir kurie miškuose atlieka įvairias funkcijas.

50 straipsnis

Pagalba investicijoms į miškų ūkio technologijas ir miškų ūkio produktų perdirbimą, kaupimą bei prekybą jais

1. Pagalba investicijoms į miškų ūkio technologijas ir miškų ūkio produktų perdirbimą, kaupimą bei prekybą jais yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba investicijoms, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki individualios pagalbos suteikimo dienos.

3. Pagalba didelėms įmonėms teikiama su sąlyga, kad pateikta atitinkama informacija pagal miškotvarkos planą arba lygiavertį dokumentą, laikantis „Bendrųjų Europos darniojo miškų ūkio gairių“.
4. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:
 - a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žemės įsigijimu susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų, išskyrus atvejus, kai žemė perkama aplinkos apsaugos tikslais, jei pagalba teikiama pagal BŽŪP strateginį planą;
 - b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
 - c) bendrosios išlaidos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal a ir b punktus;
 - d) kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai ir patento teisių, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
 - e) miškotvarkos planų ir lygiavertčių dokumentų rengimo išlaidos.
5. Išskyrus atvejus, kai parama pagal BŽŪP strateginį planą teikiama finansinėmis priemonėmis, tinkamomis finansuoti nelaikomos šios išlaidos:
 - a) išlaidos, susijusios su išperkamosios nuomos sutartimis, pvz., nuomotojo pelnas, palūkanų perfinansavimo išlaidos, pridėtinės išlaidos ir draudimo mokesčiai, ir
 - b) apyvartinis kapitalas.
6. Su miškų ekonominės vertės didinimu susijusios investicijos pateisinamos, kai siekiama gerinti miško būklę vienoje ar daugiau valdų, ir gali apimti investicijas į dirvožemiui nekenksmingą ir išteklių vartojimo atžvilgiu efektyvią medyno kirtimo įrangą ir praktiką.
7. Investicijos, susijusios su medienos kaip žaliavos arba energijos šaltinio naudojimu, apima tik visus iki pramoninio perdirbimo atliekamus darbus.
8. Pagalbos intensyvumas neviršija 65 % tinkamų finansuoti išlaidų.
9. Pagalbos intensyvumas gali būti padidintas ne daugiau kaip iki 80 % šių investicijų atveju:
 - a) kai investicijos susijusios su vienu ar daugiau iš 14 straipsnio 3 dalies e, f ir g punktuose nurodytų konkrečių su aplinka ir klimatu susijusių tikslų;
 - b) kai investuojama atokiausiuose regionuose arba mažosiose Egėjo jūros salose.

51 straipsnis

Miškų ūkio genetinių išteklių išsaugojimas

1. Miškų ūkio genetinių išteklių išsaugojimo pagalba, susijusi su miškų aplinkosaugos bei klimato srities paslaugomis ir miškų išsaugojimu, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Šiame straipsnyje vartojamų terminų apibrėžtys:
 - a) išsaugojimas *in situ* – genetinės medžiagos išsaugojimas ekosistemose bei natūraliose buveinėse ir rūšių gyvybingų populiacijų išlaikymas ir atkūrimas jų natūralioje aplinkoje;
 - b) išsaugojimas miško valdoje – miško valdos lygmeniu vykdomas išsaugojimas ir vystymas *in situ*;
 - c) išsaugojimas *ex situ* – miškų ūkio genetinės medžiagos išsaugojimas už jos natūralios buveinės ribų;
 - d) rinkimas *ex situ* – miškų ūkio genetinės medžiagos rinkimas už jos natūralios buveinės ribų.

3. Pagalba kompensuojamos išlaidos, patirtos vykdant šiuos veiksmus:
 - a) tikslinius veiksmus, t. y. veiksmus, kuriais skatinamas miškų ūkio genetinių išteklių išsaugojimas *in situ* ir *ex situ*, jų apibūdinimas, rinkimas ir naudojimas, įskaitant šiuo metu *in situ* saugomų genetinių išteklių (įskaitant miško valdoje saugomą genetinę medžiagą) bei *ex situ* rinkinių ir duomenų bazių internetinių aprašų sudarymą;
 - b) suderintus veiksmus, t. y. veiksmus, kuriais valstybių narių kompetentingos organizacijos skatinamos keistis informacija siekiant išsaugoti, apibūdinti, rinkti ir naudoti Sąjungos miškų ūkio genetinius išteklius;
 - c) papildomus veiksmus, t. y. informavimą, informacijos platinimą ir konsultavimo veiklą, kurioje dalyvauja nevyriausybinės organizacijos ir kitos susijusios suinteresuotosios šalys, mokymo kursus ir techninių ataskaitų rengimą.
4. Pagalba neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

52 straipsnis

Miškų ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžios pagalba

1. Miškų ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžios pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas. Gamintojų grupės arba gamintojų organizacijos nariai negali būti didelės įmonės, išskyrus savivaldybes.
2. Užuoat skyrus pagalbą gamintojų grupėms ar organizacijoms, bendros pagalbos sumos, kurią gamintojų grupė ar organizacija būtų turėjusi teisę gauti pagal šį straipsnį, neviršijanti pagalba per pirmuosius penkerius metus po grupės ar organizacijos sukūrimo gali būti išmokėta tiesiogiai gamintojams, siekiant kompensuoti jų įnašus į grupių ar organizacijų veiklos išlaidas.
3. Pagalba kompensuojamos šios išlaidos:
 - a) tinkamų patalpų nuomos išlaidos rinkos kainomis;
 - b) biuro įrangos įsigijimo išlaidos;
 - c) administracijos personalo išlaidos ir kvalifikuoto miško valdytojo išlaidos;
 - d) pridėtinės išlaidos ir su teisinėmis bei administracinėmis paslaugomis susiję mokesčiai;
 - e) kompiuterių aparatinės įrangos įsigijimo išlaidos ir kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo arba naudojimo mokesčiai;
 - f) patalpų pirkimo atveju – suma, atitinkanti nuomos išlaidas rinkos kainomis.
4. Pagalba neteikiama išlaidoms, patirtoms praėjus penkeriems metams po to, kai valstybės narės kompetentinga institucija, remdamasi gamintojų grupės ar organizacijos verslo planu, ją oficialiai pripažino, kompensuoti, išskyrus kolektyvinius veiksmus, susijusius su aplinka ir klimatu, kuriais siekiama Reglamento (ES) 2021/2115 6 straipsnyje nurodytų tikslų.
5. Jeigu pagalba mokama metinėmis dalinėmis išmokomis, paskutinę dalinę išmoką valstybės narės išmoka tik patikrinusios, ar verslo planas teisingai įgyvendintas.
6. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

53 straipsnis

Miškų ūkio paskirties žemės konsolidavimo pagalba

1. Miškų ūkio paskirties žemės konsolidavimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba teikiama tik teisinėms ir administracinėms išlaidoms (įskaitant tyrimų išlaidas) kompensuoti.

3. Pagalba neviršija 100 % patirtų faktinių išlaidų.

54 straipsnis

Bendradarbiavimo miškų ūkio sektoriuje skatinimo pagalba

1. Bendradarbiavimo miškų ūkio sektoriuje skatinimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba teikiama tik siekiant skatinti bendradarbiavimą, kuriuo prisidedama prie vieno ar kelių Reglamento (ES) 2021/2115 6 straipsnyje nurodytų tikslų.
3. Šis straipsnis taikomas tokių formų bendradarbiavimui, kai dalyvauja bent du subjektai, nepriklausomai nuo to, ar jie veiklą vykdo miškų ūkio sektoriuje ar miškų ir žemės ūkio sektoriuose. Bendradarbiavimas daugiausia naudos turi atnešti miškų ūkio sektoriui arba miškų ir žemės ūkio sektoriams.
4. Tinkamos finansuoti yra šios bendradarbiavimo formos:
 - a) įvairių miškų ūkio sektoriaus įmonių ir kitų subjektų, vykdančių veiklą žemės ir miškų ūkio sektoriuose, įskaitant gamintojų grupes ir kooperatyvus, bendradarbiavimas, kuriuo prisidedama prie vieno ar daugiau Reglamento (ES) 2021/2115 6 straipsnyje nustatytų konkrečių tikslų įgyvendinimo;
 - b) klasterių ir tinklų kūrimas.
5. Pagalba neteikiama bendradarbiavimui, kuriame dalyvauja tik mokslinių tyrimų įstaigos, skatinti.
6. Pagalba teikiama siekiant paskatinti bendradarbiavimą, visų pirma susijusį su šia veikla:
 - a) bandomaisiais projektais;
 - b) naujų produktų, praktikos, procesų ir technologijų plėtojimu miškų ūkio sektoriuje;
 - c) miškų ūkio sektoriaus smulkiųjų veiklos vykdytojų bendradarbiavimu organizuojant bendrus darbo procesus, dalijantis infrastruktūra ir ištekliais;
 - d) tiekimo grandinės dalyvių horizontaliu ir vertikaliu bendradarbiavimu kuriant ir plėtojant trumpas tiekimo grandines ir vietos rinkas;
 - e) vietos lygio populiarinimo veikla, skirta trumpoms tiekimo grandinėms bei vietos rinkoms plėtoti;
 - f) kolektyviniais veiksmais, kuriais siekiama sušvelninti klimato kaitą ar prisitaikyti prie jos;
 - g) Reglamento (ES) 2021/1060 32 straipsnyje nenurodytų vietos plėtros strategijų įgyvendinimu, ypač tuo atveju, kai jas įgyvendina viešųjų ir privačiųjų partnerių grupės, nenurodytos to reglamento 31 straipsnio 2 dalies b punkte.
7. Pagalba teikiama tik naujų formų bendradarbiavimui, įskaitant esamas jo formas, jeigu pradedama nauja veikla.
8. Trumpo tiekimo grandinių kūrimo ir plėtojimo pagalba, nurodyta 6 dalies (d) ir (e) punktuose, apima tik tiekimo grandines, kuriose miškų savininką ir (arba) valdytoją nuo vartotojo skiria ne daugiau kaip vienas tarpininkas.
9. Veiksmai, kuriuos sudaro investicijos ir tiesioginės konkrečių projektų, susijusių su miškotvarkos plano ar lygia-verčio dokumento įgyvendinimu, išlaidos, turi atitikti taisykles ir reikalavimus, nustatytus taikomame šio reglamento straipsnyje dėl investicinės pagalbos, taip pat 4 straipsnyje dėl pranešimo ribų.
10. Tinkamomis finansuoti laikomos toliau nurodytos išlaidos, jei jos susijusios su miškininkystės veikla:
 - a) atitinkamos vietovės tyrimų, jos galimybių studijų išlaidos, verslo plano arba Reglamento (ES) 2021/1060 32 straipsnyje nenurodytos vietos plėtros strategijos parengimo išlaidos;
 - b) einamosios bendradarbiavimo išlaidos, pavyzdžiui, koordinatoriaus atlyginimas;
 - c) vykdytinų veiksmų išlaidos;
 - d) pardavimo skatinimo veiklos išlaidos;

e) miškotvarkos planų arba lygiaverčių dokumentų rengimo išlaidos.

11. Pagalba teikiama ne ilgiau kaip septynerius metus.

12. Pagalba neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

7 skirsnis

Pagalba kaimo vietovių MVĮ

55 straipsnis

Pagrindinių paslaugų teikimo ir infrastruktūros plėtojimo kaimo vietovėse pagalba

1. Pagrindinių paslaugų teikimo ir infrastruktūros plėtojimo kaimo vietovėse pagalba, teikiama pagal BŽŪP strateginį planą, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji suteikiama Komisijai patvirtintus atitinkamą BŽŪP strateginį planą ir jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba tenkina abi šias sąlygas:

a) ji suteikiama pagal BŽŪP strateginį planą, vadovaujantis Reglamentu (ES) 2021/2115, viena iš šių formų:

i) kaip pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis,

ii) kaip papildomas nacionalinis EŽŪFKP lėšomis bendrai finansuojamos pagalbos finansavimas;

b) ji yra identiška a punkte nurodytame BŽŪP strateginiame plane numatytai atitinkamai priemonei.

3. Pagalba teikiama:

a) investicijoms į visų rūšių infrastruktūros kūrimą, tobulinimą arba plėtimą, kai tinkamos finansuoti išlaidos ne didesnės kaip 2 mln. EUR (toliau – mažos apimties infrastruktūra), išskyrus investicijas į atsinaujinančiųjų išteklių energiją, energijos vartojimo efektyvumą ir plačiau apimančią infrastruktūrą, kurios nėra tinkamos finansuoti;

b) investicijoms į kaimo gyventojams skirtų pagrindinių vietos paslaugų, įskaitant socialines paslaugas, laisvalaikio ir kultūros paslaugas, ir į susijusias infrastruktūros kūrimą, tobulinimą arba plėtimą;

c) viešojo naudojimo investicijoms į laisvalaikio infrastruktūrą, turistų informavimą ir mažos apimties turizmo infrastruktūrą;

d) investicijoms, susijusioms su kaimų, kaimo kraštovaizdžių ir didelės gamtinės vertės vietovių kultūros ir gamtos paveldo išlaikymu, atkūrimu ir atnaujinimu, įskaitant susijusius socialinius bei ekonominius aspektus, taip pat informuotumo aplinkosaugos srityje didinimo veiklai;

e) investicijoms, kuriomis siekiama perkelti veiklą ir pertvarkyti kaimo gyvenvietėse arba netoli jų esančius pastatus ar kitus įrenginius, kad būtų pagerinta gyvenimo kokybė gyvenvietėje arba padidintas jos aplinkosauginis veiksmingumas.

4. Veiksmai, kuriems skiriamos 3 dalyje nurodytos investicijos, įgyvendinami pagal kaimo vietovių savivaldybių bei kaimų ir jų pagrindinių paslaugų plėtros planus (jei tokie planai yra), ir atitinka atitinkamą vietos plėtros strategiją. Tokių planų nereikalaujama, kai investicijos remiamos finansinėmis priemonėmis.

5. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:

a) išlaidos, patiriamos rengiant ir atnaujinant plėtros ir valdymo planus, susijusius su kaimo vietovėmis ir jų pagrindinėmis paslaugomis bei didelės gamtinės vertės vietovėmis;

b) išlaidos, patiriamos rengiant tyrimus, susijusius su kultūros ir gamtos paveldu, kaimo kraštovaizdžiais ir didelės gamtinės vertės vietovėmis;

c) investicijų į materialųjį ir nematerialųjį turtą išlaidos;

d) išlaidos, susijusios su informavimo veikla aplinkosaugos srityje.

Kapitalizavimo darbų išlaidos taip pat gali būti tinkamos finansuoti 3 dalies d punkte nurodytos pagalbos lėšomis.

Apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis. Veiklos pagalba neteikiama.

6. 3 dalies a–d punktuose nurodytos veiklos atveju pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

Siekiant neviršyti didžiausio 3 dalies b, c ir d punktuose nurodytos veiklos pagalbos intensyvumo, grynosios pajamos iš tinkamų finansuoti išlaidų atimamos *ex ante*, remiantis pagrįstomis projekcijomis arba taikant lėšų susigrąžinimo mechanizmą. Kitu atveju, jei pagalba neviršija 1 mln. EUR, didžiausias pagalbos intensyvumas gali būti 80 % tinkamų finansuoti išlaidų.

7. 3 dalies e punkte nurodytų investicijų atveju pagalbos intensyvumas neviršija 100 % faktinių išlaidų, patirtų vykdant tokią veiklą, kai perkeliant veiklą arba pertvarkant pastatus ar kitus įrenginius, esamus įrenginius reikia išmontuoti, perkelti ir vėl sumontuoti.

Jei perkeliant veiklą arba pertvarkant pastatus ar kitus įrenginius esami įrenginiai ne tik išmontuojami, perkeliama ir vėl sumontuojami, kaip nurodyta pirmoje pastraipoje, bet ir modernizuojami arba jei padidėja gamybos pajėgumas, pagalbos, kuria kompensuojamos išlaidos, susijusios su įrenginių modernizavimu arba gamybos pajėgumų didinimu, intensyvumas neturi viršyti didžiausio pagalbos intensyvumo, nustatyto regioninės pagalbos žemėlapyje, galiojančiame pagalbos teikimo atitinkamoje vietovėje metu. Jei esamas pastatas ar įrenginiai tik pakeičiami nauju šiuolaikišku pastatu ar įrenginiais, iš esmės nekeičiant gamybos arba atitinkamos technologijos, toks pakeitimas nelaikomas su modernizavimu susijusiu pakeitimu.

56 straipsnis

Ne žemės ūkio verslo pradžios kaimo vietovėse pagalba

1. Ne žemės ūkio verslo pradžios kaimo vietovėse pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba tenkina abi šias sąlygas:

a) ji suteikiama pagal BŽŪP strateginį planą, vadovaujantis Reglamentu (ES) 2021/2115, viena iš šių formų:

- i) kaip pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis,
- ii) kaip papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimas;

b) ji yra identiška a punkte nurodytame BŽŪP strateginiame plane numatyta atitinkamai priemonei.

3. Pagalba teikiama šių kategorijų pagalbos gavėjams:

- a) kaimo vietovėse veiklą vykdančiams ūkininkams arba jų namų ūkio nariams, kurie imasi ir ne žemės ūkio veiklos,
- b) labai mažoms ir mažosioms įmonėms kaimo vietovėse,
- c) fiziniams asmenims kaimo vietovėse.

4. Jei 3 dalies a punkte nurodytas ūkininko namų ūkio narys yra juridinis asmuo arba juridinių asmenų grupė, tas narys pagalbos paraiškos teikimo metu ūkyje turi vykdyti žemės ūkio veiklą.

5. Pagalba teikiama tik tada, kai atitinkamos valstybės narės kompetentingai institucijai pateikiamas verslo planas.

Verslo plane nurodoma ši informacija:

- a) pirminė pagalbos gavėjo ekonominė padėtis;
- b) pagalbos gavėjo naujos veiklos plėtojimo tarpiniai ir pagrindiniai tikslai;

- c) išsami informacija apie veiksmus, kurių reikia pagalbos gavėjo veiklai plėtoti, pvz., apie investicijas, mokymą, konsultacijas.

Verslo planas galioja ne ilgiau kaip penkerius metus.

6. Paskutinė dalinė išmoka išmokama tik po to, kai teisingai įgyvendinamas 5 dalyje nurodytas verslo planas. Valstybės narės pagalbos sumą nustato atsižvelgdamos į socialinę ir ekonominę padėtį į BŽŪP strateginį planą įtrauktoje vietovėje.

7. Pagalba neviršija 100 000 EUR vienam pagalbos gavėjui.

57 straipsnis

Pagalba ūkininkams, pirmą kartą dalyvaujantiems medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemose

1. Pagalba ūkininkams, pirmą kartą dalyvaujantiems arba ankstesnius penkerius metus dalyvavusiems medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemose, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba tenkina abi šias sąlygas:

a) ji suteikiama pagal BŽŪP strateginį planą, vadovaujantis Reglamentu (ES) 2021/2115, viena iš šių formų:

- i) kaip pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis;
- ii) kaip papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimas;

b) ji yra identiška a punkte nurodytame BŽŪP strateginiame plane numatyta atitinkamai intervencijos priemonei.

3. Pagalba teikiama subjektams, pirmą kartą dalyvaujantiems šiose kokybės sistemose:

a) medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemose, nustatytose pagal Reglamentą (ES) Nr. 1151/2012;

b) medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemose, įskaitant sertifikavimo sistemas, kurias valstybės narės pripažįsta atitinkančiomis šiuos kriterijus:

i) pagal tokias kokybės sistemas gaminamo galutinio produkto savitumo šaltinis yra aiškus įpareigojimas užtikrinti vieną arba kelis iš toliau nurodytų aspektų:

- specifines produkto savybes,
- specifinius ūkininkavimo ar gamybos metodus,
- galutinio produkto kokybę, kuri gerokai viršija komercinių prekių standartus, susijusius su visuomenės, gyvūnų ir augalų sveikata, gyvūnų gerove ar aplinkos apsauga;

ii) galimybė dalyvauti kokybės sistemoje turi būti suteikta visiems gamintojams;

iii) į sistemą įtraukiamos privalomos galutinio produkto specifikacijos, o atitiktį joms tikrina valdžios institucijos arba nepriklausoma tikrinimo įstaiga;

iv) sistema yra skaidri, ja užtikrinamas visiškas žemės ūkio produktų atsekamumas;

c) savanoriškose maisto produktų sertifikavimo sistemose, kurias atitinkama valstybė narė pripažįsta atitinkančiomis Komisijos komunikate „ES žemės ūkio ir maisto produktų savanoriško sertifikavimo sistemų geriausios patirties gairės“ nustatytus reikalavimus ⁽⁴⁸⁾.

4. Pagalba teikiama kaip metinė skatinamoji išmoka, kurios dydis nustatomas pagal pastoviųjų dalyvavimo kokybės sistemose išlaidų dydį.

5. Pagalba teikiama ne ilgiau kaip septynerius metus.

6. Jeigu pirminis dalyvavimas kokybės sistemoje prasidėjo prieš pateikiant paramos paraišką, ilgiausia septynerių metų trukmė sumažinama tiek metų, kiek praėjo nuo pirminio dalyvavimo kokybės sistemoje iki paramos paraiškos pateikimo.

⁽⁴⁸⁾ OL C 341, 2010 12 16, p. 5.

7. Pagalba neviršija 3 000 EUR vienam pagalbos gavėjui per metus.

58 straipsnis

Pagalba informavimo ir pardavimo skatinimo veiklai, susijusiai su medvilne ir maisto produktais, kuriems taikoma kokybės sistema

1. Pagalba informavimo ir pardavimo skatinimo veiklai, susijusiai su medvilne ir maisto produktais, kuriems taikoma kokybės sistema, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba tenkina abi šias sąlygas:
 - a) ji suteikiama pagal BŽŪP strateginį planą, vadovaujantis Reglamentu (ES) 2021/2115, viena iš šių formų:
 - i) kaip pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis,
 - ii) kaip papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimas;
 - b) ji yra identiška a punkte nurodytame BŽŪP strateginiame plane numatytai atitinkamai priemonei.
3. Pagalba teikiama informavimo ir pardavimo skatinimo veiklą vykdančių gamintojų grupėms.
4. Pagalbos skyrimo kriterijus atitinka tik vidaus rinkoje vykdoma informavimo ir pardavimo skatinimo veikla.
5. Pagalba kompensuojamos su medvilne ir maisto produktais, kuriems taikoma kokybės sistema ir už kuriuos teikiama pagalba pagal 57 straipsnį, susijusios informavimo ir pardavimo skatinimo veiklos išlaidos.
6. Finansuoti tinkamos išlaidos yra išlaidos, susijusios su veikla, kuriai būdingos šios ypatybės:
 - a) ja siekiama paskatinti vartotojus pirkti maisto produktus arba medvilnę, kuriems taikoma kokybės sistema, kaip nurodyta 57 straipsnio 3 dalyje;
 - b) ja atkreipiamas dėmesys į maisto produktų arba medvilnės ypatybes ar privalumus, ypač kokybę, specifinius gamybos metodus, aukštus gyvūnų gerovės standartus ir aplinkos apsaugą, susijusius su atitinkama kokybės sistema.
7. 6 dalyje nurodytais veiksmais vartotojai neturi būti skatinami pirkti maisto produkto ar medvilnės dėl jų ypatingos kilmės, išskyrus tuos maisto produktus ir medvilnę, kuriems taikomos Reglamento (ES) Nr. 1151/2012 II antraštinėje dalyje nurodytos kokybės sistemos.
8. Maisto produkto arba medvilnės kilmė gali būti nurodyta, jei kilmės nuoroda pateikiama kaip šalutinė informacija.
9. Pagalba neteikiama su tam tikromis įmonėmis arba komerciniais prekių ženklais susijusiai informavimo ir pardavimo skatinimo veiklai.
10. Pagalbos intensyvumas neviršija 70 % tinkamų finansuoti išlaidų.

59 straipsnis

Bendradarbiavimo kaimo vietovėse skatinimo pagalba

1. Bendradarbiavimo kaimo vietovėse skatinimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba tenkina abi šias sąlygas:
 - a) ji suteikiama pagal BŽŪP strateginį planą, vadovaujantis Reglamentu (ES) 2021/2115, viena iš šių formų:
 - i) kaip pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis,
 - ii) kaip papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimas;
 - b) ji yra identiška a punkte nurodytame BŽŪP strateginiame plane numatytai atitinkamai priemonei.

3. Šis straipsnis taikomas tokių formų bendradarbiavimui, kai dalyvauja bent du subjektai ir kuris gali apimti žemės ūkio sektoriuje veikiančias įmones, maisto grandinėje veikiančias įmones ir kitus subjektus, įskaitant gamintojų grupes, kooperatyvus ir tarpšakines organizacijas, kai tas bendradarbiavimas naudingas kaimo vietovėms.
4. Tinkamos finansuoti yra šios bendradarbiavimo formos:
 - a) įmonių ir kitų subjektų bendradarbiavimas, nurodytas šio straipsnio 3 dalyje;
 - b) klasterių ir tinklų kūrimas.
5. Pagalba neteikiama bendradarbiavimui, kuriame dalyvauja tik mokslinių tyrimų įstaigos, skatinti.
6. Pagalba gali būti teikiama siekiant paskatinti bendradarbiavimą, susijusį su šia veikla:
 - a) bandomaisiais projektais;
 - b) naujų produktų, praktikos, procesų ir technologijų maisto sektoriuje plėtojimu;
 - c) smulkių veiklos vykdytojų bendradarbiavimu organizuojant bendrus darbo procesus ir dalijantis įrenginiais bei ištekliais ir siekiant plėtoti su kaimo turizmu susijusias turizmo paslaugas ir (arba) vykdyti jų rinkodarą;
 - d) tiekimo grandinės dalyvių horizontaliu ir vertikaliu bendradarbiavimu kuriant ir plėtojant trumpas tiekimo grandines ir vietos rinkas;
 - e) vietos lygio populiarinimo veikla, skirta trumpai tiekimo grandinei bei vietos rinkoms plėtoti;
 - f) kolektyviniais veiksmais, kuriais siekiama sušvelninti klimato kaitą ar prisitaikyti prie jos;
 - g) bendro požiūrio taikymu vykdant aplinkosaugos projektus ir taikoma aplinkosaugos praktika, įskaitant veiksmingą vandentvarką, atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą ir žemės ūkio kraštovaizdžių išsaugojimą;
 - h) horizontaliu ir vertikaliu tiekimo grandinės dalyvių bendradarbiavimu tvariai tiekiant biomasę, skirtą naudoti maisto bei energijos gamybai ir pramoniniuose procesuose;
 - i) Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 2 straipsnio 19 punkte nenurodytų vietos plėtros strategijų, kuriomis siekiama vieno ar kelių Sąjungos kaimo plėtros prioritetų, įgyvendinimu, ypač kai jas įgyvendina viešųjų ir privačiųjų partnerių grupės, nenurodytos Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 32 straipsnio 2 dalies b punkte;
 - j) ūkininkavimo veiklos įvairinimu, imantis veiklos, susijusios su sveikatos priežiūra, socialine integracija, bendruomenių remiama žemės ūkio veikla ir švietimu aplinkos ir maisto klausimais;
 - k) pažangiųjų kaimų strategijų įgyvendinimu.
7. Pagalba teikiama tik naujų formų bendradarbiavimui, įskaitant esamas jo formas, jeigu pradama nauja veikla.
8. Pagalba, skirta 6 dalies a punkte nurodytiems bandomiesiems projektams ir naujiems produktams, praktikai, procesams ir technologijoms maisto sektoriuje plėtoti, kaip nurodyta 6 dalies b punkte, taip pat gali būti teikiama individualiems subjektams, kai tokia galimybė numatyta nacionaliniuose strateginiuose planuose. Atskirų subjektų vykdomų bandomųjų projektų, nurodytų 6 dalies a punkte, ir 6 dalies b punkte nurodytos veiklos rezultatai paskelbiami.
9. Trumpų tiekimo grandinių kūrimo ir plėtojimo pagalba, nurodyta 6 dalies d ir e punktuose, apima tik tiekimo grandines, kuriose ūkininką nuo vartotojo skiria ne daugiau kaip vienas tarpininkas.
10. Pagalba pagal šį straipsnį atitinka Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 206–210a straipsnius.
11. Pagalba teikiama ne ilgiau kaip septynerius metus.

12. Tinkamumo finansuoti reikalavimus atitinka šios išlaidos:
- a) parengiamosios paramos, gebėjimų stiprinimo, mokymo ir tinklų kūrimo siekiant parengti ir įgyvendinti kokį nors bendradarbiavimo projektą išlaidos;
 - b) atitinkamos vietovės tyrimų, jos galimybių studijų išlaidos, verslo plano parengimo išlaidos arba Reglamento (ES) 2021/1060 32 straipsnyje nenurodytos vietos plėtros strategijos išlaidos;
 - c) išlaidos, susijusios su atitinkamos vietovės aktyviu pritaikymu, kad būtų galima įgyvendinti kolektyvinį teritorinį projektą; klasterių atveju šis aktyvus pritaikymas taip pat gali būti susijęs su narių bendradarbiavimu tinkle ir naujų narių priėmimu;
 - d) einamosios bendradarbiavimo išlaidos, pavyzdžiui, koordinatoriaus atlyginimas;
 - e) tiesioginės konkrečių projektų išlaidos, susijusios su verslo plano, aplinkosaugos plano, Reglamento (ES) 2021/1060 32 straipsnyje nenurodytos vietos plėtros strategijos arba kitų veiksmų, kuriais siekiama diegti inovacijas (įskaitant bandymus), įgyvendinimu;
 - f) pardavimo skatinimo veiklos išlaidos.
13. Pagalba neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.
14. 12 dalies e punkte nurodytos tiesioginės išlaidos, susijusios su investicijomis, apima tik tinkamas finansuoti investicinės pagalbos išlaidas ir atitinka atitinkamuose Reglamento (ES) Nr. 651/2014 straipsniuose ir atitinkamuose šio reglamento straipsniuose nustatytas sąlygas, įskaitant konkrečias sąlygas dėl pranešimo ribų.

60 straipsnis

Pagalba BIVP projektams

1. Pagalba išlaidoms, kurias MVĮ patiria dalyvaudamos Reglamento (ES) 2021/1060 31 straipsnyje minimuose BIVP projektuose, kurie nurodyti kaip EŽŪFKP lėšomis remiamos vietos plėtros projektai pagal iniciatyvą LEADER, kompensuoti yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktą ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

Pagalba šio straipsnio 3 dalyje išvardytoms išlaidoms, kurias savivaldybės patiria dalyvaudamos Reglamento (ES) 2021/1060 31 straipsnyje minimuose BIVP projektuose, kurie nurodyti kaip Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšomis remiamos vietos plėtros projektai pagal iniciatyvą LEADER, kompensuoti yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktą ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Tinkamumo finansuoti reikalavimus atitinka šios BIVP projektų išlaidos:
- a) parengiamosios paramos, gebėjimų stiprinimo, mokymo ir tinklų kūrimo siekiant parengti ir įgyvendinti BIVP strategiją išlaidos;
 - b) patvirtintų veiksmų įgyvendinimo išlaidos;
 - c) bendradarbiavimo veiklos rengimo ir įgyvendinimo išlaidos;
 - d) einamosios išlaidos, susijusios su BIVP strategijos įgyvendinimo valdymu;
 - e) išlaidos, susijusios su BIVP strategijos aktyviu pritaikymu siekiant palengvinti suinteresuotųjų šalių tarpusavio mainus teikiant informaciją ir populiarinti strategiją ir projektus, taip pat padėti potencialiems pagalbos gavėjams plėtoti veiksmus ir rengti paraiškąs.
3. 1 dalyje nurodytuose BIVP projektuose dalyvaujančių savivaldybių patirtos išlaidos atitinka pagalbos skyrimo pagal šį straipsnį reikalavimus, jeigu jie vykdomi vienoje ar keliose iš šių sričių:
- a) mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų,
 - b) aplinkos,

- c) užimtumo ir mokymosi,
 - d) kultūros rėmimo ir paveldo išsaugojimo,
 - e) miškininkystės,
 - f) Sutarties I PRIEDE neišvardytų maisto produktų pardavimo skatinimo,
 - g) sporto.
4. Pagalbos intensyvumas neviršija Reglamente (ES) 2021/2115 kiekvienai veiksmų rūšiai nustatyto didžiausio paramos lygio.

61 straipsnis

Nedidelės pagalbos sumos BIVP projektams

1. Pagalba įmonėms, dalyvaujančioms BIVP projektuose arba gaunančioms iš jų naudos, kaip nurodyta 60 straipsnio 1 dalyje, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

Pagalba savivaldybėms, dalyvaujančioms BIVP projektuose arba gaunančioms iš jų naudos, kaip nurodyta 60 straipsnio 1 dalyje, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. 1 dalyje nurodytuose BIVP projektuose dalyvaujančių savivaldybių patirtos išlaidos atitinka pagalbos skyrimo pagal šį straipsnį reikalavimus, jeigu jie vykdomi vienoje ar keliose iš šių sričių:

- a) mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų,
- b) aplinkos,
- c) užimtumo ir mokymosi,
- d) kultūros rėmimo ir paveldo išsaugojimo,
- e) miškininkystės,
- f) Sutarties I PRIEDE neišvardytų maisto produktų pardavimo skatinimo,
- g) sporto.

3. Pagal šį straipsnį teikiamos pagalbos bendra suma vienam BIVP projektui neviršija 200 000 EUR.

IV SKYRIUS

Pereinamojo laikotarpio ir baigiamosios nuostatos

62 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 702/2014 pakeitimas ir tolesnis taikymas

1. Reglamento (ES) Nr. 702/2014 52 straipsnyje nustatyta, kad tas reglamentas taikomas iki 2022 m. gruodžio 31 d. Šis reglamentas pakeis Reglamentą (ES) Nr. 702/2014 pasibaigus jo galiojimui.

2. Tačiau Reglamente (ES) Nr. 702/2014 nustatytos taisyklės iki 2025 m. gruodžio 31 d. toliau taikomos pagalbai, teikiamai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1305/2013⁽⁴⁹⁾.

63 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šis reglamentas taikomas iki jo įsigaliojimo dienos suteiktai individualiai pagalbai, jeigu ji atitinka visas šiame reglamente, išskyrus jo 9 straipsnį, nustatytas sąlygas.

⁽⁴⁹⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL L 347, 2013 12 20, p. 487).

2. Pagalbą, kuriai taikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, Komisija vertina atsižvelgdama į 2023 m. gaires ir į kitas atitinkamas sistemas, gaires, komunikatus ir pranešimus.

3. Bet kokia individuali pagalba, suteikta anksčiau nei 2023 m. sausio 1 d. remiantis bet koku pagal Reglamento (ES) 2015/1588 1 straipsnį priimtu pagalbos teikimo metu galiojusių reglamentu, yra suderinama su vidaus rinka ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti.

4. Pasibaigus šio reglamento galiojimo laikotarpiui, visoms pagalbos schemoms, kurioms taikoma išimtis pagal šį reglamentą, išimtis toliau taikoma šešių mėnesių suderinimo laikotarpiu.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, baigiantis šio reglamento galiojimo laikotarpiui pagalbos schemoms, kurioms taikomas Reglamentas (ES) 2021/2115 ir kurios bendrai finansuojamos EŽŪFKP lėšomis arba skiriant papildomą tokių bendrai finansuojamų priemonių nacionalinį finansavimą, reikalavimas pranešti toliau netaikomas iki programavimo laikotarpio pabaigos pagal Reglamentą (ES) 2021/2115.

64 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.

Jis taikomas nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2029 m. gruodžio 31 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2022 m. gruodžio 14 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

I PRIEDAS

MVĮ apibrėžtis

1 straipsnis

Įmonė

Įmonė yra bet kuris ekonominę veiklą vykdančias subjektas, nepriklausomai nuo jo teisinio statuso. Tai visų pirma savarankiškai dirbantys asmenys ir šeimos verslo įmonės, vykdančios amatų ar kitokią veiklą, ir reguliarią ekonominę veiklą vykdančios ūkinės bendrijos arba asociacijos.

2 straipsnis

Darbuotojų skaičius ir finansinės ribos, į kurias atsižvelgiama nustatant įmonės kategoriją

1. Labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau – MVĮ) kategorijai priklauso įmonės, kuriose dirba mažiau kaip 250 asmenų ir kurių metinė apyvarta neviršija 50 mln. EUR, ir (arba) bendra metinio balanso suma neviršija 43 mln. EUR.
2. MVĮ kategorijoje maža įmonė apibrėžiama kaip įmonė, kurioje dirba mažiau kaip 50 asmenų ir kurios metinė apyvarta ir (arba) bendra metinio balanso suma neviršija 10 mln. EUR.
3. MVĮ kategorijoje labai maža įmonė apibrėžiama kaip įmonė, kurioje dirba mažiau kaip 10 asmenų ir kurios metinė apyvarta ir (arba) bendra metinio balanso suma neviršija 2 mln. EUR.

3 straipsnis

Įmonių rūšys, į kurias atsižvelgiama apskaičiuojant darbuotojų skaičių ir finansines sumas

1. Savarankiška įmonė – įmonė, kuri nepriskiriama prie įmonių partnerių, kaip apibrėžta 2 dalyje, arba prie susijusių įmonių, kaip apibrėžta 3 dalyje.
2. Įmonės partnerės – visos įmonės, kurios nepriskiriamos prie susijusių įmonių, kaip apibrėžta 3 dalyje, ir kurios viena su kita susietos tokiu santykiu: įmonė (pradinės grandies įmonė) viena arba kartu su kita ar kitomis susijusiomis įmonėmis, kaip apibrėžta 3 dalyje, turi 25 % ar daugiau kitos įmonės (galutinės grandies įmonės) kapitalo arba balsavimo teisių.

Tačiau įmonė gali būti laikoma savarankiška (neturinti įmonės partnerės), net jeigu šią 25 % ribą pasiekia arba viršija toliau nurodyti investuotojai, jeigu jie atskirai arba bendrai nėra susiję, kaip apibrėžta 3 dalyje, su ta įmone:

- a) viešos investicinės korporacijos, rizikos kapitalo įmonės, asmenys arba asmenų grupės, reguliariai vykdančios rizikos kapitalo investavimo veiklą, investuojantys nuosavą kapitalą į nekotiruojamą verslą (neformalus investuotojai), jeigu tų neformalių investuotojų bendra investicijų į tą pačią įmonę suma yra mažesnė kaip 1 250 000 EUR;
 - b) universitetai ar pelno nesiekiantys mokslinių tyrimų centrai;
 - c) instituciniai investuotojai, įskaitant regioninės plėtros fondus;
 - d) savarankiškos vietos valdžios institucijos, kurių metinis biudžetas mažesnis kaip 10 mln. EUR ir kurių teritorijoje gyvena mažiau kaip 5 000 gyventojų.
3. Susijusios įmonės – įmonės, kurios viena su kita susietos kuriais nors iš šių santykių:
 - a) viena įmonė turi kitos įmonės akcininkų arba narių balsavimo teisių daugumą;
 - b) viena įmonė turi teisę skirti arba atleisti daugumą kitos įmonės administracinio, valdymo arba priežiūros organo narių;
 - c) viena įmonė turi teisę kitai įmonei daryti lemiamą poveikį pagal su šia įmone sudarytą sutartį arba pagal steigimo sutarties ar įstatų nuostatą;

d) viena įmonė, kuri yra kitos įmonės akcininkė arba narė, pagal susitarimą su kitais tos įmonės akcininkais ar nariais viena kontroliuoja tos įmonės akcininkų arba narių balsavimo teisių daugumą.

Preziumuojama, kad lemiamo poveikio nėra, jei 2 dalies antroje pastraipoje išvardyti investuotojai patys tiesiogiai ar netiesiogiai nedalyvauja valdant tą įmonę, ir tai neturi jokio poveikio jų, kaip akcininkų, teisėms.

Įmonės, susietos kokiais nors pirmoje pastraipoje išvardytais santykiais per vieną ar daugiau kitų įmonių arba kurių nors iš 2 dalyje minėtų investuotojų, taip pat laikomos susijusiomis įmonėmis.

Įmonės, tokiais santykiais susietos per fizinį asmenį ar bendrai veikiančių fizinių asmenų grupę, taip pat laikomos susijusiomis įmonėmis, jei jos savo veiklą arba dalį veiklos vykdo toje pačioje atitinkamoje rinkoje arba gretimiosiose rinkose.

Gretimąja rinka laikoma pradinės ar galutinės grandies produkto ar paslaugos rinka, esanti greta atitinkamos rinkos.

4. Išskyrus 2 dalies antroje pastraipoje numatytus atvejus, įmonė negali būti laikoma MVĮ, jei 25 % ar daugiau kapitalo arba balsavimo teisių atskirai ar bendrai, tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoja viena ar daugiau viešųjų įstaigų.

5. Įmonės gali deklaruoti, kad turi savarankiškos įmonės, įmonės partnerės ar susijusios įmonės statusą, taip pat skelbti duomenis apie 2 straipsnyje nustatytas ribas. Deklaruoti galima net tuo atveju, jei kapitalas yra pasiskirstęs taip, kad neįmanoma tiksliai nustatyti, kas jį valdo. Tokiu atveju įmonė gali gera valia deklaruoti, kad gali teisėtai preziumuoti, jog kita įmonė arba bendrai kelios susijusios įmonės neturi 25 % arba daugiau kapitalo ar balsavimo teisių. Tokios deklaracijos nedaro poveikio nacionalinėse arba Sąjungos taisyklėse numatytiems patikrinimams ir tyrimams.

4 straipsnis

Duomenys, pagal kuriuos apskaičiuojamas darbuotojų skaičius ir finansinės sumos, ir ataskaitinis laikotarpis

1. Darbuotojų skaičiui ir finansinėms sumoms apskaičiuoti imami vėliausio patvirtinto ataskaitinio laikotarpio duomenys, ir jie skaičiuojami metams. Skaičiuojant atsižvelgiama į duomenis, gautus nuo sąskaitų uždarymo datos. Skaičiuojant apyvertą, iš gautos sumos išskaičiuojamas pridėtinės vertės mokestis (PVM) ir kiti netiesioginiai mokesčiai.

2. Jei sąskaitų uždarymo dieną paaiškėja, kad įmonės metiniai duomenys apie darbuotojų skaičių ar finansines sumas viršijo arba nepasiekė 2 straipsnyje nurodytų ribų, toks faktas nenulemia vidutinės, mažosios ar labai mažos įmonės statuso netekimo ar įgijimo, jeigu tos ribos neviršijamos du ataskaitinius laikotarpius iš eilės.

3. Naujai įsteigtų įmonių, kurių sąskaitos dar nepatvirtintos, naudotini duomenys yra išvedami pagal per finansinius metus apskaičiuotą *bona fide* įvertį.

5 straipsnis

Darbuotojų skaičius

Darbuotojų skaičius atitinka metinių darbo vienetų (MDV) skaičių, t. y. visą darbo dieną aptariamoje įmonėje arba jos vardu visus ataskaitinius metus dirbančio darbuotojų skaičių. Ne visus metus išdirbę asmenys, ne visą darbo dieną, neatsižvelgiant į jos trukmę, dirbę asmenys ir sezoniniai darbuotojai sudaro MDV dalis. Personalą sudaro:

a) darbuotojai;

b) įmonei pavaldžioje įmonėje dirbantys asmenys ir asmenys, pagal nacionalinę teisę laikomi tokios įmonės darbuotojais;

c) savininkai vadovai;

d) partneriai, įmonėje vykdančys reguliarią veiklą ir gaunantys iš įmonės finansinės naudos.

Gamybinę praktiką atliekantys asmenys arba studentai, besimokantys profesijos pagal gamybinės praktikos ar profesinio mokymo sutartis, į darbuotojų skaičių neįtraukiami. Į motinystės ar vaiko priežiūros atostogų trukmę neatsižvelgiama.

6 straipsnis

Įmonės duomenų nustatymas

1. Savarankiškos įmonės duomenys, įskaitant darbuotojų skaičių, nustatomi remiantis tik tos įmonės ataskaitų duomenimis.

2. Įmonių partnerių arba susijusių įmonių turinčios įmonės duomenys, įskaitant darbuotojų skaičių, nustatomi pagal įmonės ataskaitų duomenis ir kitus įmonės duomenis arba, jei yra, pagal įmonės konsoliduotųjų ataskaitų duomenis ar pagal konsoliduotųjų ataskaitų, į kurias įmonė įtraukta jas konsoliduojant, duomenis.

Prie pirmoje pastraipoje nurodytų duomenų pridedami įmonės partnerės – artimiausios pradinės grandies įmonės arba galutinės grandies įmonės – duomenys. Pridedama suma yra proporcinga kapitalo arba balsavimo teisių (pasirenkant didesnę skaičių) procentinei daliai. Kryžminio akcijų valdymo atveju imama didesnė procentinė dalis.

Prie pirmoje ir antroje pastraipose nurodytų duomenų pridedama įmonės, kuri tiesiogiai arba netiesiogiai susijusi su aptariama įmone, 100 % duomenų, jei tie duomenys nebuvo įtraukti į ataskaitas konsolidavimo metu.

3. Taikant 2 dalį aptariamos įmonės partnerių duomenys yra gaunami remiantis jų ataskaitų duomenimis ir kitais, jei yra, konsoliduotais, jų duomenimis. Prie tų duomenų pridedama 100 % įmonių, susijusių su tomis įmonėmis partnerėmis, duomenų, nebent jų duomenys jau yra įtraukti į ataskaitas konsolidavimo metu.

Taikant tą pačią 2 dalį su aptariama įmone susijusių įmonių duomenys yra gaunami remiantis jų ataskaitų duomenimis ir kitais, jei yra, konsoliduotais, jų duomenimis. Prie tų duomenų pridedami *pro rata* bet kokių tos susijusios įmonės įmonių partnerių – artimiausių pradinės grandies įmonių arba galutinės grandies įmonių – duomenys, nebent tų duomenų procentinė dalis, bent jau proporcinga procentinei daliai, nurodytai 2 dalies antroje pastraipoje, jau yra įtraukta į konsoliduotąsias ataskaitas.

4. Jei įmonės konsoliduotosiose ataskaitose nėra duomenų apie darbuotojų skaičių, šis skaičius apskaičiuojamas proporcingai sudedant jos įmonių partnerių duomenis ir pridedant įmonių, su kuriomis aptariama įmonė susijusi, duomenis.

II PRIEDAS

Informacija apie valstybės pagalbą, kuriai pagal šio reglamento sąlygas taikoma išimtis, teiktina naudojant nustatytą Komisijos IT programą, kaip nurodyta 11 straipsnyje

I DALIS

Pagalbos numeris	(Pildo Komisija)	
Valstybė narė		
Valstybės narės numeris		
Regionas	Regiono (-ų) pavadinimas (NUTS ⁽¹⁾)	Regioninės pagalbos statusas ⁽²⁾ ☐ Atokiausi regionai ☐ Mažosios Egėjo jūros salos ☐ Kita
Pagalbą teikianti institucija	Pavadinimas	
	Pašto adresas	
	Svetainės adresas	
Pagalbos priemonės pavadinimas	
Nacionalinis teisinis pagrindas (nuoroda į atitinkamą nacionalinį oficialųjį leidinį)	
Interneto nuoroda į visą pagalbos priemonės tekstą	
Priemonės rūšis	☐ Schema	
	☐ Ad hoc pagalba	Pagalbos gavėjo pavadinimas ir grupė ⁽³⁾ , kuriai jis priklauso
Esamos pagalbos schemas arba ad hoc pagalbos priemonės pakeitimas	Komisijos suteiktas pagalbos numeris	
	☐ Pratęsimas	
	☐ Pakeitimas	
Trukmė ⁽⁴⁾	☐ Schema	metai-mėnuo-diena – metai-mėnuo-diena

Suteikimo data	☐ <i>Ad hoc</i> pagalba	metai-mėnuo-diena
Atitinkamas (-i) ekonomikos sektorius (-iai)	☐ Nurodyti NACE grupės lygmeniu ⁽⁵⁾	
Pagalbos gavėjo rūšis	☐ MVĮ	
	☐ Didelės įmonės	
Biudžetas	Schema: bendra suma ⁽⁶⁾ nacionaline valiuta... (sveikaisiais skaičiais)	
	<i>Ad hoc</i> pagalba: bendra suma ⁽⁷⁾ nacionaline valiuta... (sveikaisiais skaičiais)	
	☐ Garantijų atveju ⁽⁸⁾	nacionaline valiuta... (sveikaisiais skaičiais)
Pagalbos priemonė	☐ dotacija/palūkanų normų subsidija	
	☐ subsidijuojamos paslaugos	
	☐ paskola/grąžintini avansai	
	☐ garantija (kai tinkama, nurodyti Komisijos sprendimą ⁽⁹⁾)	
	☐ mokesčių lengvata arba atleidimas nuo mokesčių	
	☐ kita (nurodykite)	
	Nurodyti, kuriai iš šių platesnių kategorijų galima priskirti pagalbos priemonę pagal jos poveikį/funkciją: ☐ dotacija ☐ paskola ☐ garantija ☐ mokesčių lengvata	

☐ Jeigu bendrai finansuojama iš ES fondo (-ų)	ES fondo (-ų) pavadinimas (-ai):	Finansavimo suma (pagal ES fondą)	nacionaline valiuta... (sveikaisiais skaičiais)
<p>(1) NUTS – bendras teritorinių statistinių vienetų klasifikatorius. Paprastai nurodomas 2 lygmens regionas. (2) Nurodykite, ar pagalba teikiama įmonei, vykdančiai veiklą vienoje iš anksto nustatytų vietovių. Jei ne, pasirinkite langelį „Kita“. (3) Taikant Sutartyje nustatytas konkurencijos taisykles ir šį reglamentą, įmonė yra ekonominę veiklą vykdančias subjektas, nepriklausomai nuo jo teisinio statuso ir finansavimo būdo. Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad to paties subjekto (teisiškai ar de facto) kontroliuojami subjektai turėtų būti laikomi viena įmone. (4) Laikotarpis, per kurį pagalbą teikianti institucija gali išsipareigoti suteikti pagalbą. (5) NACE 2 red. – Europos bendrijos statistinis ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius. Paprastai sektorius nurodomas grupės lygmeniu. (6) Jei taikoma pagalbos schema, nurodyti pagal schemą planuojamo biudžeto bendrą metinę sumą arba numatomą mokesčių nuostolį per visą schemos taikymo trukmę visoms pagal schemą numatytoms pagalbos priemonėms. (7) Jei skiriama <i>ad hoc</i> pagalba, nurodyti bendrą pagalbos sumą arba mokesčių nuostolį. (8) Jei taikomos garantijos, nurodyti didžiausią su garantija suteiktų paskolų sumą. (9) Kai tinkama, nuoroda į Komisijos sprendimą, kuriuo patvirtinama bendrojo subsidijos ekvivalento apskaičiavimo metodika pagal šio reglamento 5 straipsnio 3 dalies c punkto ii papunktį.</p>			

II DALIS

teiktina naudojant nustatytą Komisijos elektroninę pranešimų sistemą, kaip nurodyta 11 straipsnyje

Nurodykite, pagal kurią Žemės ūkio bendrosios išimties reglamento nuostatą įgyvendinama pagalbos priemonė.

Pirminiai tikslai (<i>Galimi keli tikslai; šiuo atveju nurodykite visus tikslus</i>)	Didžiausias pagalbos intensyvumas %	Didžiausia pagalbos suma nacionaline valiuta (sveikaisiais skaičiais)
☐ Pagalba investicijoms į žemės ūkio valdas, susijusias su pirmine žemės ūkio gamyba (14 straipsnis)		
☐ Žemės ūkio reikmėms naudojamos žemės konsolidavimo pagalba (15 straipsnis)		
☐ Pagalba su ūkio pastatų perkėlimu susijusioms investicijoms (16 straipsnis)		
☐ Pagalba su žemės ūkio produktų perdirbimu ir prekyba žemės ūkio produktais susijusioms investicijoms (17 straipsnis)		
☐ Jaunųjų ūkininkų veiklos pradžios ir žemės ūkio veiklos pradžios pagalba (18 straipsnis)		
☐ Žemės ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžios pagalba (19 straipsnis)		
☐ Pagalba žemės ūkio produktų kokybės sistemose dalyvaujantiems gamintojams (20 straipsnis)		
☐ Pagalba keitimosi žiniomis ir informavimo veiklai (21 straipsnis)		

☐ Konsultavimo paslaugų teikimo pagalba (22 straipsnis)		
☐ Pavdavimo ūkyje paslaugų teikimo pagalba (23 straipsnis)		
☐ Žemės ūkio produktų pardavimo skatinimo priemonių taikymo pagalba (24 straipsnis)		
☐ Pagalba gaivalinei nelaimei prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių padarytai žalai atitaisyti (25 straipsnis)		
	Gaivalinei nelaimei prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių rūšis:	☐ šalna ☐ audra ☐ kruša ☐ ledas ☐ smarkus arba ilgai trunkantis lietus ☐ uraganas ☐ didelė sausra ☐ kita Nurodykite:
	[vykio data:	metai-mėnuo-diena – metai-mėnuo-diena
☐ Pagalba gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo arba išnaikinimo išlaidoms kompensuoti ir pagalba gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų padarytai žalai atitaisyti (26 straipsnis)		
☐ Pagalba gyvulininkystės sektoriui ir pagalba už kritusius gyvulius (27 straipsnis)		
☐ Pagalba draudimo įmokoms mokėti ir finansiniams įnašams į savitarpio pagalbos fondus įnešti (28 straipsnis)		
☐ Pagalba saugomų gyvūnų padarytai žalai atitaisyti (29 straipsnis)		
☐ Žemės ūkio genetinių išteklių išsaugojimo pagalba (30 straipsnis)		
☐ Gyvūnų gerovės įsipareigojimų įgyvendinimo pagalba (31 straipsnis)		
☐ Bendradarbiavimo žemės ūkio sektoriuje skatinimo pagalba (32 straipsnis)		
☐ Išlaidų, patiriamų dėl sunkumų, susijusių su tinklo „Natura 2000“ teritorijomis, kompensavimo pagalba (33 straipsnis)		

☐ Agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities išpa-reigojimų įgyvendinimo pagalba (34 straipsnis)		
☐ Ekologinio ūkininkavimo pagalba (35 straipsnis)		
☐ Pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdose arba miškuose esantį kultūros ir gamtos paveldą (36 straipsnis).		
☐ Pagalba žemės ūkio sektoriui gaivalinių nelaimių padarytai žalai atitaisyti (37 straipsnis)	Gaivalinės nelaimės rūšis: <ul style="list-style-type: none"> ☐ žemės drebėjimas ☐ griūtis ☐ nuošliauža ☐ potvynis ☐ viesulas ☐ uraganas ☐ ugnikalnio išsiveržimas ☐ laukinės augmenijos gaisras ☐ kita Nurodykite:	
	Gaivalinės nelaimės data:	metai-mėnuo-diena – metai-mėnuo-diena
☐ Pagalba moksliniams tyrimams ir plėtrai žemės ir miškų ūkio sektoriuose (38 straipsnis)		
☐ Įmonių, dalyvaujančių EIP veiklos grupių projektuose, išlaidų kompensavimo pagalba (39 straipsnis)		
☐ Nedidelės pagalbos sumos, skirtos įmonėms, gaunančioms naudos iš dalyvavimo EIP veiklos grupių projektuose (40 straipsnis)		
☐ Miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalba (41 straipsnis)		
☐ Agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalba (42 straipsnis)		
☐ Žalos miškams prevencijos ir likvidavimo pagalba (43 straipsnis)		
☐ Pagalba investicijoms, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė (44 straipsnis)		
☐ Pagalba, skiriama dėl nepalankių konkrečios vietovės sąlygų, susidariusių dėl tam tikrų privalomų reikalavimų (45 straipsnis)		

☐ Miškų aplinkosaugos ir klimato srities paslaugų teikimo ir miškų išsaugojimo pagalba (46 straipsnis)		
☐ Pagalba keitimosi žiniomis ir informavimo veiklai miškų ūkio sektoriuje (47 straipsnis)		
☐ Miškų ūkio sektoriaus konsultavimo paslaugų teikimo pagalba (48 straipsnis)		
☐ Pagalba investicijoms į infrastruktūrą, susijusią su miškų ūkio sektoriaus plėtra, modernizavimu arba pritaikymu (49 straipsnis)		
☐ Pagalba investicijoms į miškų ūkio technologijas ir miškų ūkio produktų perdirbimą, kaupimą bei prekybą jais (50 straipsnis)		
☐ Miškų ūkio genetinių išteklių išsaugojimas (51 straipsnis)		
☐ Miškų ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžios pagalba (52 straipsnis)		
☐ Miškų ūkio paskirties žemės konsolidavimo pagalba (53 straipsnis)		
☐ Bendradarbiavimo miškų ūkio sektoriuje skatinimo pagalba (54 straipsnis)		
☐ Pagrindinių paslaugų teikimo ir infrastruktūros plėtojimo kaimo vietovėse pagalba (55 straipsnis)		
☐ Ne žemės ūkio verslo pradžios kaimo vietovėse pagalba (56 straipsnis)		
☐ Pagalba ūkininkams, pirmą kartą dalyvaujantiems medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemose (57 straipsnis)		
☐ Pagalba informavimo ir pardavimo skatinimo veiklai, susijusiai su medvilne ir maisto produktais, kuriems taikoma kokybės sistema (58 straipsnis)		
☐ Bendradarbiavimo kaimo vietovėse skatinimo pagalba (59 straipsnis)		
☐ Pagalba BIVP projektams (60 straipsnis)		
☐ Nedidelės pagalbos sumos BIVP projektams (61 straipsnis)		

III PRIEDAS

Nuostatos dėl informacijos skelbimo pagal 9 straipsnio 1 dalį

Valstybės narės sukuria savo išsamias valstybės pagalbos svetaines, kuriose skelbia 9 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją taip, kad ji būtų lengvai prieinama. Informacija skelbiama lentelinės skaičiuoklės formatu, kuriuo naudojantis galima atlikti duomenų paiešką, juos gauti ir nesunkiai skelbti internete, pavyzdžiui, CSV arba XML formatu. Prieiga prie valstybės pagalbos svetainės suteikiama visoms suinteresuotosioms šalims be apribojimų. Norint naudotis valstybės pagalbos svetaine neturi būti reikalaujama registruotis.

Skelbiama ši informacija apie skirtą individualią pagalbą, kaip nustatyta 9 straipsnio 1 dalies c punkte:

- a) pagalbos priemonės identifikavimo numeris ⁽¹⁾;
- b) pagalbos gavėjo identifikatorius ⁽²⁾;
- c) įmonės rūšis (MVĮ ar didelė įmonė) pagalbos suteikimo dieną;
- d) NUTS II ⁽³⁾ lygmens regionas, kuriame yra pagalbos gavėjas, ir, jei taikoma, atokiausi regionai arba mažosios Egėjo jūros salos;
- e) veiklos sektorius NACE grupės lygmeniu ⁽⁴⁾;
- f) pagalbos priemonė, nurodyta sveikaisiais skaičiais nacionaline valiuta ⁽⁵⁾;
- g) pagalbos priemonė ⁽⁶⁾ (dotacija / palūkanų normos subsidija, paskola / grąžintini avansai / kompensuojamoji dotacija, garantija, mokesčių lengvata arba atleidimas nuo mokesčių, rizikos finansai, kita (nurodyti));
- h) pagalbos suteikimo diena;
- i) pagalbos tikslas ⁽⁷⁾;
- j) pagalbą teikianti institucija.

⁽¹⁾ Komisijos pateiktas šio reglamento 9 straipsnio 1 dalyje nurodyta tvarka.

⁽²⁾ Atsižvelgdama į teisėtą interesą užtikrinti skaidrumą siekiant visuomenei teikti informaciją ir į Reglamento (ES) 2016/679 49 straipsnio 1 dalies g punktą, įvertinusi skaidrumo poreikį ir teises pagal duomenų apsaugos taisykles, Komisija daro išvadą, kad pagalbos gavėjo pavadinimo paskelbimas yra pateisinamas, jei tai yra fizinis ar juridinis asmuo, turintis fizinio asmens vardą (žr. Sprendimo *Volker und Markus Schecke ir Eifert*, C-92/09, 53 punktą). Skaidrumo taisyklėmis siekiama užtikrinti geresnę atitiktį, didesnę atskaitomybę, tarpusavio vertinimą ir galiausiai veiksmingesnes viešąsias išlaidas. Šis tikslas yra viršesnis už viešąją paramą gaunančių fizinių asmenų teises į duomenų apsaugą.

⁽³⁾ NUTS – bendras teritorinių statistinių vienetų klasifikatorius. Paprastai nurodomas 2 lygmens regionas.

⁽⁴⁾ 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1893/2006 nustatantis statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE (OL L 393, 2006 12 30, p. 1).

⁽⁵⁾ Bendrasis subsidijos ekvivalentas.

⁽⁶⁾ Jeigu pagalba teikiama taikant kelias pagalbos priemones, pagalba suma nurodoma pagal priemonę.

⁽⁷⁾ Jeigu pagalba siekiama kelių tikslų, pagalba suma nurodoma pagal tikslą.